

MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY

EIGHTH DAY.

Friday, 30th March 1962.

The House met in the Assembly Hall, Vidhana Soudha, Bangalore, at One of the Clock.

MR. SPEAKER (SRI B. VAIKUNTA BALIGA, B.A., B.L.) in the Chair,

Members' representations.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ (ತುರುವೇಕೆರೆ).—ನಾನು ಪುನಃ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ತಮ್ಮ ಅವಗಾಹನೆಗೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು “Question hour” ಇಲ್ಲ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಈ ಅಧಿವೇಶನ ಪ್ರಾರಂಭವಾದರಾಗಾಯಿತು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದಿವಸವೂ ಒಂದೊಂದು ಗಂಟೆ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರಕಾಲವೆಂದು ಮೊಸರಾಗಿಟ್ಟಿದ್ದಂಥ ನಮ್ಮ ಒಂದು ಹಕ್ಕು ಈಗ ಇಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ಹೀಗಾಗುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಇದುವರೆಗೂ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಇದೇ ತಿಂಗಳು 13ನೇ ತಾರೀಖು ಕೆಲವು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೆ. ಇದುವರೆಗೂ ಅವಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಉತ್ತರಗಳು ಬಂದಿಲ್ಲ ಕಾರಣವೆನ್ನೋ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಉತ್ತರಗಳು ಬಾರದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಉತ್ತರ ಪಡೆಯಲು ಒಂದು ಗಂಟೆಯ ಕಾಲ ಅವಕಾಶವಿರತಕ್ಕ ನಮ್ಮ ಒಂದು ಹಕ್ಕು ಏನಿದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಈ ದಿನ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸರಿಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ಎಷ್ಟು ಘಂಟೆಕಾಲ ಈ ಅವಕಾಶ ಕಡಮೆಯಾಗಿ ಹೋಗಿದೆಯೋ ಅಷ್ಟು ಅವಕಾಶ ಮುಂದೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

MR. SPEAKER.—With regard to the point raised by the Hon'ble Member Sri B. Hutche Gowda, I have already mentioned it to the House and I have also made further enquiries. Replies to two interpellations are ready and they have been included in the list of business to be taken up to morrow. There are no other replies and the Hon'ble Member's suggestion that he sent his question on the 13th, to that extent, perhaps he may be right. But the material date is the date of receipt of the same by the Government. If the Government are not ready with their replies and 15 days have not elapsed, I am really helpless. So, my friend will carry on for a short while in the manner that we are going on.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡ.—ಅಷ್ಟು ದಿವಸ ಅಥವಾ ಘಂಟೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕಾರಾವಕಾಶ ಕೊಡಿ, ಸ್ಪ್ಯಾಮಿ.

MR. SPEAKER.—All right.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ (ಸಿರಾ).—ಸ್ಪ್ಯಾಮಿ, ನಾನು ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಒಂದು ವಿಷಯ ಕೇಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. There is a strong rumour that one of his colleagues has resigned, that is, the Minister for Law and Labour. I want to know whether it is a fact. I just heard it from the horse's mouth. I want to know whether his colleague has resigned or not. The whole thing namely formation of Ministry, Ministers resigning or demanding some portfolios is in a liquid stage.

MR. SPEAKER.—The Hon'ble Member should not rely on rumours.

SRI C. J. MUCKANNAPPA.—There is a press report and a strong rumour too. Let him deny it.

MR. SPEAKER.—I do not know if the Hon'ble Chief Minister wants to say anything.

SRI S. R. KANTHI (Chief Minister).—The Hon'ble Member just now said that he learnt it from the horse's mouth. If he has learnt it from the horse's mouth, why does he want to know from my mouth?

SRI C. J. MUCKANNAPPA.—Because you are the Chief Minister.

SRI S. R. KANTHI.—I have not received any intimation to that effect. It is false.

Motion on Governor's Address

Debate Continued.

†ಶ್ರೀ ಗಾಂಜಿವೀರಪ್ಪ (ಹರಿಹರ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾ ಪತಿಗಳೇ, ಈ ವಂದನಾರ್ಪಣೆ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ ಮೇಲೆ ನನ್ನ ನಾನು ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಾ ಕಾರಾವಕಾಶ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಕೆಲವು ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿತ್ತು. ಮೊನ್ನೆ ಮಾತನಾಡಿದಾಗ ಶರಾವತಿ ಯೋಜನೆ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ನಾನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದು ಅರಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಹಳ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರೊಂದಿಗೆ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಿ ನಮಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ಸಹಾಯ ಪಡೆದು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಆ ಸಹಾಯ ಸಾಲದು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಯೋಜನೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆಯಾಗಿದೆ. ಇದು ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಇಂಡಿಯಾದೇಶದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲೆಡೆಗೂ ಕೊರತೆಯನ್ನು ನೀಗಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಇಂತಹ ಮಹಾ ಯೋಜನೆ ಇನ್ನೊಂದು ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಸುಮಾರು 7, 8, 10 ಸಾವಿರ ಕೆಲೊವಾಟ್ಸ್ ಎದ್ದುಬಿಡುತ್ತಿ ದೊರೆಯುವ ಅವಕಾಶ ಇದರಿಂದಿದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅದು ಬಹಳ ಕಡಮೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಹೊಸದಾಗಿ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲ ಹಾಗೂ ಈಗ ನಾವೇನು ಚುನಾವಣೆ ಮಾಡಿ ರೋಕ ಸಭೆಗೂ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಸಭೆಗೂ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇವೋ ಅವರಿಂದ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸಹಾಯ ಪಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದರಿಂದಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡುವ ಸಹಾಯ ಬಹಳ ವಿಧ. ಪ್ರಗತಿ ಜಾಗೃತಿಯಾಗಿ ನಡೆಯಲಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವಾಗ ನೀಕ್ಷಣಿ ಮಾಡಿದ ಕಾರಾವಕಾಶದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ರೋಕಸಭಾ ಸದಸ್ಯರ ಮೂಲಕ ಈಗಿನದಕ್ಕಿಂತ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಹಾಯವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಹುಶಃ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರೂ ಸಹ ಸಹಕರಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಶರಾವತಿ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ. ಒಟ್ಟು ನಲ್ಲಿ ಇಡೀ ಸಸೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಈಗಲೇ ನೋಡನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಅದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೂ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮತ್ತು ಈ ಸಭೆ ಒಮ್ಮತದಿಂದ ಈ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಸಹಾಯ ನಮಗೆ ಹೆಚ್ಚು ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ನಂಬಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಶರಾವತಿ ಯೋಜನೆಯ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶ

ದಲ್ಲಿ ಈ ಸಾರಿ ಹೆಚ್ಚು ಮಳೆ ಬಂದು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಈ ಮಹಾ ಪೂರದಿಂದ ಬಹಳ ಅನಾಹುತವಾಗಿದೆ. ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕ, ಮಂಗಳೂರು, ಸೌತ್ ಕೆನರಾ ಇತ್ಯಾದಿ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಳೆ ಬಿದ್ದಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಅನೇಕ ಜನರು ಕಷ್ಟಕ್ಕೀಡಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ರೀತಿ ಕಷ್ಟನಷ್ಟಗಳಿಗೀಡಾಗಿರುವವರಿಗೆ ಬಹಳ ವಿಚಕ್ಷಣೆಯಿಂದ ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಗ್ರಾಮಗಳ ಬಡಾವಣೆಗೋಸ್ಕರ ಯಾರುಯಾರಿಗೆ ಕಷ್ಟ ನಷ್ಟಗಳಾಗಿರುವವೆಯೋ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಲು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಶಕ್ತಿ ವಾರಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಬಹಳ ಸುತ್ತವಾದ ವಿಚಾರವಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಆಡಳಿತ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು 1961-62ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಸೌಕರ್ಯಗಳು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಡೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಂತಹ ಕಡೆ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡಿ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. 16,700 ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಈಗ ಹದಿನೈದು ಸಾವಿರ ಬಾವಿಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯವನು. ಆ ತರಹ ನೃಪ್ಪಿದೆಯ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಇಲ್ಲದೆ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಡಮೆ ಮಳೆ ಬರುವ ಸ್ವದೇಶಗಳು ವಿಶೇಷವಾಗಿವೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಾನಾ ಕಡೆ ಮಳೆ ಅಥಾವ ವಿರುವ ಸ್ವದೇಶಗಳಿವೆ ಅಂತಹಕಡೆಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಈಗ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡಲು ಮಂಜೂರಾಗಿರುವ ಹಣವಿನ್ನೇನೂ ಸಾಕಾಗದು. ಈಗ ಮಂಜೂರಾಗಿರುವ ಹಣಕ್ಕಿಂತಲೂ ಎರಡು-ಮೂರರಷ್ಟು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಲ್ಯಾಂಡ್ ಇಂಪ್ರೋವ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಕ್ಟ್ ಎಂದು ಮಾಡಿ ಸಾಯಿಲ್ ಕಣಸರೋವರ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲಸ ನಡೆಸಿ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಒಡ್ಡು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ, ಕೆಲವು ಕಡೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲ ಎಂದು ಕಂಡುಬಂದಾಗ ನಾನು ಕಡೆ ವಿಸ್ತರಣೆ ಮಾಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

Abolition of Hereditary Village Offices Act, ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೊಸದಾಗಿ ಯಾರುಯಾರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕು, ತರಪೇತಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಜನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ "Mysore Land Reforms Bill", ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ವಿಫಲವಾಗಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿ, ಪ್ರಸಿದ್ಧರಾದ ಮಂಜೂರಾತಿ ಸಹ ಈಚೆಗೆ ಪಡೆದು ಕಾನೂನಾಗಿದೆ. ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತಿ ಅದು ಜಾರಿಗೆ ಬಂದು ಅದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಏನು ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಬೇಕೋ ಅದು ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸೋಷಿಯಲಿಸ್ಟಿಕ್ ಪ್ಯಾಟರ್ನ್ ಆಫ್ ಸೊಸೈಟಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಆಗಿರುವ ಮುಖ್ಯ

ವಾದ ಸುಧಾರಣೆ ಎಂದರೆ ಇದು. ಇದನ್ನು ಅತಿ ಜರೂರಿಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಜಾರಿಗೆ ತಂದು ಇದರ ಪ್ರಯೋಜನ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಲಭಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

ಮತ್ತೊಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ಅಂಶ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿರುವುದು ಏನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಾಲಿನ ಸರಬರಾಜಿಗೆ ಬಹಳ ಕೊರತೆ ಇದೆ. ನಮಗಲ್ಲ ರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವಂತೆ ಎಲ್ಲ ಹೋದರೂ ಪಾಡರ್ ಮಿಲ್ಸ್ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಮತ್ತು ಅದೂ ಕೂಡ ಬ್ಯಾಕ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಆಗುತ್ತಾ ಇರುವುದು ಶೋಷನೀಯವಾದ ವಿಚಾರ. ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಾಲಿನ ಪ್ರದಿಯನ್ನು ಸರಬರಾಯಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದೂ ಬ್ಯಾಕ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಆಗುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂದರೆ ವಿಷಾದವಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನೇ ಗುರಿ ಮಾಡುವ ಹವ್ಯಾಸ ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರಿಗೆ ಇದೆ.

ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು.—ನಿಮ್ಮಿಂದಲೇ ಆ ರೀತಿ ಆಗುತ್ತಾ ಇರುವುದು.

ಶ್ರೀ ಗಾಂಜಿವೀರಪ್ಪ.—ಸರ್ಕಾರ ಎಂದರೆ ಬೇರೆ ಅಲ್ಲ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ನಾವು ಸಹಕಾರ ಕೊಟ್ಟು ಸರಿಯಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಏನೇ ಕಾನೂನು ಮಾಡಿದರೂ ಜಾರಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು, ನಾವೇ ಕಾನೂನು ಮುರಿದರೆ ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಸರ್ಕಾರವೇ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಹಾಲಿನ ಸರಬರಾಯಿಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಡೈರಿ ಫಾರಂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ದಿವಸಕ್ಕೆ 50 ಸಾವಿರ ಲೀಟರ್ಸ್ ಅಷ್ಟು ಸರಬರಾಯಿ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮುಂದೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷದ ಐವತ್ತು ಸಾವಿರ ಲೀಟರ್ಸ್ ಸಪ್ಪು ಉತ್ಪನ್ನವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದು ಬಹಳ ಸಂತೋಷದ ವಿಚಾರ. ಇದೇ ರೀತಿ ಸಂಸ್ಥಾನದ ನಾನಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಮಕ್ಕಳ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ಶಾರೀರಿಕ ಅಗತ್ಯಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಹಾಲಿನ ಸರಬರಾಯಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಬಹಳ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹವಿರಲಿಲ್ಲ. ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆದಿದ್ದವು. ಈ ಸಂಸ್ಥಾನ ದೊಡ್ಡದಾದ ಮೇಲೆ ಈ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಘಗಳ ಕಾನೂನು ಜಾರಿಗೆ ಬಂದು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆದಿವೆ. ಸರ್ವಿಸ್ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ಸ್ ಎಂದು ನಮ್ಮ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದ ಗೊಬ್ಬರ, ವ್ಯವಸ್ಥಾಯಿದೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸುಲಭ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುವುದಕ್ಕೆ ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ವಿಸ್-ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ಸ್ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಾ ಇವೆ. 1962-63 ರಲ್ಲಿ

ಸರ್ವಿಸ್ ಈ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ಸ್‌ನ್ನು ದ್ವಿಗುಣವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಇಚ್ಛೆ ಇದೆ ಎಂದು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದನ್ನು ಎಷ್ಟು ಬೇಗ ಮಾಡಿದರೆ ಅಷ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಷ್ಟು ಹೇಳಿದರೆ ಸಾಲದೆ. ಇದರ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರದ ಆದಳಿತ ಬಿಗಿಯಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ಹಣದ ದುರುಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ, ಅಂಥಾ ಕಡೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚು ನಿಗಾ ವಹಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಏನು ಒಂದು ಘನ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅದು ಉಪಯೋಗವಾಗದೆ, ಅಧಿಕಾರ ಸಿಕ್ಕರೆ ಸಾಕು ಎಂದು ಯಾರು ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಾರೆಯೋ ಅವರೇ ಹಣ ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿ, ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ನಾನು ಕೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಏನೋ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಹತೋಟಿಯು ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾರುಯಾರು ತಪ್ಪು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಕಾನೂನು ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಅಂಥವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷೆ ವಿಧಿಸಬೇಕು, ಜೈಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು. ನಾಲ್ಕು ಜನ ಜೈಲಿಗೆ ಹೋದರೆ ಬೇರೆಯವರು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ಪಾಠ ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಮಾಡುವುದು ಯೋಗ್ಯವಾದುದು. ಅದನ್ನು ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು.—ಇದರಲ್ಲಿ ನಾನು ಅಪ್ಪಿಯಲ್ ಮೆಂಬರುಗಳನ್ನು ಏಕೆ ಹಾಕುತ್ತೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಗಾಂಜಿವೀರಪ್ಪ.—ನಾನು ಅಪ್ಪಿಯಲ್ ಮೆಂಬರುಗಳನ್ನು ಏಕೆ ಹಾಕುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಡೈರೆಕ್ಟರುಗಳು ನಾನು ಅಪ್ಪಿಯಲ್ ಮೆಂಬರುಗಳು ಇರುತ್ತಾರೆ, ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳಾಗಲಿ, ಡೈರೆಕ್ಟರುಗಳಾಗಲಿ ಹಣದ ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿದರೆ ಅಥವಾ ದುರಾಡಳಿತ ಮಾಡಿದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಅಧಿಕಾರವಿದೆ. ಕೇನ್ಸ್ ಹಾಕಬಹುದು, ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡಬಹುದು. ನಾವು ನೇಟಿಡ್ ಮೆಂಬರ್ಸ್ ಆಗಲಿ, ಎಲೆಕ್ಟೆಡ್ ಮೆಂಬರ್ಸ್ ಆಗಲಿ, ಯಾಲು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೂ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಪೂರ್ಣ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೂ ಅವರ ಮೇಲೆ ಕೇನ್ಸ್ ಹಾಕಬೇಕು; ಹಾಕುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಕಾನೂನು ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಮಾಡಿದವರಿಗೆ ನಿರ್ದೇಶನದಿಂದ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಕಾನೂನು ಉಲ್ಲಂಘನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ದೋಷ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರಾಗಲಿ ಪಿ.ಎನ್.ಪಿ.ಯವರಾಗಲಿ ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಅವರನ್ನು ನಿರ್ವಾಕ್ಷಣ್ಯವಾಗಿ ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದರೆ ಸರಿಹೋಗುತ್ತದೆಯೇ ಎನಾ ಇಂಥಾ ಉದಾತ್ತ ತತ್ವವನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವಾಗ, ಹತೋಟಿ ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಕೆಲಸವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾರ್ಯ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನೆರವೇರಲೆಂದು ಹಾರೈಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು 1961-62 ರಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮುಖ್ಯವಾದ ರಸ್ತೆಗಳ ಯೋಜನೆ ಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕನ್ಯಾಕುಮಾರಿಯಿಂದ ಬೊಂಬಾಯಿಯವರೆಗೆ ರಸ್ತೆ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಕೇಂದ್ರ

(ಶ್ರೀ ಗಾಂಜೀ ಎರಪ್ಪ)

ಸರ್ಕಾರದವರು 7½ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಬರುತ್ತದೆ, ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಸೇತುವೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಬೊಂಬಾಯಿಯಿಂದ ಕನ್ಯಾ ಕುಮಾರಿಯ ವರೆಗೆ ರಸ್ತೆ ಅದರ ಎಷ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯದು, ಎಷ್ಟು ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕೋಟಾಚ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬರ್ತಾಗುತ್ತವೆ. ರೂರಲ್ ಕಮ್ಯುನಿ ಕೇಷನ್ ರಸ್ತೆಗಳೂ ಇದೇ ರೀತಿ ಆಗಬೇಕು. ಅದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಗಳ ತೊಂದರೆ ಬಹಳವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲೂ ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ 50 ಮೈಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ನಿಯಮವನ್ನು ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿಗಳಾದವರು ಇದ್ದರೆ 200-300 ಮೈಲಿ ಮಾಡಬಹುದು. ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲದೇ ಇರಬಹುದು. ಮೊನ್ನೆ ಚುನಾವಣೆಗಳು ಆದಾಗ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲಿ ನಾವು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅನುಭವ ಇದೆ. ರಸ್ತೆ ಅಭಾವ ಎಲ್ಲಿದೆ ಎಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕಂಡು ಬಂದಿದೆ. 50 ಮೈಲಿಯಂತೆ ನಿಗದಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಅದು ಸಾಲದು. 100 ಮೈಲಿ ಅದರೂ ಇರಬೇಕು. ಅದರ ಒಂದು ಕೊರತೆಯಿದೆ. ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಜಮೀನಿನ ಮೂಲಕ ರಸ್ತೆ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ, ಆ ಜಮೀನನ್ನು ಅಕ್ವೈರ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಆ ಜಮೀನುದಾರ ತಕರಾರು ಹಾಕಿದರೆ ಆ ಕೆಲಸ ನಿಂತು ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಬಾರದು. ಕೆಲಸ ಏಕೆ ನಿಂತಿತೆಂದು ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ, ಏನು ಮಾಡುವುದು? ಅವನು ತಕರಾರು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ, ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಜಮೀನಿನ ಮಾಲೀಕರು ತಾವಾಗಿಯೇ ಇಂಥ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಜಮೀನನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಲು ಮುಂದೆ ಬಂದರೆ ಕೆಲಸ ಸುಲಭವಾಗಿ ಆಗಬಹುದು. ಅಂತೂ ರಸ್ತೆಗಳ ಕೆಲಸದ ಎಳೆಂಬ ಪರಿಹಾರವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳು ಸಹಕರಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಒಂದು ಜಮೀನು ತಕ್ಷಣ ಬೇಕಾದರೆ 17 (a) ಸೆಕ್ಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ಆ ಜಮೀನನ್ನು ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ರ್ಯಾಂಡ್ ಅಕ್ವೈಜಿಷನ್ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ರಸ್ತೆಗಳ ನಿರ್ಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಕೆಲಸ ಆಗಲು ಸಾಧ್ಯ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಎಷ್ಟೋ ರಸ್ತೆಗಳ ಕೆಲಸ ವಾಗದೆ ನಿಂತುಹೋಗಿ ಬಹುದು. ಅದರಿಂದ ಈ ಕಾರ್ಯ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕಾದರೆ, ಅಕ್ವೈಜಿಷನ್ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಯೋಜನೆಯ ಜೊತೆಗೆ ಇದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ದೇಶದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರೋದ್ಯಮ ಬೆಳೆಯಬೇಕಾದರೆ ಪೋರ್ಟ್‌ಗಳು ಅಗತ್ಯ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನೂ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಂಗಳೂರು ಪೋರ್ಟ್‌ನ ವಿಸ್ತರಣೆಗಾಗಿ ಹದಿಮೂರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ತೀರದಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಸುಟ್ಟ ಪೋರ್ಟ್‌

ಗಳನ್ನೂ ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಮಂಗಳೂರು ದೊಡ್ಡ ವ್ಯಾಪಾರೋದ್ಯಮಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾದ ಸ್ಥಳ. ಇದು ದೊಡ್ಡ ಪೋರ್ಟ್‌ದರೆ ಮಂಗಳೂರಿನಿಂದ ಹಾಸನಕ್ಕೆ ರೈಲು ಹಾಕಬೇಕಾದುದು ಅಗತ್ಯ. ಇದನ್ನು ಮಾಡಲು ಬಹಳ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆದಿದೆ. ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ಮೂರನೆಯ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿದೆಯೆಂದು ಬಂತು, ಇನ್ನೊಂದು ಸಾರಿ ಸೇರಿಲ್ಲವೆಂದು ಬಂತು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಂಥ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದೊಡನೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಯೋಜನೆಗಳು ಹಾಗೆಯೇ ಉಳಿಯುತ್ತವೆ. ಇದೇ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಎಷ್ಟೋ ನಿರ್ಣಯಗಳಾಗಿ ಅವನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಿಂದ ಆರಿಸಿಹೋಗಿರುವ ಲೋಕಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರೂ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡದೆ ಹೋದರೆ ನಮಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಕಳೆದ ಐದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ರೈಲ್ವೆ ಮಾರ್ಗಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿಲ್ಲ. ಮಂಗಳೂರು, ಹಾಸನ, ಮೈಸೂರು-ಸತ್ಯಮಂಗಲ ಇತ್ಯಾದಿ ನಾನಾ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನೂಟುಸುತ್ತೇನೆ.

ಮೇಜರ್ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರ್ ನಿರಾಪರಿ ಕೆಲಸಗಳ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. 1962-63 ನೆಯ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 6 ಕೋಟಿ 73 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಈ ಬಾಟನಲ್ಲಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಿರಾಪರಿ ಸಾಲಿಧ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದಾರೆ. ಮೈಸೂರ್ ನಿರಾಪರಿ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ವಿಶೇಷ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿ, ಅವರು ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿಬಂದು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ, ಯಾವ ಯಾವುದನ್ನು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು, ಪ್ರಯಾಸ ಅಥವಾ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಯಾವುದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿ ಅವರು ಸಲಹೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮೈಸೂರ್ ನಿರಾಪರಿ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಹೀಗೆ ವಿಶೇಷ ಅಧಿಕಾರಿಯ ನೇಮಕವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯ ನಡೆಯಬೇಕು.

ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಕಬ್ಬಿಣ ಮತ್ತು ಉಕ್ಕಿನ ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ವಿಸ್ತರಣೆಯ ವಿಚಾರದ ಪ್ರಸ್ತಾಪವಿದೆ. ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಜರ್ಮನಿಯ ಸಹಕಾರದೊಂದಿಗೆ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಿ ವಿಶೇಷ ರೀತಿಯ ಉಕ್ಕನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಈಗಾಗಲೇ ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಜರ್ಮನಿಗೆ ಹೋಗಿ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆಯೇ ಈ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ವಿಸ್ತರಿಸಬೇಕು. ಉತ್ತರ ಭಾರತದಲ್ಲಿರುವ ಕಬ್ಬಿಣ ಮತ್ತು ಉಕ್ಕಿನ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಭದ್ರಾವತಿ ಕಾರ್ಖಾನೆ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಹತ್ತಾರು ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದರೆ ಅಲ್ಲಿನ ಒಂದು ಕಾರ್ಖಾನೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಇಂಥ ಒಂದೇ ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವು ನಾಲ್ಕು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಸಾಲದು ಸ್ಪೆಷಲೈಸ್ಡ್ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಮಾಡ

ಸ್ಟ್ರೀಕರ್ಸ್ ಸ್ಟ್ರೀಕ್ ಪೀಟುಗಳನ್ನು ಈಗ ನಾವು ಹೊರದೇಶಗಳಿಂದ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಬ್ಲಾಕ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ನಾಲ್ಕು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಹಣ ಖರ್ಚುಮಾಡಬೇಕೆಂದಿರುವುದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಸರ್ಕಾರಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ಮೇಲೆ ನಾಲ್ಕು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ವಿಸ್ತರಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದಾರೆ.....

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—On a point of clarification, Sir.

ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜತ್ತಿಯವರು ಸ್ಟ್ರೀಕರ್ಸ್ ಸ್ಟ್ರೀಕ್ ಪೀಟುಗಳು ಬ್ಲಾಕ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಸರಿಯಾಗಿ ವಿತರಣೆಯಾಗುತ್ತಿವೆವೆಂದೂ ಹೇಳಿದ್ದರು. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಬ್ಲಾಕ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಆಗಿ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ಸರಿ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಗಾಂಜಿ ವಿರಪ್ಪ.—ಈಗ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನೇನು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಸಂತೋಷವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವ ಅಂಶವೆಂದರೆ, ಅಲ್ಯುಮಿನಿಯಮ್ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಮತ್ತು ಸೀಮೆ ಗೊಬ್ಬರದ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ಕೋಟ್ಯಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಬಂಡವಾಳದಿಂದ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿರುವುದು. ಅಲ್ಯುಮಿನಿಯಮ್ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಗೊಬ್ಬರದ ಕಾರ್ಖಾನೆಯೂ ಮುಖ್ಯ. ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದು ಮೊದಲನೆಯದು; ಬೇರೆಯಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಯೋಜನೆಗಳು ಕೈಗಾರಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯವು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ದೊಂದು ಸಲಹೆಯಿದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ, ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿಯೇ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯದ ನಾನಾ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿದ್ದೊಡನೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಆಯಾ ಭಾಗದ ಬೆಳೆವಣಿಗೆಗೆ ಸಾಧಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಎಲ್ಲರೂ ಬಪ್ಪುವ ಮಾತು. ಈಗ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದರೂ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲೇ ಮಾಡಲು ಯೋಚಿಸುವುದು ಬಂದಿರುವ ವಾದಿಕೆಯಿದೆ. ಬಹುಶಃ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಸೌಕರ್ಯ, ಕೂಲಿಗಾರರ ಅನುಕೂಲ ಇವೆಯೆಂದು ಹೀಗೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಮಾಡಿದರೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲ ಭಾಗಗಳೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಇಂಥಾ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ನಾನಾ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಅಗತ್ಯ. ಫರ್ಲೆಸ್‌ಸರ್ಸ್ ಮತ್ತು ಅಲ್ಯುಮಿನಿಯಮ್ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯದ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಅಲ್ಯುಮಿನಿಯಮ್ ಕಾರ್ಖಾನೆಗೆ ಹರಿಹರ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆವೆಂದು ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಬೇಕೆಂದರೆ ಈ ರೀತಿ ಬೇರೆಬೇರೆ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿ ಅಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದರೆ ನಾನಾ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ನಾನಾ ಮುಖವಾಗಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಾಧನೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

Sri B. D. JATTI (Jamakhandi).—In which page of the Geological Survey

report has it been said that Harihar is suitable ?

1-30 P.M.

ಶ್ರೀ ಗಾಂಜಿ ವಿರಪ್ಪ.—ಆ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂದೆ ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿದರು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಚೆಕ್ಸ್‌ಸ್ಟ್ರೀಕ್ ಮಿಲರ್ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅಡೀಷನ್‌ಲ್ ಸ್ಟೆಂಡರ್ಸ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಚೆಕ್ಸ್‌ಟ್ರೀಕ್ ಮಿಲ್ಲುಗಳು ದಾರವಣಗೆರೆಯಲ್ಲಿ ಏಳೆಂಟು ಇವೆ. ಅವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ ಮತ್ತು ಲಾಭದಾಯಕವಾಗಿಯೂ ಇವೆ. ಅಡೀಷನ್‌ಲ್ ಸ್ಟೆಂಡರ್ಸ್ ಕೊಡುವಾಗ ಅದನ್ನು ಕೂಡ ಯಾರಾದರೂ ಹೊರಗಡೆಯವರು ಬಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಿಫರೆನ್ಸ್ ಕೊಡಬೇಕು. ಬರೀ ಬೆಂಗಳೂರಿನವರಿಗೆ ಪ್ರಿಫರೆನ್ಸ್ ಕೊಡಬಾರದು.

ಸೋಪ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಸೋಪ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಇನ್ನು ಹತ್ತರಪ್ಪು ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಯಾನ್ಷನ್ ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ಇನ್ನೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗತಕ್ಕಂಥ ಸೋಪು ಪರದೇಶಗಳಿಗೂ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮೈಸೂರಿನ ಸೋಪ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ಹೊಸದಾಗಿ ಬಂದಿರುವ ಮಾನ್ಯ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಹಳ ಉತ್ಸಾಹ ಶಾಲಿಗಳು. ಅವರು ಬಹಳ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಈ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಒಂದು ಉತ್ಸಾಹ ಮತ್ತು ಅನುಷ್ಠಾನದ ಮೇಲೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಬೇಕು. ದೇಶದ ಸಂಪತ್ತು ಬೆಳೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು ಅದರಿಂದ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಕೂಡ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಆಮೇಲೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಜೊತೆಗೆ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಕೆಲವು ಕಾನೂನುಗಳು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಆಗುವುದು ಅಗತ್ಯವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಾನೂನುಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ಸರಿಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದರೆ ಪದೇಪದೇ ಆಗತಕ್ಕಂಥ ಸ್ಪಷ್ಟಿಕುಗಳು ಮತ್ತು ಅಶಾಂತಿ ವಾತಾವರಣ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅವರಿಗೆ ವಸೆ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಅನೇಕ ಕಡೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿರತಕ್ಕ ಕಡೆ ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯ ಹೆಚ್ಚಾಗಿಲ್ಲ. ಕಾರ್ಮಿಕರು ಬಹಳ ತೊಂದರೆ ಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೂಲಿಗಾರರ ಸಮಸ್ಯೆಯೂ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸತಕ್ಕ ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಅವಕಾಶ ಇರುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಆಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ನೌಕರರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಬಳ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಅತ್ಯಲ್ಪ ಇದೆ ಎಂದು ಅದನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ೧೯೫೭ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಡಿಯರ್‌ನೆಸ್ ಅಲೋಯನ್ಸ್ ಏನು ಬರುತ್ತಿತ್ತೋ ಅದನ್ನು ಮೂಲ ವೇತನದಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಪೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಪುನಃ ಪೇ ರಿವಿಜನ್

(ಶ್ರೀ ಗಾಂಜೀ ವೀರಪ್ಪ)

ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ನೌಕರರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಕೂಲ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಆ ವಿಚಾರವನ್ನು ಕೂಡ ರಾಜ್ಯ ಪಾಲರು ಪ್ರಸ್ತುತ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣ ವ.ತ್ತು ಗೋದಾವರಿ ನದೀ ನೀರಿನ ಹಂಚಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಕೆಲವು ವಿವರಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು ಅಗತ್ಯ ವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ದವರು ಒಂದು ಕಮಿಷನ್ ಅಪಾಯಿಂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಅವರು ಒಂದು ಅರಾರ್ಡನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ೧೯೬೧ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಅದು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಇಲ್ಲದೆ, ಕೃಷ್ಣಾ ಮತ್ತು ಗೋದಾವರಿ ನೀರಿನ ಹಂಚಿಕೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್ ನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿ ವ್ಯವಹರಿಸಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಕೊಡ ಬೇಕು ಎಂದು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಆರ್ಟಿಕಲ್ ನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಷಯ ವನ್ನು ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮದ್ರಾಸ್, ಆಂಧ್ರ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಈ ಮೂರು ಸರ್ಕಾರಗಳು ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಕಾರ್ತಾಫರನ್ಸ್ ಮಾಡಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆ. ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಯಾಚನೆ ಸ್ವೀಕೃತಿ ಕಾರ್ತಾಫರನ್ಸ್ ನಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಚರ್ಚೆ ಯಾಗಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. ಅದರ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವಾಗ ಮೂರು ಸರ್ಕಾರಗಳ ಸ್ಪಷ್ಟಪಿತ್ತಿ ಕರ್ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಆಗ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ದವರು ಅದನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಕಾನೂನು ಬದ್ಧವಾದ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯ ಬದ್ಧವಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯವರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರೊಡನೆ, ಅಕ್ಕ ಪಕ್ಕದ ಪ್ರಾಂತಗಳೊಡನೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ವಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಎರಡನೇ ಪಂಚ ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ಸಾಗು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ರಾಯ್‌ಕಾಡ ಜಮೀನು, ನೀರಾವರಿ ಸೌಕರ್ಯ ಇದ್ದೆಂದ ಜಮೀನು ಶೇಕಡ ೫೦ ಇತ್ತು. ಆಂಧ್ರ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ೧೩.೧ ಇತ್ತು. ಮದ್ರಾಸ್ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ೨೦.೯ ಇತ್ತು. ಈ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ನೋಡುವುದಾದರೆ ನೀರಾವರಿ ಸೌಕರ್ಯ ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಕಡಮೆ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಎರಡನೆ ಪಂಚ ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ಮುಗಿದ ಮೇಲೂ ಸಹ ನೀರಾವರಿ ಸೌಕರ್ಯದ ಪ್ರಗತಿ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಆಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಮೈಸೂರು ೮.೪, ಆಂಧ್ರದಲ್ಲಿ ೨೩.೭ ಮತ್ತು ಮದ್ರಾಸ್ ೨೬.೬ ಆಗಿದೆ. ಎರಡನೆ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಸೌಕರ್ಯ ೫.೮ಕ್ಕೆ ಏರಿತು ಆದರೆ ಮೈಸೂರು ಪಂಚಾನದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಡಮೆ ಇದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ವೇನೆಂದರೆ ಹಳೆಯ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಬಂದಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಸೌಕರ್ಯ ಬಹಳ ಕಡಮೆ ಇದೆ. ಬೊಂಬಾಯಿ ಮತ್ತು

ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಾಂತಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ರೆಡ್ ನೀರಾವರಿ ಸೌಕರ್ಯ ಬಹಳ ಕಡಮೆಯಾಗಿರು ವುದು ಕಂಡುಬರುವುದು. ಕೃಷ್ಣಾ ಬೇಸಿನ್ ಇರು ವುದು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೈದರಾಬಾದ್ ಮತ್ತು ಬೊಂಬಾಯಿ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ.

ಆದುದರಿಂದ ನೀರಾವರಿ ಸೌಕರ್ಯ ಆಗುವುದಾದರೆ ಬಿಜಾಪುರ, ಧಾರವಾಡ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಹೈದರಾಬಾದ್ ಕರ್ಣಾಟಕದ ಕೆಲವು ಭಾಗಕ್ಕೆ ಕೃಷ್ಣಾನದಿಯ ನೀರಿನ ಅನುಕೂಲ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾ ಇರುವುದು ನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕೆ ಕ್ಯಾಚ್‌ಮೆಂಟ್ ಏರಿಯಾ ಎಷ್ಟು, ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಎಷ್ಟಿದೆ, ಮತ್ತು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣಾ ಬೇಸಿನ್ ಎಷ್ಟಿದೆ, ಬೇರೆ ಪ್ರಾಂತದ್ದು ಎಷ್ಟು ಇದೆ ಎಂಬ ಬಗೆಗೆ ಕೆಲವು ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ನೋಡುವುದಾದರೆ ನಾವು ಕೇಳತಕ್ಕ ಅಂಶ ಬಹಳ ನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗು ತ್ತದೆ. ಅದರ ಒಟ್ಟು ಕ್ಯಾಚ್‌ಮೆಂಟ್ ಏರಿಯಾ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರ ಚದುರ ಮೈಲಿಗಳು. ಅದರಲ್ಲಿ 47 ಸಾವಿರ ಚದುರ ಮೈಲಿ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿದೆ. ಉತ್ತರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ರಾಯ್‌ಕಾಡ ಜಮೀನುಕೂಡ 48 ಪರ್ಸೆಂಟ್ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿದೆ. ಒಟ್ಟು ಕೃಷ್ಣಾ ಬೇಸಿನ್‌ನಲ್ಲಿರತಕ್ಕೆ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ೭.7 ಕೋಟಿ. ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೋಟಿ ಮೈಸೂರಿನ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇದೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ಅಂಶ ಮಳೆ ಕಡಮೆ ಬರುವ ಭಾಗ, ಒಟ್ಟು ಮಿಷಿರ್ಣ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಚದರ ಚದುರ ಮೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಸೇಕಡ ಅರವತ್ತು ಭಾಗ ಏದೆ. ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಮಳೆಯ ಅಭಾವವಿರುವ ಭಾಗದ ಅಂಕಿಅಂಶ ಮುಂತಾದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿದರೆ ಕೊಡುವ ಅನುಕೂಲಗಳಲ್ಲಿ, ನೀರಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ನುಮಾರು ಅರ್ಧಭಾಗವಾದರೂ ಆ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಕೊಡಲೇಬೇಕು. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ 1951 ರಲ್ಲಿ ಕಂಪ್ಯಾರಿಟಿವ್ ಏಗರ್ಸ್ ನೋಡಿ ಏನೊಂದು ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ ಅದನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಒಪ್ಪಿಲ್ಲ. ಈಚೆಗೆ ಹೊಸ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರ ರಚನೆಯಾದ ನಂತರ ಹಿಂದೆ ಸೇಕಡ 6.2 ರಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ಕೊಡ ಬೇಕೆಂದು ಒಪ್ಪಂದವಾಗಿದ್ದುದನ್ನು ರಿವೈಜ್ ಮಾಡಿ, ಸೇಕಡ 27.2 ರಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದೆ. ಆದರೆ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ, ನಮಗಿರುವ ಕ್ಯಾಚ್‌ಮೆಂಟ್ ಏರಿಯಾ ಪ್ರಕಾರ, ಜನಸಂಖ್ಯೆ ವಗೈರೆ ಅಧಾರಗಳ ಮೇಲೆ, ಸ್ಟೆಂಟಿಫಿಕೆ-ಕ್ಯಾಲ್ಕ್ಯುಲೇಷನ್ ಮೇಲೆ ಸೇಕಡ 48 ಭಾಗವಾದರೂ ನೀರು ದೊರೆಯಲೇಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಅರಿಕೆ ಮಾಡುವುದು, ಈ ಸಭೆ ಒಮ್ಮತದಿಂದ ಈ ಹಕ್ಕನ್ನು ಸ್ಥಿರಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಮಗೆ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ದೊರೆಯಬೇಕಾದ ನೀರಿನ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅರ್ಧಸಹ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್ ನೇಮಿಸಬೇಕೆಂದು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಕೋರಿಕೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿರುವುದಾಗಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ನಮಗೆ ಬರಬೇಕಾದಷ್ಟು ಭಾಗವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕು. ಈ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸಚಿವರಾದ ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರು ಈ ಸಭೆಯ ಬೆಂಬಲ ಪಡೆದು ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್ ಗೆ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಕಳಿಸಿ, ಚೆನ್ನಾಗಿ ವಿವರಿಸಿ ಹೆಚ್ಚು ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿಯ ನೀರನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕು. ಉತ್ತರ ಕರ್ಣಾಟಕ ಮತ್ತು

(ಶ್ರೀ ಗಾಂಜಿ ವಿರಪ್ಪ)

ಬೇಕಾದ ವಿಷಯ. ಒಂದೇ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ವಿಚಾರವೇನೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಎರಡು ಮೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇದು ದೇಶದ ಪ್ರಗತಿಯ ಲಕ್ಷಣ.

ಒಬ್ಬ ನ ದ ಸ್ಯ ರು.—ದಾವಣಗೆರೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದು ಬೇಕಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಗಾಂಜಿ ವಿರಪ್ಪ.—ಯಾಕೆ ಆಗಬಾರದು ? ತುಮಕೂರಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವಿದ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಬೆಳೆದರೆ, ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿಸಿ ಒಂದು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಮಾಡಿದರೆ ತಪ್ಪೇನಿಲ್ಲ.

ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು anomalous ಆಗಿರುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ, ಹಂಗಾಮಿಯಾಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿರುವ ಲೆಕ್ಚರರುಗಳ ವಿಚಾರ. ಸುಮಾರು 200-300 ಜನ ಪದವೀಧರರುಗಳನ್ನು ಈಗ 7-8 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಹಂಗಾಮಿಯಾಗಿ ನೇಮಿಸಿಕೊಂಡು ಹಾಗೆಯೇ ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರಿ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲದವರನ್ನೇನೋ 1960ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸರ್ಕಾರಿ ಹುಕುಂ ಮಾಡಿ ಅವರನ್ನು ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ absorb ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದವರಿಗೆ ಇದು ಅನ್ವಯಿಸದೆ, ಅವರ ಸ್ಥಿತಿ ಚಿಂತಾಜನಕವಾಗಿದೆ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಕೆಲಸ ಎಂದು ಮುಗಿಯುತ್ತದೋ ಎಂಬ ಭಯದಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿರುವ ಲೆಕ್ಚರರುಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಸಂಬಳದ ಸ್ಕೇಲುಗಳಿವೆ; ಸರ್ಕಾರಿ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿರುವವರಿಗೇ ಒಂದು ಸ್ಕೇಲ್ ಇದೆ. ಒಂದೇ ರೀತಿಯ ಕೆಲಸವಾದರೂ ಸಂಬಳದಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇದು ಬಹಳ ಅರ್ಜೆಂಟ್ ಆಗಿರುವ ವಿಚಾರ.

Sri S. M. KRISHNA (Maddur).—It is an urgent matter. They are going to be terminated tomorrow. The Chief Minister promised that he would consider case their sympathetically. If this is the sympathetic hearing that the people in distress are going to get from the Chief Minister, I do not know.

Sri S. R. KANTHI—I am very sorry the Hon'ble Member on the other side has made some remarks without understanding the facts. As regards temporary lecturers, the Government is considering the position and it is possible that these temporary lecturers who have been appointed by the University are likely to be made permanent or their services are likely to be regularised. I do not know what exactly would happen tomorrow. That is what the Government is thinking now. So far as lecturers who have been appointed by the Director of Public Instruction after the colleges have been transferred to Government

are concerned, it is a little bit difficult question and more thought has to be given to it.

ಶ್ರೀ ಗಾಂಜಿ ವಿರಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೊಟ್ಟ ವಿವರಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಆಫ್ ಕಾಲೇಜುಗಳ್ನು ಒಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದು ನೇಮಕ ಮಾಡಿರುವುದೂ ಕೂಡ ಅವರಿಗೆ ಪೂರ್ಣ ಅಧಿಕಾರವಿದ್ದು ಮಾಡಿದಾರೆ. ಅವರಿಂದ ನೇಮಕವಾಗಿ ಈಗ 4-5 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ "Treatment" ಕೊಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅಥವಾ ಒಂದು ತಾರೀಖನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಬಹುದು. ಏನೆಂದರೆ, 1960 ಅಥವಾ 1961ನೆಯ ಇಸವಿಯಂತೆ ಮುಂಚೆ ಯಾರು ಯಾರು ನೇಮಕವಾಗಿ ದ್ದಾರೋ ಅವರಿಗಿತ್ತು ಇದು ಅನ್ವಯಿಸುವಂತಾದರೂ ಮಾಡಬಹುದು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇದು urgent ಆಗಿರುವ ವಿಚಾರ. ನಾಳೆಯೇ ಅವರ ಕೆಲಸಗಳು terminate ಆಗುವುದರಲ್ಲಿದೆ.

Sri S. R. KANTHI.—In fact though their services terminate, there is no loss. When their services are regularised all the previous service is counted for the continuance of their services. There is no difficulty. But there is an anomalous position; but North Karnataka does not have any such hardship. There is some hardship in this case and we are examining the whole question.

ಶ್ರೀ ಗಾಂಜಿ ವಿರಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ವಿವರಗಳನ್ನೂ ತರಿಸಿಕೊಂಡು ನೋಡಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇದೇನೂ ಹೊಸ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲ. ಕೊನೆಯ ಪಕ್ಷ ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿನಿಂದ ನೇಮಕವಾಗಿರುವವರನ್ನು regularise ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಲಿ. ಅಂತೂ ಇದು ಅಗತ್ಯವಾದ ಕೆಲಸ. ಅದಷ್ಟು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತೀರೆಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ.

ಅದೇ ರೀತಿ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕಾಲೇಜಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತು. ಇದನ್ನು ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಸರ್ಕಾರಿ ಕಾಲೇಜಾಗಿ ಮಾಡಿದಿರಿ. ಹಿಂದೆ ಇಲ್ಲಿ ಫೋಸ್ಡ್ ಗ್ರಾಜ್ಯುಯೇಟ್ ಕೋರ್ಸ್‌ಗಳನ್ನೇಕೆಂದು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದು ಬಹಳ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ಸರ್ಕಾರಿ ಕಾಲೇಜಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಏನೂ ನೆರವು ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ, ಹೀಗಾಗಿ ಅದಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆಯಿದ್ದ ಹರಿಮೆ ಕಡಮೆಯಾಗಿವೆ. ಇದರಿಂದ ಅದರ ಪ್ರಗತಿ ಕುಂಠಿತವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮತ್ತೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಇದನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಅದರ ಪ್ರಗತಿ ಮುಂದುವರಿಯುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತೀವ್ರವಾದ ಆಲೋಚನೆಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಮಿಕ್ಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಬಡ್ಡೆಟ್ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಗೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುವುದು ನನ್ನ ಮುಖ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಈ ಸರ್ಕಾರ 1961-62ನೆಯ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಏಷ್ಯಾ ಪೆಸಿಫಿಕ್ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದೆ, 1962-63ರಲ್ಲಿ ಏನು ಕಾರಣ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕೆಂದಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು

ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಎದರು ಪಕ್ಷದವರು ಈ ಭಾಷಣವನ್ನು ಓದಿದರೆ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರುವೆಂದು ಶಹಬಾಸ್ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಸೊಗಸಾದ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರದ ಕೆಲಸದ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇಚ್ಛಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಗೆ ನನ್ನ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲರೂ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಮಂಡಿಸಿರುವ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಸರ್ವಾನುಮತ ಅಂಗೀಕಾರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿ ನನ್ನ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡುತ್ತೇನೆ.

Mr SPEAKER.—Now there are a number of amendments that have been received. Perhaps they have been circulated to the Members in the order of their receipt. The first amendment is in the name of Sri B. P. Kadam. He will now move the amendment.

2.00 P.M.

Sri B. P. KADAM (Karwar).—I beg to move :

‘That the following words shall be added at the end of the motion :—

“but regret that

- (i) there is no mention in the Address for the immediate transfer of the Marathi areas of Karwar, Belgaum, Bidar, etc., now in the Mysore State to Maharashtra and the Kannada areas now included in Maharashtra State to Mysore on the basis of language and contiguity and village as a unit ;
- (ii) the problem of the fishermen is not properly attended to by Government ;
- (iii) adequate attention has not been paid for the amelioration of the victims of floods in some parts of the State ;
- (iv) Government has failed in solving the labour disputes at Dandeli and enforcing section 144 ;
- (v) Government has neglected the construction of roads and buildings in the District of North Kanara.”

Mr. SPEAKER.—Amendment moved:

‘That the following words shall be added at the end of the motion :—

“but regret that

- (i) there is no mention in the Address for the immediate trans-

fer of the Marathi areas of Karwar, Belgaum, Bidar, etc., now in the Mysore State to Maharashtra and the Kannada areas now included in Maharashtra State to Mysore on the basis of language and contiguity and village as a unit ;

- (ii) the problem of fishermen is not properly attended to by Government ;
- (iii) adequate attention has not been paid for the amelioration of the victims of floods in some parts of the State ;
- (iv) Government has failed in solving the labour disputes at Dandeli and enforcing section 144 ;
- (v) Government has neglected the construction of roads and buildings in the District of North Kanara.”

Sri S. RAJAGOPAL (K.G.F.).—I beg to move :

‘That the following words shall be added at the end of the motion —

“but regret that the Council of Ministers have failed—

- (a) to take adequate measure for eradicating the evil of untouchability or for the all round welfare of the Scheduled Castes;
- (b) to take adequate measures for ensuring sufficient supply of drinking water throughout the year in the Kolar Gold Field area ;
- (c) to tackle the question of unemployment ;
- (d) to look into the total failure of the scheme of prohibition ;
- (e) to take any worthwhile measures regarding the physically and orthopaedically handicapped ;
- (f) to take suitable measures for meeting the shortage of High Schools and Colleges.”

Mr. SPEAKER.—Amendment moved:

‘That the following words shall be added at the end of the motion :—

“but regret that the Council of Ministers have failed —

- (a) to take adequate measures for eradicating the evil of untouchability or for the all round

(MR. SPEAKER)

- welfare of the Scheduled Castes;
- (b) to take adequate measures for ensuring sufficient supply of drinking water throughout the year in the Kolar Gold Field area;
  - (c) to tackle the question of unemployment;
  - (d) to look into the total failure of the scheme of prohibition;
  - (e) to take any worthwhile measures regarding the physically and orthopaedically handicapped;
  - (f) to take suitable measures for meeting the shortage of High Schools and Colleges."

Sri A. KRISHNA SHETTY (Mangalore II).—I beg to move:

'That the following words shall be added at the end of the motion:
"but regret that the Council of Ministers have failed—

- (a) to take effective or worthwhile steps to get the Kannada areas lying in the neighbouring States within the administration on the basis of a proper policy;
- (b) to ensure a proper atmosphere in the General Elections or to secure observance of the law regarding elections;
- (c) to get a new Railway line—particularly the Hassan—Mangalore Rail Link—included in the Railway Development Plan;
- (d) take suitable measures for arresting the rising trend of prices of foodgrains;
- (e) to take effective measures against ravages of floods or to take measures for proper utilisation of the west flowing rivers in South Kanara;
- (f) to evolve a suitable progressive labour policy or to secure strict observance of minimum wages laws;
- (g) to take suitable measures for the development of fisheries or for quick development of Mangalore port project;
- (h) to take suitable measures regarding

ding Compulsory Education or, protection of tenants."

MR. SPEAKER.—Amendment moved:

'That the following words shall be added at the end of the motion:—
"but regret that the Council of Ministers have failed—

- (a) to take effective or worthwhile steps to get the Kannada areas lying in the neighbouring States within the administration on the basis of a proper policy;
- (b) to ensure a proper atmosphere in the General Elections or to secure observance of the law regarding Elections;
- (c) to get a new Railway line—particularly the Hassan—Mangalore Rail Link—included in the Railway Development Plan;
- (d) take suitable measures for arresting the rising trend of prices of foodgrains;
- (e) to take effective measures against ravages of floods or to take measures for proper utilisation of the west flowing rivers in South Kanara;
- (f) to evolve a suitable progressive labour policy or to secure strict observance of minimum wages laws;
- (g) to take suitable measures for the development of fisheries or for quick development of Mangalore port project;
- (h) to take suitable measures regarding Compulsory Education or protection of tenants."

Sri GANGADHAR NAMOSHI (Gulbarga).—I beg to move:

'That the following words shall be added at the end of the motion:—
"but regret that the Council of Ministers have failed—

- (a) to take timely measures for securing a fair share of the Krishna waters and the other inter-state rivers;
- (b) to demonstrate and register adequate progress in the matter of tackling the question of unemployment;
- (c) to take suitable measures to secure the completion of Sharavathi Valley Project by the end

of 1961 and Tungabhadra Hydro Electric Project by 1962 ;

- (d) to take measures for solving the issues arising out of the prolonged strike of the students in Ayurvedic College ;
- (e) to evolve a precise policy for the rapid and even balanced industrial development of the State ;
- (f) to secure adequate assistance from the Government of India or the Finance Commission ;
- (g) to evolve a satisfactory and uniform scale of emoluments or service conditions for the various low paid Government employees ;
- (h) to take adequate measures for a proper classification and for tackling the special problems of the Backward Classes and Scheduled Castes ;
- (i) to evolve a suitable and effective labour policy ;
- (j) to eliminate or mitigate the evil of corruption ;
- (k) to give priority to distribution of land to the landless in the State in having preferred the Tibetan refugees”.

Mr. SPEAKER.—Amendment moved:

‘That the following words shall be added at the end of the motion :—

“but regret that the Council of Ministers have failed—

- (a) to take timely measures for securing a fair share of the Krishna waters and the other inter-state rivers ;
- (b) to demonstrate and register adequate progress in the matter of tackling the question of unemployment ;
- (c) to take suitable measures to secure the completion of Sharavathi Valley Project by the end of 1961 and Tungabhadra Hydro Electric Project by 1962 ;
- (d) to take measures for solving the issues arising out of the prolonged strike of the students in Ayurvedic College ;
- (e) to evolve a precise policy for the rapid and even balanced industrial development of the State ;
- (f) to secure adequate assistance

from the Government of India or the Finance Commission ;

- (g) to evolve a satisfactory and uniform scale of emoluments or service conditions for the various low paid Government employees ;
- (h) to take adequate measures for a proper classification and for tackling the special problems of the Backward Classes and Scheduled Castes ;
- (i) to evolve a suitable and effective labour policy ;
- (j) to eliminate or mitigate the evil of corruption ;
- (k) to give priority to distribution of land to the landless in the State in having preferred the Tibetan refugees.”

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—I beg to move:

‘That the following words shall be added at the end of the motion :—

“but regret that the Council of Ministers have failed—

- (a) to take adequate measures to ease the acute power shortages and in particular to complete the Sharavathi Valley project in time as scheduled ;
- (b) to realise the rudiments of a Welfare State ;
- (c) to ensure proper observance of the provisions of the Representation of the Peoples Act governing General Elections in allowing the abuse of administrative machinery, transfer of voters, large-scale use of money, etc. ;
- (d) to provide a good administration free from unfair practices ;
- (e) to observe the Gandhian tenets or principles inasmuch as they have not introduced total prohibition ;
- (f) to nationalise the Road Transport throughout the State ;
- (g) to create proper conditions for the development of co-operatives ;
- (h) to eradicate corruption and inefficiency in administration ;
- (i) to ensure adequate assistance from the Central Government or the Finance Commission ;

(SRI C. J. MUCKANNAPPA)

- (j) to secure the inclusion of Railway lines such as Hassan—Mangalore, Sathyamangala ;
- (k) to introduce Kannada as medium of administration or of instruction in the University ;
- (l) to increase the number of High Schools to the needed strength ;
- (m) to secure Madakasira now in Andhra Pradesh included in Mysore ;
- (n) to put on the market sufficient number of Kannada Type-writer ; and
- (o) to secure uniformity of laws.”

Mr. SPEAKER.—Amendment moved:

‘That the following words shall be added at the end of the motion:—

“but regret that the Council of Ministers have failed—

- (a) to take adequate measures to ease the acute power shortages and in particular to complete the Sharavathi Valley projects in time as scheduled ;
- (b) to realise the rudiments of a Welfare State ;
- (c) to ensure proper observance of the provisions of the Representation of the Peoples Act governing General Elections in allowing the abuse of administrative machinery, transfer of voters, large-scale use of money, etc. ;
- (d) to provide a good administration free from unfair practices ;
- (e) to observe the Gandhian tenets or principles inasmuch as they have not introduced total prohibition ;
- (f) to nationalise the Road Transport throughout the State ;
- (g) to create proper conditions for the development of co-operatives ;
- (h) to eradicate corruption and inefficiency in administration ;
- (i) to ensure adequate assistance from the Central Government or the Finance Commission ;
- (j) to secure the inclusion of Railway lines such as Hassan—Mangalore, Sathyamangala ;
- (k) to introduce Kannada as medium

of administration or of instruction in the University ;

- (l) to increase the number of High Schools to the needed strength ;
- (m) to secure Madakasira now in Andhra Pradesh included in Mysore ;
- (n) to put on the market sufficient number of Kannada Type-writer ; and
- (o) to secure uniformity of laws.”

Sri G. V. GOWDA (Palya).—I beg to move :

‘That the following words shall be added at the end of the motion:—

“but regret that

- (a) the State Government have failed to bring about a sense of solidarity and emotional integrity among the people of the integrating areas ;
- (b) the Ministers have not taken any steps to get the Kannada areas lying outside the State included within the State ;
- (c) the Government have failed to arrange for the timely completion of Sharavathi Valley Project ;
- (d) the Ministers have failed to achieve even the rudiments of a Welfare State ;
- (e) the Government have failed to effect proper enforcement of the prohibition scheme and failed to eradicate the rampant evil of illicit distillation ;
- (f) the Ministers have miserably failed to properly enforce the law relating to untouchability and to secure adequate safeguards to the backward classes ;
- (g) the Government have failed to pay any attention to rural housing ;
- (h) the Ministers have totally failed to take measures to arrest the rising prices of foodgrains while ensuring a reasonable price for the producer ;
- (i) the Government have failed to tackle the question of unemployment ;
- (j) the Government have failed to evolve a suitable scale of remuneration for low paid Government employees and have failed

- to bring the maximum and minimum scales of pay to the said employees to a ratio of 10:1;
- (k) the Government have miserably failed to take proper measures in time for resolving the disputes regarding inter-state rivers like Godavari, Krishna, Cauveri, etc.....;
  - (l) the Government have failed to get the Hassan-Mangalore railway included during the current year;
  - (m) the Ministers have failed to secure adequate assistance from the Centre;
  - (n) the Government have failed to eradicate the evils of corruption which is increasing day by day and in improving the efficiency of services; and
  - (o) the Government have miserably failed to evolve a suitable plan for nationalisation of Road Transport.”

Mr. SPEAKER.—Amendment moved:

‘That the following words shall be added at the end of the motion :—

“but regret that

- (a) the State Government have failed to bring about a sense of solidarity and emotional integrity among the people of the integrating areas;
- (b) the Ministers have not taken any steps to get the Kannada areas lying outside the State included within the State;
- (c) the Government have failed to arrange for the timely completion of Sharavathy Valley Project;
- (d) the Ministers have failed to achieve even the rudiments of a welfare state;
- (e) the Government have failed to effect proper enforcement of the prohibition scheme and failed to eradicate the rampant evil of illicit distillation;
- (f) the Ministers have miserably failed to properly enforce the law relating to untouchability and to secure adequate safeguards to the backward classes;
- (g) the Government have failed to

pay any attention to rural housing;

- (h) the Ministers have totally failed to take measures to arrest the rising prices of foodgrains while ensuring a reasonable price for the producer;
- (i) the Government have failed to tackle the question of unemployment;
- (j) the Government have failed to evolve a suitable scale of remuneration for low paid Government employees and have failed to bring the maximum and minimum scales of pay to the said employees to a ratio of 10:1;
- (k) the Government have miserably failed to take proper measures in time for resolving the disputes regarding inter-state rivers like Godavari, Krishna, Cauveri, etc.....;
- (l) the Government have failed to get the Hassan-Mangalore railway included during the current year;
- (m) the Ministers have failed to secure adequate assistance from the Centre;
- (n) the Government have failed to eradicate the evils of corruption which is increasing day by day and in improving the efficiency of services; and
- (o) the Government have miserably failed to evolve a suitable plan for nationalisation of Road Transport.”

Sri B. R. SUNTHANKAR (Belgaum City).—I beg to move:

‘That the following words shall be added at the end of the motion :—

“but regret that

- (i) there is no reference in the Address to the border dispute between Maharashtra and Mysore and the progress made so far by the four-man Committee referred to in the Address of His Excellency the Governor to the Joint Session of the Legislature on 27th February 1961 and further that the Government has failed to issue direction to

(SRI B. R. SUNTHANKAR)

their two representatives on the Committee to finish their work and arrive at a settlement of the dispute ;

(ii) the Address makes no mention of the question of Kannada-speaking border areas in the adjoining States and that the Government has utterly failed to implement the assurances given in the Address of His Excellency the Governor to the First Joint Session of this Legislature on 19th December 1956 that the problem of the Kannada speaking areas like Kasargod, Madakasira, South Sholapur, etc., would be solved at an early date ;

(iii) there is no reference to the problem of linguistic minorities in the State and how the Government is going to safeguard their interests, rights and privileges ;

(iv) the Government has failed to check the Police excesses in the State in general and in the Marathi-speaking border areas in particular where police atrocities were committed with the sole purpose of suppressing the political agitation ; and

(v) the Address fails to outline the policy of the Government regarding the development of the backward and under-developed regions in the State and the measures that will be adopted to bring them on par with the developed areas in the State with the object of achieving a balanced growth of the whole of the State.”

MR. SPEAKER.—Amendment moved:

“That the following words shall be added at the end of the motion :—

“but regret that

(i) there is no reference in the Address to the border dispute between Maharashtra and Mysore and the progress made so far by the four-man Committee referred to in the Address of His

Excellency the Governor to the Joint Session of the Legislature on 27th February 1961 and further that the Government has failed to issue direction to their two representatives on the Committee to finish their work and arrive at a settlement of the dispute ;

(ii) the Address makes no mention of the question of Kannada speaking border areas in the adjoining States and that the Government has utterly failed to implement the assurances given in the Address of His Excellency the Governor to the First Joint Session of this Legislature on 19th December 1956 that the problem of the Kannada speaking areas like Kasargod, Madakasira, South Sholapur, etc., would be solved at an early date ;

(iii) there is no reference to the problem of linguistic minorities in the State and how the Government is going to safeguard their interests, rights and privileges ;

(iv) the Government has failed to check the Police excesses in the State in general and in the Marathi speaking border areas in particular where police atrocities were committed with the sole purpose of suppressing the political agitation ; and

(v) the Address fails to outline the policy of the Government regarding the development of the backward and under-developed regions in the State and the measures that will be adopted to bring them on par with the developed areas in the State with the object of achieving a balanced growth of the whole of the State.”

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ (ಶ್ರವಣಬೆಳಗೊಳ).—ಪ್ರಸ್ತಾವನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪದಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ತಕ್ಕದ್ದು :—

“ಆದರೆ—

ಜೀವನಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಬೆಲೆಗಳ ಏರಿಕೆಯನ್ನೂ, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹರಡಿರತಕ್ಕ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಮತ್ತು ಅಲ್ಪೋದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನೂ ಯಾವ ರೀತಿ ಪರಿಹರಿಸಲಾಗು

ವುದು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪವೇ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು ತೋಚನೀಯ ನಂಗತಿ."

Mr. SPEAKER.—Amendment moved:

'ಪ್ರಸ್ತಾವದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪದಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸತಕ್ಕದ್ದು:—

"ಆದರೆ—

ಜೀವನಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕ ಸಮರ್ಥಗಳ ಬೆರೆಗಳ ವಿರಹವನ್ನೂ, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹರಡಿರತಕ್ಕ ನಿರಾಶೋಗ ಮತ್ತು ಅಶೋಷೋಗ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನೂ ಯಾವ ರೀತಿ ಪರಿಹರಿಸಲಾಗುವುದು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪವೇ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು ತೋಚನೀಯ ನಂಗತಿ."

These were the amendments that have been received within the time allowed. But the Hon'ble Members will see that there are two more lists, the second and the third list of amendments. They have been received after the time allowed. But, still, in order that there may be full discussion, I have admitted those amendments and they may be moved. I only appeal to the Members to give their amendments within the time fixed. Now amendment No. 9—Sri Hutche Gowda.

Sri B. HUTCHE GOWDA.—I thank you, Sir, for admitting my amendment. I beg to move:

'That the following words shall be added at the end of the motion:—

"but regret that the Government have failed to reduce disparities in income and wealth; to provide old age pension; to provide employment opportunities to the unemployed; to complete Sharavathy Valley Project as per schedule which has caused the stoppage of many new industries and has staggered the supply of power to many big industries and to achieve self-sufficiency in the production of foodgrains."

Mr. SPEAKER.—Amendment moved:

'That the following words shall be added at the end of the motion:—

"but regret that the Government have failed to reduce disparities in income and wealth; to provide old age pension; to provide employment opportunities to the unemployed; to complete

Sharavathy Valley Project as per schedule which has caused the stoppage of many new industries and has staggered the supply of power to many big industries and to achieve self-sufficiency in the production of foodgrains."

Sri K. LAKKAPPA (Hebbur).—Sir, I beg to move:

'That the following words shall be added at the end of the motion:—

"but regret that there is no mention in the Address about the landless people; there is no indication of the measures to eradicate the unemployment problem and the Address is also silent on the aspect of reducing of disparity in the pay scales of gazetted and non-gazetted officers."

Mr. SPEAKER.—Amendment moved:

'That the following words shall be added at the end of the motion.—

"but regret that there is no mention in the Address about the landless people; there is no indication of the measures to eradicate the unemployment problem and the Address is also silent on the aspect of reducing of disparity in the pay scales of gazetted and non-gazetted officers."

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಲ್. ಗೌಡ (ಚಳ್ಳಕೆರೆ).—ಪ್ರಸ್ತಾವದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪದಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸತಕ್ಕದ್ದು:—

"ಆದರೆ—

ರಾಜ್ಯದ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬಾರದೆ ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ತರಿದೋರತಕ್ಕ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವರು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪವಿಲ್ಲದಿರುವುದು ತೋಚನೀಯ ನಂಗತಿ."

Mr. SPEAKER.—Amendment moved:

'ಪ್ರಸ್ತಾವದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪದಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸತಕ್ಕದ್ದು:—

"ಆದರೆ—

ರಾಜ್ಯದ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬಾರದೆ ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ತರಿದೋರತಕ್ಕ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವರು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪವಿಲ್ಲದಿರುವುದು ತೋಚನೀಯ ನಂಗತಿ."

SRI V. M. DEO (Gubbi).—Sir, I beg to move:

‘That the following words shall be added at the end of the motion.—

“but regret to state that the Address fails to take note of the inadequate funds allotted, the wasteful manner in which allotments are made and the need for utilisation of generous grants from the Government of India in more fruitful channels, with a view to securing social justice and minimising the chances of misappropriation of funds.”

MR. SPEAKER.—Amendment moved:

‘That the following words shall be added at the end of the motion.—

“but regret to state that the Address fails to take note of the inadequate funds allotted, the wasteful manner in which allotments are made and the need for utilisation of generous grants from the Government of India in more fruitful channels, with a view to securing social justice and minimising the chances of misappropriation of funds.”

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ (ತಿರ್ಥಹಳ್ಳಿ).—

‘ಪ್ರಸ್ತಾವದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪದಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸತಕ್ಕದ್ದು.—

“ಆದರೆ—

ಈ ಕೆಳಗಿನ ಅಂಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಾರ್ಯನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಲಾಗುವುದು ಎಂಬ ವಿಚಾರವಾಗಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪವಿಲ್ಲದಿರುವುದು ಶೋಚನೀಯ ಸಂಗತಿ.—

- (i) ರಾಜ್ಯದ ಹೆಸರನ್ನು ‘ಕರ್ನಾಟಕ’ ಎಂದು ಪುನರ್ನಾಮಕರಣ ಮಾಡುವುದು ;
- (ii) ಕನ್ನಡವನ್ನು ಶಿಕ್ಷಣ ಮಾಧ್ಯಮವಾಗಿಯೂ ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆಯಾಗಿಯೂ ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದು ;
- (iii) ಮಧ್ಯವರ್ತಿಗಳನ್ನು ತೊಡೆದು ಹಾಕಿ ಭೂಮಿಯ ಪುನರ್ವಿತರಣೆ ಮಾಡುವುದು ;
- (iv) ಉದ್ಯೋಗ ಒದಗಿಸುವುದು ಅಥವಾ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಭತ್ಯೆ ನೀಡುವುದು ;
- (v) ಅರಾಧಕರ ಹಿಡುವಳಿಗಳ ಮೇಲೆ ಕಂದಾಯ ರದ್ದುಮಾಡುವುದು ; ಮತ್ತು
- (vi) ಅರ್ಥಿಕ ವಿಷಮತೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದು.”

MR. SPEAKER.—Amendment moved:

‘ಪ್ರಸ್ತಾವದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪದ

ಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸತಕ್ಕದ್ದು.—

“ಆದರೆ—

ಈ ಕೆಳಗಿನ ಅಂಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಾರ್ಯನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಲಾಗುವುದು ಎಂಬ ವಿಚಾರವಾಗಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪವಿಲ್ಲದಿರುವುದು ಶೋಚನೀಯ ಸಂಗತಿ.—

- (i) ರಾಜ್ಯದ ಹೆಸರನ್ನು ‘ಕರ್ನಾಟಕ’ ಎಂದು ಪುನರ್ನಾಮಕರಣ ಮಾಡುವುದು ;
- (ii) ಕನ್ನಡವನ್ನು ಶಿಕ್ಷಣ ಮಾಧ್ಯಮವಾಗಿಯೂ ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆಯಾಗಿಯೂ ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದು ;
- (iii) ಮಧ್ಯವರ್ತಿಗಳನ್ನು ತೊಡೆದು ಹಾಕಿ ಭೂಮಿಯ ಪುನರ್ವಿತರಣೆ ಮಾಡುವುದು ;
- (iv) ಉದ್ಯೋಗ ಒದಗಿಸುವುದು ಅಥವಾ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಭತ್ಯೆ ನೀಡುವುದು ;
- (v) ಅರಾಧಕರ ಹಿಡುವಳಿಗಳ ಮೇಲೆ ಕಂದಾಯ ರದ್ದುಮಾಡುವುದು ; ಮತ್ತು
- (vi) ಅರ್ಥಿಕ ವಿಷಮತೆಯನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದು.”

MR. SPEAKER.—Amendment No. 14. The mover Sri M. V. Shetti is not here. So the amendment lapses.

Now the main motion as well as all the amendments are before the House and the debate will now proceed. The Hon’ble Leader of the Opposition...

SRI A. KRISHNA SHETTY.—Sir, there are so many amendments. Are we to go according to the order in which they are moved in the House or is the Leader of the Opposition to speak?

MR. SPEAKER.—The Hon’ble Member perhaps did not closely follow what I said. All the amendments are before the House and the debate will now proceed. I did not say that the persons who had sent the amendments should speak in the order of the amendments sent. All the amendments are collectively before the House for the debate. I have called upon the Hon’ble Leader of the Opposition to speak.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಮೇಲೆ ಮೊದಲನೆಯವನು ಮಂಡಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗಾಂಜಿ ವಿರಪ್ಪನವರು ಸುಮಾರು ಒಂದೂವರೆ ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಪಾಪ ಬಹಳ ಕಷ್ಟ ಪಟ್ಟು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ...

(Sri K. P. Revannasiddappa in the Chair).

ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಮೇಲೆ ಶ್ರೀ ಗಾಂಜಿ ವಿರಪ್ಪನವರು ಸುಮಾರು ಒಂದೂವರೆ ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನೇ ಪುನರುಚ್ಚಾರ ಮಾಡಿ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ವಿಶದೀಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಈ ಭಾಷಣವನ್ನು

ಮಾಡುವಾಗ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಿಂಹಾಸನಾಧೀಶ್ವರ ಎನ್ನಿಸಿಕೊಂಡಂಥ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜಯಚಾಮರಾಜ ಒಡೆಯರು ಈ ಭಾಷಣವನ್ನು ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ನಲ್ಲೇ ಓದಿದರು. ಸಭಾಪತಿಯವರೇ ಇದು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲರತಕ್ಕ ಒಂದು ದುದೈವ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕರಾಪಕರು ಕನ್ನಡದಲ್ಲೇ ಅಗಬೇಕೆಂಬ ಅನೇಕವಾದ ವಾದಗಳು ಮತ್ತು ಹೋರಾಟದ ರೂಪದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮವಾಗಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣವೂ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದ ಮಾತು ಭಾಷೆ, ದೇಶ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೆವು, ಆದರೆ ನಮ್ಮ ದುರಾದೃಷ್ಟ್ಯದಿಂದ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣವೂ ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ನಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಓದಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಮತ್ತು ಅನೇಕ ವೇದಿಕೆಗಳ ಮೇಲಿಂದ ಈ ದೇಶದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಉನ್ನತ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಈ ದೇಶದ ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಅನೇಕ ವೇದಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ಅವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಕಾರ್ಯತಃ ಇದುವರೆಗೂ ಆಗದೇ ಇರುವುದು ನಮ್ಮ ದುದೈವ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

ಮುಂದೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರತಕ್ಕ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ತನ್ನ ಆಡಳಿತ ನೀತಿ ಏನೆಂಬುದನ್ನು ನಿರೂಪಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಈ ಭಾಷಣವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ನೀತಿನಿರೂಪಣೆ ಮಾಡುವ ಬದಲು ಇದೊಂದು ಆಡಳಿತ ವರದಿಯ ರೂಪದಲ್ಲಿದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವ ಯಾವ ಇಲಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಮುಂದೆ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ವಿವರಗಳಿವೆ. ನೀತಿ ನಿರೂಪಣೆಗಿಂತ ವರದಿಯ ವಿವರಗಳಿಂದ ತುಂಬಿದೆ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣ ಸರ್ಕಾರದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ನೀತಿಯನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು. ಆದರೆ ಅನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ನೀತಿಯನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ವಿಚಾರವಾಗಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಬಾಯಿಂದ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಯೋಜನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ದೊಡ್ಡ ಪಡಂಭೂತವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇದೇ ಪಲ್ಲವಿಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲನೆಯ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು, ಎರಡನೆಯ ಮತ್ತು ಮೂರನೆಯ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು, ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ಚರಿತ್ರೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಈ ಯೋಜನೆಗಳ ತಯಾರಿಕೆ ಹೊಸ ನೀತಿಯೇನೂ ಅಲ್ಲವೆಂಬುದು ಗೊತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ದಿವಾನ್‌ರಾಗಿದ್ದಾಗ ಡಾ. ಸರ್ ಎಂ. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರು ಬೇರೆ ಯಾರೂ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವೆಯಿದ್ದಾಗ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಇವೊತ್ತು ಈ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಯೋಜನೆಗಳ ಮೂಲಕ ಏನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರು ಬರೆದುಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಬಹುಶಃ ಅವನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಿಲ್ಲ

ವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ತುಂಗಾ ಯೋಜನೆ, ಭದ್ರಾ ಯೋಜನೆ, ಹೊನ್ನೆಮರಡು ಯೋಜನೆ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಆಗಲೇ ತಯಾರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಆಗ ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ವರಮಾನ ಕೇವಲ ಎರಡು ಮೂರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟಿದ್ದಿತು, ಹಾಗಿದ್ದರೂ ಅವರು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿಲ್ಲ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಆಮೇಲೆ ಬಂದ ಸರ್ ಮಿರ್ಜಾ ಅವರು ಕೂಡ ಇಂಥಾ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಕೃಷ್ಣರಾಜನಗರ, ಮೈಸೂರು ರೈಲ್ವೆ, ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆ, ಸಾಬೂನು ಕಾರ್ಖಾನೆ, ಇಷ್ಟೇ ಏಕೆ, ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನಡೆಸಲ್ಪಡುವ ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನೂ ಅವರು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರು. ನಮ್ಮ ಹೊಸ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಹೊಸ ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನೂ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಏನಾದರೂ ಆಗಿದ್ದರೂ, ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ವಿಮಾನ ಕಾರ್ಖಾನೆ, ಮೆಟೀಟೋರ್ಸ್ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ನೆರವಿನಿಂದ ಆಗಿರಬಹುದು. ಇವೆಲ್ಲದೆ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತಾವುದನ್ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಹತ್ತಾರು ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಿಗೆ ಅವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಆದಾಯ ಕೇವಲ ಎರಡು ಮೂರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟಿದ್ದಾಗ ಅವರು ಅನ್ನದೇವರ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ಈ ಹೊತ್ತು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅನ್ನದೇವರಿಲ್ಲ, ಲಂಚ ದೇವತೆಯು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಲಂಚ ಹೊಸ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಗಳಿಂದ ದೇಶದ ಹಣ ಎಷ್ಟು ಅಪವ್ಯಯವಾಗಿದೆಯೆನ್ನುವುದನ್ನು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಯಾವುದೇ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಬಹುಶಃ ಶೇಕಡ 50ರಷ್ಟು ಹಣ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಶೇಕಡ 20-30ರಷ್ಟು ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಪಂಡಿತ ನೆಹರೂ ಅವರೇ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರೇ ಹೀಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ಈ ಮಾದರಿ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಇನ್ನಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಲಂಚದ ಅವತಾರವಾಗಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ವಿಶದೀಕರಿಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಸರ್ ಎಂ. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ದೇಶ ಮಾದರಿ ದೇಶವಾಗಿತ್ತು. ಇಡೀ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲೇ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾಗಿತ್ತು. ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಂದ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯಲು ಜನರನ್ನು ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಹೊತ್ತು ಆ ಮಾದರಿಯ ಸ್ಥಾನ ಎಲ್ಲ ಹೋಯಿತು ಎಂದು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆ ಮಾದರಿ ಮಾಯವಾಗಿದೆ. ಈ ದಿವಸ ಇಲ್ಲಿನ ರಾಜಕೀಯ ಕೊಳಕಾಗಿ, ಪಿತೂರಿಗಳಿಗೆ ಕೇಂದ್ರವಾಗಿ, ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲವನ್ನು ಕೂಡ ರಚನೆ ಮಾಡದೇಯಿರುವ ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲಗಳನ್ನು ರುಳಿಸುವ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿರುವವರ ದೇಶವಾಗಿದೆ. ಪ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾದರಿಯಾಗಿದ್ದು ಮಾಯವಾಗಿದೆ. ಎರಡು ಮೂರು ಯೋಜನೆಗಳಿಂದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ, ಆದಾಯ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಿವೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಾನೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಯೋಜನೆಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಿದ್ದರೆ, ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಿರುದ್ಯೋಗ ನಿವಾರಣೆಯ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅನ್ನದ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಎರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಅವರ ಮುಂದಿಡುತ್ತೇನೆ. ಈ ಯೋಜನೆಗಳ ಫಲವಾಗಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅನ್ನದ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನಂತೂ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ)

ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ! ಇಂದಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದ ಸಹಾಯದಿಂದ ಆಹಾರ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನೆದುರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ಹಣವನ್ನು ಬರ್ತು ಮಾಡಿದರೂ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಸ್ವಪರಿಪೂರ್ಣತೆಯನ್ನು ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಅವರ ಹೇಳಿಕೆಯಿಂದಲೇ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಈ ಯೋಜನೆಗಳಿಂದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಧಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ತಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದಂತೆ, ಈ ಯೋಜನೆಗಳಿಂದ ಲಂಚ ದೇವರ ಅವತಾರವಾಗಿದೆ. ಇದು ಹೇಗೆಂದರೆ, ಈ ಯೋಜನೆಗಳಿಂದ ಒಂದು ಹೊಸ ವರ್ಗವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳ ವರ್ಗ. ಈ ವರ್ಗದಿಂದ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳಾಗಿವೆಯೆಂದರೆ, ಲಕ್ಷವಷ್ಟು ಮುಂತಾದ ಕಡೆ, ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಹತ್ತಿರದ ಸಂಬಂಧಿಗಳಿರುವ ಕಡೆ ಅವರಿಗೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಹೊಸ ರಿಯಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅನೇಕ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಈ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಾದ ರೇಟುಗಳಿಗಿಂತ ಶೇಕಡ 20-30ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ದರಗಳನ್ನು ಕೊಡಲೊಪ್ಪಿರುವ ನಿರ್ದೇಶನಗಳೆಷ್ಟೋ ಇವೆ. ಜನರು ಇವನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹೊಸ ವರ್ಗ ಇವರಿಂದ ಹಣವನ್ನು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿ ಇವರಿಗೆ ಚುನಾವಣೆಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ರೀತಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ ನಿರ್ದೇಶನಗಳಿವೆ. ಇದು ನಿಜವೆ ಅಲ್ಲವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರೇ ಅತ್ಯಶೋಧನೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಲಿ. ಈ ಜನರು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಮುಖಂಡರಿಗೂ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಎಷ್ಟೋ ಕಾರುಗಳನ್ನೂ ಹಣವನ್ನೂ ಸರಬರಾಯಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

2-30 P.M.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್ (ಗೃಹಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ನೀವು ಹೇಳತಕ್ಕಂಥ ಸ್ಟೇಟ್ ಮೆಂಟ್ ಬಹಳ ವೇಗ ಅಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನಜನಿತವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತ ಇರುವ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾನು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಸರ್ಕಾರ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಅದನ್ನು ಪರಿಕ್ಷೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್.—ಎನ್‌ಕೈಪಿರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಅಭ್ಯಂತರವೂ ಇಲ್ಲ. ಎನ್‌ಕೈಪಿರಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಇದ್ದರೆ ಎನ್‌ಕೈಪಿರಿ ಮಾಡಬಹುದು. ಸುಮ್ಮನೆ ಬರೀ ವೇಗ ಅಗಿ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಲಕ್ಷವಷ್ಟು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಮತ್ತು ಭದ್ರಾ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟನ್ನು ಮೊದಲು ಚೆಂಡರ್ ಕರೆದುಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಅದನ್ನು ಪುನಃ ಪುನರ್‌ವಿಮರ್ಶಿಸಿ ಎಷ್ಟು ರೇಟಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ? ಯಾರು ಯಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಹೆಸರು ತಮ್ಮಲ್ಲಿದೆ. ಅದನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಬಹುದು. ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮಗನಿಗೆ ಒಂದು ರಸ್ತೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟನ್ನು ಯಾವ ರೇಟಿನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಬೇರೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರಿಗೆ ಯಾವ ದರದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅದರ ವಾಸ್ತವಾಂಶ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಆಗಿರುವವು ಅನೇಕ ನಿರ್ದೇಶನಗಳಿವೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಆತ್ಮ

ಶೋಧನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧೀ ಜಿಯವರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜನ ಎಷ್ಟು ಸತ್ಯ ಧರ್ಮದಿಂದ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಆತ್ಮಶೋಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಆಮೇಲೆ ಎರಡನೆಯ ವಿಷಯ. ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗಳು ಆದ ಮೇಲೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವೆರ್‌ಫೇರ್ ಸ್ಟೇಟ್, ಸುಖೀರಾಜ್ಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಸುಖೀರಾಜ್ಯ ಸ್ಥಾಪನೆಯ ಆದರ್ಶವನ್ನು ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಮೀಪಿಸಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸುಖೀರಾಜ್ಯ ಹೇಗೆ ಆಯಿತು ಎಂದರೆ ಈಗ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ 263 ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ 220 ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಈಗಾಗಲೇ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿವೆ. 39 ಹೊಸ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. 1962-63ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಸ್ತರಣಾ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಟ್ಟು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸುಖೀರಾಜ್ಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಸ್ತರಣಾ ಯೋಜನೆಯು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ದೇಶದಿಂದ ತಂದಿರತಕ್ಕ ಯೋಜನೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಿರತಕ್ಕ 220 ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಂದ ಎಷ್ಟುರಮಟ್ಟಿಗೆ ಸುಖೀರಾಜ್ಯ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಿದೆ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಸ್ತರಣಾ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಎಷ್ಟುರಮಟ್ಟಿಗೆ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. 220 ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು ಇರುವ ಕಡೆ, ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹಿಂದೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಇತ್ತೋ ಇವೊತ್ತೂ ಅದೇ ರೀತಿ ಇದೆ. ಜನಗಳು ಹೊಟ್ಟೆ ಬಟ್ಟೆ ಇಲ್ಲದೆ ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಸಿವಿನಿಂದ ಜನಗಳು ಸೊರಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾವು ಕಣ್ಣಾರೆ ಕಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಬರೀ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ನಾವು “ಸುಖೀರಾಜ್ಯ” ಸ್ಥಾಪನೆಯ ಆದರ್ಶವನ್ನು ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಮೀಪಿಸಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಸುಖೀರಾಜ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನ್ಯಾಷನಲ್ ಎಕ್ಸ್‌ಟೆನ್‌ಷನ್ ಸ್ಕೀಮಿನ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಲಘುವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರೊಬ್ಬರು “ನ್ಯಾಷನಲ್ ಎಕ್ಸ್‌ಟೆನ್‌ಷನ್ ಸ್ಕೀಂ” — “ನೋಟ್ ಈಟಿಂಗ್ ಸ್ಕೀಂ” ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಲಂಚವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವವನನ್ನು ಹಿಡಿಯಬೇಕು ಎಂದು ಹೋದರೆ ಅವನು ನೋಟನ್ನೇ ನುಂಗಿದನಂತೆ. ಇಂಥಾ ಜನ ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಿಸ್ತರಣಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಎಷ್ಟುರಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಲಸ ಸಾಧ್ಯ ಆದೀತು ಎಂದು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಯಾವ ಯೋಜನೆಯನ್ನೇ ಆಗಲಿ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜನ ಬೇಕು. ನಿಷ್ಠಾ ವಂತ ಜನ ಬೇಕು. ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಅವುಗಳಿಂದ ಸಂಪತ್ತು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಯೋಜನೆಯೇ ಬರಲಿ ನಿಷ್ಠೆ ಇಲ್ಲದ ಸತ್ಯಸಂಧರಲ್ಲದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಮುಖಂಡರು ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಯೋಜನೆಗಳು ಮಣ್ಣು ಪಾಲಾಗುತ್ತವೆ; ಯೋಜನೆಯು ಕಾರ್ಯಗತ ಆಗುವುದು ಕಷ್ಟ.

ಪಂಚಾಯಿತಿ ರಾಜ್ಯದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಈಗ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಕೆಳಗೆ ಪಂಚಾಯಿತಿ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡದಾದ ಒಂದು ಚಳವಳಿಯನ್ನೇ ಹೂಡಿದರು.

ಪಂಚಾಯಿತಿ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಒಂದು ಉತ್ಸಾಹ, ಒಂದು ಚಳವಳಿ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಿತು. ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಮುಖಂಡರು ಅರಂಭೋತ್ಸವಗಳಲ್ಲಿ ಪಂಚಾಯಿತಿಯನ್ನು ಉದ್ಘಾಟನೆ ಮಾಡಿದರು. ದೊಡ್ಡ ಉತ್ಸವಗಳನ್ನೇ ಮಾಡಿದರು. ಇವೊತ್ತಿನದಿವಸ ಪಂಚಾಯಿತಿ ರಾಜ್ಯಗಳು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ರಾಜ್ಯದ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಪಂಚಾಯಿತಿ ರಾಜ್ಯಗಳು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ರಾಜ್ಯಗಳಾಗಿದ್ದುವು. ಯಾವ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಬೋರ್ಡ್ ಆಗಲಿ, ಯಾವ ವಿಲೇಜ್ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಆಗಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಅವುಗಳು ತಮ್ಮ ಪಕ್ಕವೆಂದೇ ಹೇಳಬಹುದು. ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡುಗಳೆಲ್ಲಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಆಫೀಸುಗಳಾಗಿವೆ. ಅನೇಕ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟೂಯೆನ್ಸಿಗಳಲ್ಲಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡುಗಳು ಎರಡು ಆಫೀಸುಗಳಾಗಿದ್ದುವು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಬಾವುಟ ಅನೇಕ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡು ಆಫೀಸುಗಳ ಮೇಲೆ ಹಾರಾಡುತ್ತಿವೆ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡುಗಳು ಯಾವ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬರೀ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಕೆಲಸವನ್ನೇ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ರಾಜಕೀಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಪಂಚಾಯಿತಿ ರಾಜ್ಯಗಳು ಬಹಳ ಮಹತ್ವವಾದ ತತ್ವವನ್ನು ಸಾಧನೆ ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಅನೇಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಸಾಧನೆ ಮಾಡುತ್ತವೆ ಎಂದು ನಾವು ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೆವು. ಇವೊತ್ತಿನದಿವಸ ಅವೆಲ್ಲವೂ ವಿಫಲವಾಗಿವೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುವುದಾಗಲಿ, ಯಾವ ನ್ಯಾಯ ವಿಮರ್ಶೆಮಾಡುವುದಾಗಲಿ ನಮಗೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಪಂಚಾಯಿತಿ ರಾಜ್ಯಗಳು ಬಂದಮೇಲೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಷ್ವ ವೈಷಮ್ಯಗಳು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿವೆ. ಅದರಿಂದ ಜನಗಳು ಹಾಳಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲ ನೋಡಿದರೂ ಜನಗಳು ಜಗಳವಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮಧ್ಯೆ ನಾವೇ ನಾದರೂ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಜನಗಳು ಏನೆನ್ನುತ್ತಾರೆಂದರೆ “ಹಿರಿಯಕ್ಕನ ಚಾಳಿ ಮನೆಯ ಮಕ್ಕಳಿಗೆಲ್ಲಾ” ಎಂಬಂತೆ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿಯೇ ಜತ್ತಿಗುಂಪು, ನಿಜಬಲಿಪ್ಪನವರ ಗುಂಪು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಬಹಳ ಶೋಚನೀಯ ವಿಚಾರ. ಗುಂಪು ರಾಜಕೀಯ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೂ ಹಬ್ಬಿದೆ. ಇದರಿಂದ ದೇಶವನ್ನು ವಿನಾಶಕ್ಕೆ ಕೊಂಡೊಯ್ಯುವಂಥಾ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿದೆ.

ಅಲ್ಪ ವರಮಾನದ ನೌಕರರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಕೊಡಲು ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ 38 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಬರ್ಚೆಡ್, 396 ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಕೆಲಸ ಮುಂದುವರೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಬೋರ್ಡಿನ ಕೆಲಸವನ್ನು ಬಹಳವಾಗಿ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಬೋರ್ಡು ಇರುವುದು ಬದವರಿಗೆ, ನಿರ್ಗತಿಕರಿಗೆ, ಮನೆಯಲ್ಲದಿರುವವರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನೊದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ. ಆದರೆ ಈ ಕೆಲಸ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆದು ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಮನೆಗಳ ಹಂಚಿಕೆಯಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದೊಂದು ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಆಗಿದೆ, ಬಜಾರ್ ಆಗಿದೆ, ಕಮಿಷನ್ ಏಜೆಂಟ್ ಆಗಿದೆ. ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡ್ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಕೈಬಾಯಿ ಸನ್ನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಮನೆ ಸಿಕ್ಕಬಹುದು ತ್ವಡೆ, ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಬದವನಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ, ಬದ ನೌಕರರಿಗೆ ಕಟ್ಟುವ ಮನೆಗಳು ಅರ್ಹರಾದವರಿಗೆ ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ

ನಡೆದಿರುವ ಮಾರ್ಪಟನೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಬೇಕಾದ ಸಮಯ ಸನ್ನಿಹಿತವಾಗಿದೆ.

ಮುಂದೆ ಪಾನನಿರೋಧದ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ನೀತಿಗಳಿವೆ. ಒಂದು ಕಡೆ ನಿರೋಧ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವುದಾದರೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಪಾನೀಯ ದೊರೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇದು ಒಂದು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಮಣ್ಣು ಒಂದು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಸುಣ್ಣು ಇದ್ದಂತಿದೆ. ನಮ್ಮ ಅಠಾರಾ ಕಛೇರಿಯ ಮುಂದೆ, ವಿಧಾನಸೌಧದ ಮುಂದೆ ಎಷ್ಟು ಬೇಕಾದರೂ ಕುದಿದು ನಲಿಯಬಹುದು. ಯಾರದೂ ಅಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲ, ಅದೇ ಮನುಷ್ಯ ತುಮಕೂರಿನಲ್ಲಿ ಕುದಿದರೆ ಕಾರಾಗೃಹಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕು. ನಿರೋಧವನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸಲು ಇರುವ ಕಷ್ಟವೇನು? ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ನಿಷ್ಕರಿಸಿ ಯಿಂದ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶವಿದ್ದರೆ ಮೊದಲು ನಮ್ಮ ರಾಜಧಾನಿಯಲ್ಲಿ, ಮಂತ್ರಿಗಳಿರುವ ಊರೂ, ದೊಡ್ಡ ನಗರವೂ ಆದ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ತರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಹಾಗೆಮಾಡಿದ್ದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತನವಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಾಗಿ ಸೂಚಿಸಿತ್ತು. ಅದರಿಂದ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ, ಈ ವರ್ಷ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸೂಚಿತವಾಗಿದೆ, ಜಾರಿಗೆ ತರುವ ವಿಷಯವೇ ಇಲ್ಲ, “Prohibition has to be staggered” ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅಕ್ಕಿಯ ಮೇಲೆ ಆನೆ, ನೆಂಟರಮೇಲೆ ಪ್ರೀತಿ ಎನ್ನುವಂತಿದೆ. ಪಾನನಿರೋಧವೂ ಇರಬೇಕು, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುವ ಹಣವೂ ಬರಬೇಕು ಎಂಬ ನೀತಿಯನ್ನನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ತಾವು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯ. ಈ ದಿವಸ ಮಧ್ಯಪಾನಮಾಡಲು ತೊಂದರೆಯಾಗಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಾದ ತುಮಕೂರು, ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿರುವವರು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದು ಪಾನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಮದರಾಸು ಮತ್ತು ಬೊಂಬಾಯಿಗಳಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದು ನಾರ್ಕರು ದಿವಸ ಇಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಪಾನಮಾಡಿ ಪಾಪನ್ನು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಗೌರವತರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ. ನಿರೋಧ ಮಾಡಲು ಇಷ್ಟುಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರ ತತ್ವಕ್ಕೆ, ನೀತಿಗೆ ಕಟ್ಟುಬಿದ್ದು ಅವರ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಶಾಂತಿಯಾಗಲೆಂದು ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಂಡ್ಯ, ತುಮಕೂರು ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿರೋಧ ಮಾಡಿದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಇರುವ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ನಿರೋಧ ಮಾಡದಿರುವಾಗ ಜನರು ಏನೆಂದು ಭಾವಿಸಿಯಾರು ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಆಸಕ್ತಿಯಿದ್ದರೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ಉಳಿದಿರುವ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ ತಿಂಗಳು ಒಂದನೆಯ ತಾರೀಖಿನಿಂದ ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತನ್ನಿ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ತಮ್ಮ ನೀತಿಯನ್ನು ಸತ್ಯ ಪಡಿಸಿ.

ಏಳನೆಯ ಪ್ರಾರಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ಅನುಸೂಚಿತ ಜಾತಿಗಳು ಮುಂತಾದವರ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ವಿಶೇಷ ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ)

ಗೊಂಡಿರುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ನಿಜ. ಅವರ ಪರವಾಗಿ ಒಬ್ಬಬ್ಬರು ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೂಡ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚುಗಳು ವಗೈರ ಕೊಡಲು ಅನೇಕ ಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ದಲಿತ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯ. ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಬಹಳ ಶ್ಲಾಘನೀಯವಾದುದು. ಆದರೆ ಈ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಕ್ಯಾನ್ಸಿನವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹಣ ಯಾವ ರೀತಿ ಬರ್ಚು ಗುತ್ತಿಯೆಂದು ಪರಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಮಾಡಬಾರದ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಏನೆಂದರೆ ನಾಗನಗೌಡ ಕಮಿಷನನ್ನು ನೇಮಿಸಿ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಹಂಚಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ವರದಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸಿದರು. ಆ ಸಮಿತಿ ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿತು. ಅದರ ಮೇಲೆ ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು ಆರ್ಡರ್ ಮಾಡಿತು. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಹೋದ ವರ್ಷ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಇನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಸೀಟುಗಳನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡರಾಯಿತು. ಆದರೆ ಮೂಲಕ ಇವೊತ್ತಿನದಿವನ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಷುಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನಾಹರೂ ಮಾಡಿ ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ತಾವಾಗಿಯೇ ಬುದ್ಧಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಸೀಟುಗಳು ಸಿಕ್ಕುವೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದ್ದಿರಾ! ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಈಗರಾದರೂ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು.

ನಾಗನಗೌಡ ಕಮಿಷನು ರಿಪೋರ್ಟಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇವೊತ್ತಿನದಿವನ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ. ಮೊದಲಿದ್ದ ಕ್ರಮಕ್ಕಿಂತಲೂ, ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದಕ್ಕೊಂದರಷ್ಟು ಮೂರರಷ್ಟು ಅನ್ಯಾಯ, ತಾಂತ್ರಿಕ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಸೀಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದ ಪಂಗಡದವರಿಗೆ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಈಗ ಮಾಡಿರುವ ಆರ್ಡರನ್ನು ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ದಾಮಾಪುರ ಪ್ರಕಾರವೇ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ನೀತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಯಾವ ರೀತಿ ಹಿಂದುಳಿದಿರುವವರ ಹಿಂದುಳಿಯುವಿಕೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲ ಮಾಡಬಹುದೋ ಅದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ, ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿ ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರ ಹಿತವನ್ನು ಕಾಪಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ತಾವು ಬೇರೊಂದು ಕಮಿಷಿಯನ್ನಾಹರೂ ಮಾಡಿ, ಇಲ್ಲವೇ ತಾವೇ ಬುದ್ಧಾಗಿರಬಾರೂ ವಿಚಾರಮಾಡಿ ಈ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಸಾವಿರಾರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸೀಟು ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲವೆಂದು ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಿಂದುಳಿದ ವರ್ಗದವರನ್ನು ಉದ್ಧಾರಮಾಡುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ನೀತಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನಗಳು ದೊರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ. ಈಗ ಕೆಲವು ತಾಂತ್ರಿಕ ಶಾಲೆಗಳು ಪ್ರೈವೇಟ್ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳ ಮುಖಾಂತರ ನಡೆಸಲ್ಪಡುತ್ತಿವೆ. ಉದಾಹರಣೆ ಹತ್ತಿರ ಮಣಿಪಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದು ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜು ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ.

ಈ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ನಂಬರುಗಳ ರೆಕ್ಯಾಡಾರ್‌ವಲ್ಲದೆ ಯಾವನು ಧನಿಕನಾಗಿ 10,000 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಬಲ್ಲನೋ ಅವನಿಗೆ ಸೀಟ್ ಇರುತ್ತದೆ. ಬಡವರಾಗಿ ಸೇಕಡ 60-70 ರಷ್ಟು ನಂಬರು ಬಂದಿದ್ದರೂ ಸೀಟುಗಳು ಸಿಕ್ಕದಿರುವುದು ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬಡವರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಅವರು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವಹಾಗೆ ತೀವ್ರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ, ನಾನು 8ನೆಯ ಪ್ಯಾರಾದಲ್ಲಿ ಫ್ಯಾಮಿನ್ ರಿಲೀಫ್, ಪ್ರವಾಹದಲ್ಲಿ ನೊಂದವರಿಗೆ ರಿಲೀಫ್ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಹೋದ ವರ್ಷ ಕ್ಷಾಮ ಬಂದಿತ್ತು, ಬಹಳ ಶ್ರಮವಹಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದವು, ಸೈನ್ಯದವರ ಸಹಾಯವನ್ನೂ ಪಡೆದು ಕ್ಷಾಮ ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ನಿಜವಿರಬಹುದು. ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬರ್ಚುಮಾಡಿ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಪರಿಹಾರವೇನೋ ಕೊಟ್ಟಿರಿ. ಆದರೆ ಈಗೊತ್ತು ನಾನು ಕೇಳುವುದು, ನೀವು ಬರಗಾಲ ಬಂದಾಗ, ಪ್ರವಾಹ ಬಂದಾಗ, ತುರ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ತರಾತುರಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುವ ಬದಲು ಖಾಯಂ ಆದ ವಿರ್ಪಾಡನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದು. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲ, ಪ್ರವಾಹದ ಹಾವಳಿಯನ್ನುವುದು ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ, ಎರಡು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಬರುತ್ತರೇ ಇರುವಂತಹದು. ಅದು ಇಲ್ಲದಿರುವ ವರ್ಷವೇ ಇಲ್ಲ. ದೇಶದ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂಥವುಗಳಿಗಾಗಿಯೇ ಒಂದು ಖಾಯಂ ವಿರ್ಪಾಡನ್ನು ಮಾಡಿ; ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತನ್ನ ಎಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಆಹಾರದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ವಿಚಾರವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಾ, ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹತ್ತೊಳೆಯಲ್ಲಿದೆ, ನಾವು ಸ್ವಪರಿಪೂರ್ಣತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮಗೆ ಕೊಟ್ಟಂಥ ಅಕ್ಕಿ, ಗೋದ್ದಿನಿಯ ದೆತೆಯಿಂದಾಗಿ ನೀವು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಸ್ವಪರಿಪೂರ್ಣತೆ ಎಲ್ಲ! ಎಷ್ಟು ದಿವಸ ಈ ರೀತಿ ಭಿಕ್ಷಾಪಾತ್ರೆ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡುಹೋಗಿ ಸ್ವಪರಿಪೂರ್ಣತೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುತ್ತೀರಿ? ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗಾದರೂ ಎಲ್ಲೆಂದ ಧಾನ್ಯಬರುತ್ತಿದೆ! ಅಮೆರಿಕಾ ದೇಶದಿಂದ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಟನ್‌ಗಳಷ್ಟು ತರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಸ್. ಕೆ. ವಾಟೀಲ್ ಅವರು ಹೇಳಿರುವಂತೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ 4 ಕೋಟಿ ಜನತೆಗೆ ಬೇಕಾಗುವಷ್ಟು ಆಹಾರವನ್ನು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಅಮೆರಿಕಾ ದೇಶ ನಮಗೆ ಒದಗಿಸುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾವೇ ಯುದ್ಧವಾಯಿತೆಂದರೆ, ಈ ನಾಲ್ಕು ಕೋಟಿ ಜನರ ಆಹಾರದ ಗತಿ ಏನಾದೀತು! ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯ ಆಹಾರದ ಉತ್ಪನ್ನವನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ಆಹಾರದ ಕೊರತೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ್ದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಬರುವ ಭಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನಿಮ್ಮ ಕಾಲ ಮೇಲೆ ನಿಲ್ಲುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಆಹಾರದ ಕೊರತೆಯನ್ನು ನಿಗ್ರಹಿಸುವುದಕ್ಕಿಂದು ಇರಿಗೇಷನ್ ವೆರ್ಕ್ ವಿರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಹೇಳಿದರು. 16,7000 ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯಿಸಿದ್ದೇವೆಂದೂ, ಹೋದ ವರ್ಷ 2 ಕೋಟಿರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದೂ, ಇನ್ನೂ ಎರಡು ಕೋಟಿ

ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವವರಾಗಿದ್ದೇ ವೆಂದೂ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎರಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಬಾವಿಗಳ ಹಣ ಯಾವ ರೀತಿ ವಿಲೇವಾರಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ ಯೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ನಾಚಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದ ನಾಲ್ಕು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಖರ್ಚಾಗಿರುವುದೇನೋ ನಿಜವಿರಬಹುದು. ಅದೇನೂ ಸುಳ್ಳಲ್ಲ. ಆದರೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಅದು ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. ಇಂದು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡ್, ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಗಳಲ್ಲೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರ ಕಚೇರಿಯಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮಿತ್ರರು ಯಾವುದೇ ಬಾವಿ ಗ್ರಾಂಟ್ ಬರಲಿ, ಯಾವುದೋ ಬಾವಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿ ಹಣ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ, 16,7000 ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದಿದೆ, ಎಷ್ಟು ನೀರು ಬಂತು, ಎಷ್ಟು ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಆಹಾರ ಆಯಿತು ಎಂಬ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಬರೀ ಬೋಗಸ್ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಮೊದಲು 1 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಕೊನೆಗೆ ಯಾವುದೋ ಹಳೆಯ ಬಾವಿಯನ್ನೇ ಸ್ವಲ್ಪ ಕೆರೆಸಿ ಅದನ್ನು ತೋರಿಸಿಬಿಟ್ಟು ಇನ್ನು 1500 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕದಿದಾಸ್ ಮಂಜಪ್ಪ (ಶೃಂಗೇರಿ).—ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಅಷ್ಟೊಂದು ಉತ್ಪ್ರೇಕ್ಷೆ ಮಾಡಬಾರದು.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಅವರಿಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅಥವಾ ಬರೀ ಈ ಸಭೆಯ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೋ?

ಸಭಾಪತಿಯವರು.—ಹಿಂದೆ ಮಾತನಾಡಿದ ಅಭ್ಯಾಸದ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ನಾನು ಉತ್ಪ್ರೇಕ್ಷೆಯಿಂದ ಯಾರನ್ನೂ ದೂರಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಹಣ ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ದುರುಪಯೋಗವಾಗಿದೆಯೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಅನೇಕರು ಯಾವುದೇ ಗ್ರಾಂಟ್ ಹೊಸದಾಗಿ ಮಂಜೂರಾಗಲಿ ಆ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಪಡೆಯಲು ನಿರತರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಅದೇ ಜನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗ್ರಾಂಟನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ರೋಡ್ ಆಗಲಿ, ಸ್ಟೆಪರ್ ರೋಡ್ ಆಗಲಿ, ಗ್ರಾಂಟ್ ಆಗಲಿ ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

Mr. CHAIRMAN.—The House will now rise for lunch and meet again after half an hour.

The House adjourned for recess at Three of the Clock and re-assembled at Thirty Minutes past Three of the Clock.

[Mr. SPEAKER in the Chair.]

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ನಾನು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಬಾವಿಗಳ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಬ್ಸಿಡಿ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಂತಹದಾದ್ದು ಅನೇಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ದುರ್ವ್ಯಯವಾಗುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ದುರ್ವ್ಯಯವಾಗುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕ್ ನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜನ ಈ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಯಾವುದೇ ಪರಿಹಾರ ಹಣ ಅದು ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಸಬ್ಸಿಡಿಯಾಗಿರಲಿ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ

ಕೈಗಾರಿಕೆಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಹಣವಾಗಿರಲಿ ಅಥವಾ ರ್ಯಾಂಡ್ ಇಂಪ್ರೂವ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಡುವ ಹಣವಾಗಿರಲಿ ಅದನ್ನು ಒಂದೇ ಭೂಮಿಯಮೇಲೆ ಅಧಾರವಾಗಿ ಮಾಡಿ ಅನೇಕ ಸಾಲಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ನಿದರ್ಶನಗಳು ಬೇಕಾದಷ್ಟಿವೆ. ಕೆಲವರಿಗೆ ಇದು ಒಂದು ಪದ್ಧತಿ ಆಗಿಹೋಗಿದೆ. ಇದರಿಂದಲೇ ಅವರು ಬದೀಮರಾಗಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಅದೇ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಡೈರಿ ಫಾರಂ, ರ್ಯಾಂಡ್ ಇಂಪ್ರೂವ್‌ಮೆಂಟ್, ಇತ್ಯಾದಿ ಇತರ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ ಸಾಲಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಸುಳ್ಳುಹೇಳಿ ಸಾಲವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ನಿದರ್ಶನಗಳನ್ನು ನಾನು ಎಷ್ಟು ಬೇಕಾದರೂ ಕೊಡಬಲ್ಲೆ. ಆದರೆ ಅವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಈಗ ಕಾಲಾವಕಾಶ ಕಡಮೆ. ಇಷ್ಟು ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಹಣವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೋ ಆ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಹಣ ಖರ್ಚಾಗದೆ ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ತಾವು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿರುವ ಹಣವೆಲ್ಲಾ ಅನೇಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯರ್ಥವಾಗಿದೆ. ಅದರಿಂದಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಏನೊಂದು ಸಂಪತ್ತು ಹೆಚ್ಚಬೇಕೋ ಆ ಸಂಪತ್ತು ಹೆಚ್ಚಾಗಲಿಲ್ಲ.

(Sri K. P. REVANNASIDDAPPA Chairman in the Chair).

ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಾವು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಅದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಫಲವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದ ದೃಷ್ಟಾಂತಗಳಿಂದ ಚೆನ್ನಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವ ಒಂದು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಇನ್ನಾವ ಯೋಜನೆಗಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಮತ್ತಾವ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೇ ಆಗಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಹಣ ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಆ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಖರ್ಚಾಗದೆ ಬೇರೆ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ವೆಚ್ಚವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಂಪತ್ತು, ಜಾಸ್ತಿ ಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅಡಚಣೆಯಾಗಿದೆ. ಇಂಥಾದ್ದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಸರಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ನೂಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು 12ನೆಯ ಏಜೆಂಸಿಯಲ್ಲಿ ಈಗ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಒಂದು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ನಮ್ಮ ದೇಶ ವ್ಯವಸಾಯ ದೇಶ. ವ್ಯವಸಾಯ ಗಾರರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಆಧುನಿಕ ಅಥವಾ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲು ಒಂದು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳಿರುವುದು ನುತ್ಯರ್ಥವಾದ ಕಾರ್ಯ.

ನಾನು ಇನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯದ ಕಾರ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಅದು ಯಾವ ರೀತಿ ಇದೆಯೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಹೇಳಿದರೆ ರೈತಬೋರೇಟರಿ ಸಂಶೋಧನೆಯೂ ಸಹ ಅಲ್ಲಿನ ನಾಲ್ಕು ಗೋಡೆಗಳೊಳಗೆ ಇದೆಯೇ ಹೊರತು ಮತ್ತು ಈ ಸಂಶೋಧನೆ ಫಲವೆಲ್ಲಾ ಕೆಲವು ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಇಳಿದಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಬಂಡಿತ್ತವಾಗಿ ಆ ಫಲವೆಲ್ಲಾ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ರೈತನಿಗೆ ಆಗಲಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ)

ಏತಕ್ಕೋಸ್ಕರವೆಂದರೆ ಈ ರಿಸರ್ಚ್ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ವಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಬೇರೆ ಇಲಾಖೆಗೆ ವಹಿಸಬೇಕು. ಅವರು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಕೆಲಸ ಗೊಬ್ಬರ ಹಂಚುವುದು, ಗುಳಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು, ಗಾಡಿ ಪಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಆಗಿದೆ. ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುವಾಗ ಆ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೆಲಸ ವಹಿಸಿದರೆ ಹೇಗೆ ಎಂದು ನಾನು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆ ಸಂಶೋಧನಾ ಕಾರ್ಯಗಳ ಗತಿಯೇನಾಗಬೇಕು ? ನಿಜವಾಗಿ ರೈತನಿಗೆ ಇದರಿಂದೇನೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ; ಪ್ರಾಂತ್ಯಿಕರಾಗಿ ಈ ಸಂಶೋಧನಾ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಸಾಕಷ್ಟು ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸಂಶೋಧನಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇಳುಕುತ್ತಿರುವ ದಿವಸ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ವ್ಯಾಪಾರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವ್ಯವಸಾಯ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಗೊಬ್ಬರ ಏನು ತಯಾರಾಗುತ್ತದೋ ಅದು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೈತನಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬೇಕೋ ನೇರವಾಗಿ ಅವನಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ವಿಷಯವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ತರುವುದು ಬೇಡ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಗೊಬ್ಬರ ಸರಬರಾಯಿ ಸರಿಯಾಗಿ ರೈತನಿಗೆ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ವ್ಯವಸಾಯದ ರಾಕಾಯಿನಿಕ ಗೊಬ್ಬರ ಸಾಕಷ್ಟು ತಯಾರಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನಾ ಕಾರ್ಯಗಳಂತೂ ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಅಫೀಸರ್ಸ್ ಯಾರೂ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆ ಕೆಲಸ ಪರಸ್ಪರ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಮುಖಾಂತರ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಅದನ್ನೇ ನಾನು ಬ್ಯಾಕ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್, ಅಥವಾ ಕಳ್ಳ ಮಾರ್ಕೆಟ್ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ತಾವೆನು ಗೊಬ್ಬರ ರೈತನಿಗೆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ತಲುಪಲಿ, ಅಥವಾ ರೈತನು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯ ಫಸಲನ್ನು ಬೆಳೆದು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಸಮೃದ್ಧಿಯಾಗಿ ಆಗಲಿ ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರೋ ಅದು ಸಾರ್ಥಕವಾಗದೆ, ಸೊಸೈಟಿಯ ಮುಖಾಂತರವಾಗಲಿ ಅಥವಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಮುಖಾಂತರವಾಗಲಿ ರೈತನ ಕೈಸೇರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವೆಲ್ಲವೂ ಹೊರದೇಶಗಳಿಗೆ ಸಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ. ಕಳ್ಳತನದಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಇಂಥಾದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬಹುಶಃ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಂಡು ಹಿಡಿದರೆ ಬಹುದೆಂದು ನಾನು ಊಹಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅಂತಹ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿದಿದ್ದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ನನ್ನ ಅಭಿನಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ವಿತ್ರರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರಾದರೂ ದೇಶಾಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಅಥವಾ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಬಲದಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಉಪಕಾರಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ನಿದರ್ಶನಗಳೂ ಇವೆ. ಆದರೆ ನಾನು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಕಳ್ಳ ಸಾಗಾಣಿಕೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೂಡಲೇ ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು. ಗೊಬ್ಬರ ರೈತನಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಸಿಕ್ಕುವಂತಿರಬೇಕು. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ವಿಶ್ವ ವಿದ್ಯಾನಿಲಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಅಗತ್ಯತೆ ಮತ್ತು

ನೀತಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳುತ್ತಾ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಿಂದ ಕೂಗುಗಳು ಬಂದಿವೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೀರ್ಮಾನ ಪರ್ಯಾಯೋಚನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವ ವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವೆಂದು ಎರಡು ಇವೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಆ ವಿಶ್ವ ವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳ ಕೆಲಸವೇನಾಗಿದೆಯೆಂದರೆ ಅವು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಟೀಚಿಂಗ್ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲ ಅಫಿಲಿಯೇಟೆಡ್ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಆಗಿದೆ. ಈ ಕಾರಣವುಗಳ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕೇ ಹೊರತು ಟೀಚಿಂಗ್ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಆಗಬಾರದು. ಈಗ ಕಾರ್ಲೆಜುಗಳು ಕೇವಲ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾತ್ರ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಹಿಂದೆ ಟೀಚಿಂಗ್ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯಾಗಿತ್ತು. ಕಾರ್ಲೆಜುಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವಹಿಸಿದ ಮೇಲೆ ಆದರೆ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಕಂಟ್ರೋಲನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವಹಿಸಿ ಕೇವಲ ಅಕಾಡಮಿಕ್ ಕಂಟ್ರೋಲನ್ನು ವಿಶ್ವ ವಿದ್ಯಾನಿಲಯಕ್ಕೆ ವಹಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಈ ವಿಶ್ವ ವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ನನ್ನ ಹೆಚ್ಚುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಲೆಜುಗಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕ್ಷೇತ್ರ ಜಾಸ್ತಿ ಯಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬಹುದು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕಿಂತ ಈಗಿನ ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವೆಂಬೋ ಅವಕ್ಕೇ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಟ್ಟು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗ್ರಾಂಟು ಕೊಟ್ಟು ಅವುಗಳಿಗೆ ಅಫಿಲಿಯೇಟೆಡ್ ಕಾರ್ಲೆಜುಗಳಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರೋಫೆಸ್ಸರ್ ಗ್ರಾಜುಯೇಟ್ ಕೋರ್ಸ್ ಕೂಡ ಬೇಕೇ ಹೊರತು ಈ ಕಾರ್ಲೆಜುಗಳನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಆಳತಕ್ಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಈ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳು ಆದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಮೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈಗ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಏಜೆನ್ಸಿಗಳು ಇವೆ. ಅವರು ಕಾರ್ಲೆಜು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ನರ್ಮದದವರೂ ನೇರವಾಗಿ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಯಾರೇ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಲಿ ಆ ಕಾರ್ಲೆಜುಗಳ ಮೇಲೆ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಆಯಾ ಕಾರ್ಲೆಜಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದು. ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಎಂದರೆ ಅಕಾಡಮಿಕ್ ಕಂಟ್ರೋಲು ಯಾವ ತರಹ ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು. ಕರಿಕ್ಯುಲಂ ಅಥವಾ ಸ್ಟಡೀಸ್ ಏನಿರಬೇಕು ಎಂಬುದು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯ. ಇದನ್ನು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಹೆಚ್ಚು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ನಡೆಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈಗಿರತಕ್ಕ ಎರಡು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳನ್ನು ಕೂಡ ತಾವು ಮುಂದುವರಿಸಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಲೆಜುಗಳನ್ನು ಆಳತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಗಳಿಸುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ ಅನಂತರ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಮೂರನೇ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಕೇವಲ ಕೆಲವು ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಬಹುದು. ಒಬ್ಬ ವೈಸ್ ಛಾನ್ಸಲರ್ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕೆಲವು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಜಾಸ್ತಿ ಆಗಬಹುದು. ನಿಜವಾದ ಸೇವೆ ಕಾರ್ಲೆಜಿನಲ್ಲಿ ಸಾಧನೆಯಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಎಂದರೆ ಅದು ಒಪ್ಪತಕ್ಕ ಮಾತಲ್ಲ, ಅದು ನಂಬಿಕೆಗೆ ದೂರವಾದ

ಮಾತು. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಆಗಬೇಕಾದ ಕೆಲಸ ಎಂದರೆ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅಧ್ಯಾಪಕ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಸಂಬಳ ಕೊಡಬೇಕು ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ವಾಗಲು ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್‌ನ ಸೌಕರ್ಯ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡ ಬೇಕು. ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲಿ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಯಾವ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಠ ಪ್ರವಚನ ಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕೆನ್ನುವುದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯ. ಇದು ಭಾರತ ದೇಶದ ವಿಶ್ವ ವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲಿ ಈಗಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಚಲಿತವಾದ ವಿಷಯ. ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಠ ಪ್ರವಚನಗಳು ನಡೆಯಬೇಕೆನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಆನೇಕ ವಿದ್ಯಾ ಪರಿಣತರು ಅನೇಕ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ವಿದ್ಯೆ ಆಗಲಿ ಮಾತ್ರ ಭಾಷೆ ಯಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುವುದು ಬಹಳ ಸುಲಭವಾದ ಮಾರ್ಗ. ನೇರವಾದ ಮಾರ್ಗ. ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಮಾರ್ಗ ಎಂದು ಮಹಾ ಮಹಾ ಪಾಠಗತರು ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಗಮನಿಸದೆ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನ ವ್ಯಾಮೋಹ ದಿಂದ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಮೀಡಿಯಂನೇ ಮುಂದುವರಿಸಿ ಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು. ಅದರಿಂದ ಜ್ಞಾನದ ಮಟ್ಟ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇಂಗ್ಲೀಷಿನ ವ್ಯಾಮೋಹದಿಂದ ತುಂಬಿ ತುಳುಕುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕ ಜನ ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಮೀಡಿಯಂ ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಬಹುಶಃ ಜನರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾ ಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ನಾವು ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರ ಒಂದು ಭಾಷೆ ಏನಿದೆ, ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯಕ್ಕೆ ಯಾವ ಭಾಷೆಯಿಂದ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಅದನ್ನು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕೆಂದಿದೆ. ಕೇವಲ ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದಲ್ಲರತಕ್ಕ ವರು ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ನಲ್ಲಿ ಭರ್ಜರಿಯಾಗಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರೆ ಬಹಳ ವಿದ್ಯಾವಂತ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಬರುವಂತೆ ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ಕಲ್ಪನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಭಾಷೆಗೆ ಬೆಲೆ ಕೊಡು ತ್ತವೆಯೇ ಹೊರತು ಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆಲೆ ಕೊಡು ತಕ್ಕ ಸಲಹೆಯಿಲ್ಲ. ಇದು ವಿಷಾದವಾದ ವಿಷಯ. ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಇದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ, ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಕ್ಕಿಂತ ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಪಾಠ ಪ್ರವಚನ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದಿದೆ. ಇದು ಬಹಳ ಶೋಚನೀಯ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಮಾಜಿ ವೈಸೆ ಚಾನ್ಸಲರ್ ಆಗಿದ್ದ ಕೆ. ವಿ. ಪುಟ್ಟಪ್ಪನವರು ಬಹಳ ಉತ್ಸಾಹತೆಯಿಂದ, ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕ ಬರೆದಿದ್ದರು. ಸಿಂಡಿಕೇಟ್‌ನ ಸದಸ್ಯ ನಾಗಿ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿ ದ್ದೇನೆ. ಮಾತೃ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕ ತಯಾರು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾ ನಿಲಯ ಮಾಡಿರುವಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಬಹುಶಃ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಇನ್ನಾವ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿಯಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜ್ ಸ್ಕೀಂ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲಿರುವಂಥ ಹ ಪ್ರಚಾರ ಶಾಖೆ (Publication Division)

ಇಂಡಿಯಾದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾವ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ದಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲ. ಉನ್ನತವಾದ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡ ದಲ್ಲಿ ಬರೆಸಿ ಪ್ರಚಾರ ಶಾಖೆಯವರು ಸುಲಭದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಆಣೆ, ಎಂಟು ಆಣೆಯಲ್ಲಿ ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಹಂಚುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತೊಂದು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾ ನಿಲಯವನ್ನು ಈ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡು ವುದು ನಿಧಾನವಾದರೂ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ. ಈಗ ಇರತಕ್ಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿಂದ ಜ್ಞಾನದ ಚಿಲುಮೆ ಜ್ಞಾನದ ಫೌಂಟನ್ ನಾಲೆದ್ದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹರಿಯು ವಂತೆ, ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

“Abolition of hereditary system”
ವಿಚಾರ 14ನೇ ಪ್ಯಾರಾದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ. ವಂಶ ಪಾರಂಪರ್ಯವಾಗಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ತೋಟ, ತಳವಾರರು, ಪಟೇಲ್, ಶ್ಯಾನುಭೋಗರನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಈ ವಂಶಪಾರಂಪರ್ಯವಾಗಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕದ್ದು ಹೋಗಿ ಬೇಕೆನ್ನುವುದೇನೋ ನಿಜ. ತಾವು ಮಹಾರಾಜರನ್ನೇ ಕಿತ್ತು ಹಾಕಿದಿರಿ, ವಂಶ ಪಾರಂಪರ್ಯವಾಗಿರತಕ್ಕ ಜಹಗೀರಿಗಳನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಿದಿರಿ. ತೋಟ ತಳ ವಾರ, ಪಟೇಲ್, ಶ್ಯಾನುಭೋಗ ಬಡವ, ತನ್ನ ಜೀವ ನಕ್ಕೆ ಸೇವೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಹುದ್ದೆ ಅದು. ವರ್ಷಕ್ಕೆ 25-30 ರೂಪಾಯಿ ಬರುತ್ತಾ ಇತ್ತು. ಅದನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡಿದೆ. ಈಗಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಶ್ನೆ ಎಂದರೆ ವಂಶ ಪಾರಂಪರ್ಯವಾಗಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಉದ್ಯಮವನ್ನು ವಜಾ ಮಾಡಿರುವಾಗ ಮುಂದೆ ಅವರಿಗೆ ಪುನಃ ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೀರಿ ಎಂಬುದು. ಸಹ ಸ್ವಾರು ಜನ ಇದನ್ನೇ ನಂಬಿ ಕೊಂಡಿರುವವರು ಇದ್ದರು. ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾದ್ದು ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯ. ಸಮಾಜವಾದದ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅವರು ಹೊಂಟಿದ್ದಾರೆ. ಸಮಾಜ ವಾದದ ತತ್ವ ಏನೆಂದರೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಯಾವನೊಬ್ಬನೂ ಕೂಡ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಯಾಗಿರಬಾರದು. ಅವನಿಗೆ ಒಂದು ಉದ್ಯೋಗ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕು. ಜೀವನಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅದಕಾಶವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಬೇಕಾದ್ದು ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯ, ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಹಿಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯ ಉದ್ದೇಶದಿಂದಲೇ ಭೂಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಟ್ರೀಮಾನ್ ಕಡಿಡಾಲ್ ಮಂಜಪ್ಪನವರು ಮತ್ತು ಟ್ರೀಮಾನ್ ಜತ್ತಿ ಯವರು ಈ ಭೂಸುಧಾರಣೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಶ್ರಮಪಟ್ಟು ಒಂದು ಮನೂವೆಯನ್ನು ತಂದರು. ಅದು ಈ ಶಾಸನ ಸಭೆಯ ಮುದ್ರೆಯನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಭೂಮಿ ಇಲ್ಲದವನಿಗೆ ಭೂಮಿ ಸಿಕ್ಕಬೇಕು, ಹೆಚ್ಚು ಭೂಮಿ ಒಬ್ಬರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇರಬಾರದು ಎಲ್ಲಿರಲೂ ಹಂಚಿಕೆ ಯಾಗಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶ ಏನಿತ್ತೋ ಅದೇ ಉದ್ದೇಶ ವನ್ನು ಬಂಧಿತವಾಗಿಯೂ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನೆರವೇರಿ ನುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಮನೂವೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದರೊಳಗೇ ಯಾರ್ಯಾರ ಹತ್ತಿರ ಎಷ್ಟೊಂದು ಭೂಮಿ ಇತ್ತೋ ಅದೆಲ್ಲಾ ಮಾಯವಾಗಿದೆ. ಕಾನೂನಿನ ಪರಿಮಿತಿಯೊಳಗೇ ಅವರು ತಮ್ಮ ಜಮೀನನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಎಂದ ಮೇಲೆ ಭೂಮಿ ಎಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ? ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ರೈತರು ಭೂಮಿ ಇಲ್ಲದ ಜನ ಭೂಮಿ ಸಿಕ್ಕಿತು ಎಂದು ಏನು ಕನಸು ಕಾಣುತ್ತಾ ಇದ್ದರು ಅದೆಲ್ಲಾ ನಿರಾಶೆಯಾಗಿದೆ. ಭೂಮಿ ಯಾರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ)

ಪೊಲಿಟಿಕರ್ ಸಫರರ್ಸ್‌ಗೆ. ರಾಜಕೀಯ ಸಂತಸ್ತರು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಯಾರು ಜೈಲು ವಾಸ ಅನುಭವಿಸಿದ್ದಾರೆ ಅಂಥವರಿಗೆ ಭೂಮಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ.

Sri B. D. JATTI.—A particular percentage is fixed and it is not given to every political sufferer.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜಿ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರೇ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ಸಾರಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ನಿಜವಾಗಿಯೂ ರಾಜಕೀಯ ಹೋರಾಟದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ನೊಂದವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಆ ರಿಯಾಯಿತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು, ಆದರೆ ಆ ಉದ್ದೇಶ ಸಫಲವಾಗಲಿಲ್ಲ. ನಿಜವಾಗಿ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ನೊಂದವರು, ಜೈಲಿಗೆ ಹೋದವರು, ಗುಂಡಿಗೆ ತುತ್ತಾದವರು, ತಮ್ಮ ಸರ್ವಸ್ವವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡವರು, ಇಂಥವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲ, ಯಾರು ಬಾಯುಳ್ಳವರೋ, ಯಾರು ಹೆದರಿಸಿದರೋ ಅವರು ಗಿಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡರು. ಒಬ್ಬನ ಹೆಸರಿಗೆ ಎಂತೆಂಥ, ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಈಟಲುವನಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ. ಭೂಮಿಭಾರಣೆ ಬಂದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ವರ್ಗವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದರು. ಅದು ಯಾವುದೆಂದರೆ, ರಾಜಕೀಯ ಸಂತಸ್ತರ ವರ್ಗ. ಈಟಲುವನಗಳನ್ನು ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಯಾರಿಗೂ ಕೊಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ಹೊತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು “Political sufferers” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅದಿ ಕಾರಿಗಳನ್ನು ಹೆದರಿಸಿ ಬೆದರಿಸಿ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಆರು ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಜವೀನಲ್ಲದೇಯಿರುವವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಭೂಮಿ ಉಳುವವನಿಗೆ ಆ ಭೂಮಿ ಹೋಗಿಲ್ಲ.

Sri KADIDAL MANJAPPA.—They are very negligible; they are not even one per cent.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಆರು ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಯಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ; ಭೂಮಿಯಲ್ಲದೆ ರೈತರಿಗೆ ಅದನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಅವರನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸಬೇಕು. ಆದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪನವರು ಎಷ್ಟೇ ಒಳ್ಳೆಯ ಉದ್ದೇಶವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಒಳ್ಳೆಯ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನನುಸರಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ತಮಗೆ ಭೂಮಿಯಲ್ಲವೆಂದು ಅವರಲ್ಲಿ ಬಂದು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಪಡೆದ ಜನರು ಈಗ ಭೂಮಿಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿಲ್ಲ, ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಹೋಗಿದೆ, ಬೇರೆಯವರು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಪರ್ಯಾಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ರಾಜಕೀಯ ಸಂತಸ್ತರೆಂದು ಜಮೀನು ಕೊಡುವಾಗ ಅವನು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ವ್ಯವಸಾಯದಲ್ಲಿ ನಿರತನಾಗಿರುತ್ತಾನೆಯೆ, ಭೂಮಿಯನ್ನು ತು ಅದರಲ್ಲಿ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡಲು ಶಕ್ತನೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಕೊಡಬೇಕು, ಆದರೆ ಇದುವರೆಗೆ ಹಾಗಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಆರು ಲಕ್ಷ ಎಕರೆ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ನೊಂದವರಿಗೆ ಸುಮಾರು ಎರಡು ಮೂರು ಸಾವಿರ ಎಕರೆಯಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿರಬಹುದು; ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ.

ಸಭಾಪತಿಯವರು.—ಕೊಡಬಾರದೆಂದು ಅವರು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ, ಅರ್ಹರಾದವರಿಗೆ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಮೂಲಕ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಲು ಇವುಗಳ ಕಾರ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ವಿಸ್ತಾರ ಮಾಡುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯ ನೀತಿಯೆಂದೂ ಅನೇಕ ಸಂಘಗಳು ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುತ್ತಿವೆ ಎಂದೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಹೊತ್ತು ಇವು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲ, ಸಾಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಾಗಿವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳೂ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೂ ಇದಕ್ಕೆ ಸಾಕ್ಷಿ. ಈ ಸಂಘಗಳು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಕೆಲಸವೆಂದರೆ, ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ಕಳ್ಳ ಸಾಗಾಣಿಕೆ ಮಾಡುವುದು, ಕಬ್ಬಿಣದ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ತಮಗೆ ಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಸ್ವರೂಪಕ್ಕಾಗಿ ಮಾರಾಟಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು. ಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದೇ ಯಿರುವ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಇವುಗಳು ಪಡೆಯುವ ವಿಶೇಷ ಸೌಲಭ್ಯವಿದೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಸೇರಿಕೊಂಡು ಹಣವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡುವ ವಿಶೇಷ ಸೌಲಭ್ಯವೂ ಇದೆ.

ಸಭಾಪತಿಯವರು.—ಪದೇ ಪದೇ ಇದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಹೀಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಯಾವುದಾದರೂ ಊರಿನ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳಲು ತಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವೇ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಅಥವಾ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯಾಗಿ ಸಂಘದ ಬಂಡವಾಳದಿಂದ ರಾರಿ, ಜೀವೆ, ಕಬ್ಬಿಣ, ಸಿಮೆಂಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ವಾರಿ ಸಾಹಕಾರರಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಅಲ್ಪ ಕಾಲಾವಧಿ ಸಾಲ, ಮಧ್ಯಮ ಕಾಲಾವಧಿ ಸಾಲಗಳನ್ನು ರೈತರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ, ಅವರ ಹೆಬ್ಬಟ್ಟಿನ ಗುರುತು ಹಾಕಿಸಿಕೊಂಡು ತಾವು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಅದರಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ನಿದರ್ಶನಗಳಿವೆ. ಎಷ್ಟೋ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ರೈತನಿಗೆ ಕೊಡುವ ಹಣವನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಅವನಿಗೆ ಕೊಡದೆ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ನಿದರ್ಶನಗಳು ಅನೇಕವಿವೆ. ಸಹಕಾರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನಾವು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದಷ್ಟು ಕೆಲಸವಾಗದೇಯಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಅಲ್ಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿ ವರ್ಗ ಮತ್ತು ಲಂಚಗುಳಿತನ.

ಮೇಜರ ಮತ್ತು ಮೀಡಿಯಮ್ ನಿರಾಕಾರಿ ಸಂಬಂಧದ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ ಕೋಟ್ಯಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚಾಗುವುದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಎರಡನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಮೇಜರ್ ಮತ್ತು ಮೀಡಿಯಮ್ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನೇಕೆವನ್ನು ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸೇರಿಸಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಏನು ಕಾರಣವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ; ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿ ಅನೇಕ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡದೆ ಕೈ ಬಿಟ್ಟಿರುವುದು ಶೋಚನೀಯವಾದ ವಿಚಾರ. ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆ, ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಅಚಾರ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಮೂರನೆಯ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸುವ ಎರಡು ಮೂರು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಉದಾಹರಿಸಬಹುದು. ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹೇಮಾವತಿ ಯೋಜನೆ, ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿ ಹಾರಂಗಿ, ಕಂಬದಗಡ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಬಡ್ಡೆ ಚನ್ನಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನೊದಗಿಸಿ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಈ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದ ಮರುಕ್ಷಣದಲ್ಲೇ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಮತ್ತು ಕೋಡಗಿನಿಂದ ಬಂದಿರುವ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಈ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶೆಮಾಡುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದು

ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಈ ಸಭೆಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ನೀತಿಯೇನೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ತಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ರಾಜಕೀಯವನ್ನು ಈ ಯೋಜನೆಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಂದು, ದೇಶದ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ಈ ಯೋಜನೆಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇವರ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ನೀತಿಯೇನೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಒಂದೊಂದು ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೊಂದು ನೀತಿಯನ್ನು ನುಸರಿಸುತ್ತ ಹೋದರೆ ಹೇಗೆ? ಒಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿ ಮಾಡಿದುದನ್ನು ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿ ಬಂದು ಬದಲಾಯಿಸುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ನಮ್ಮ ಯೋಜನೆಗಳು ಯಾವ ಗುರಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುತ್ತವೆಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯು ಗೊರೂರು ಅಣೆ ಏಕೆ ನಿಧಾನವಾಗುತ್ತಿದೆ? ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಇಷ್ಟತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಮೇಲಾದರೂ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡದೇಯಿರುವ ಕಾರಣವೇನು?

4-00 P.M.

ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ತಾವು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ, ಮದ್ರಾಸ್ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ತಮಗೂ ಆಗಿರುವ ಒಪ್ಪಂದದ ಪ್ರಕಾರ ಕಾವೇರಿ ನದಿಯ ಪಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಕಟ್ಟಬೇಕಾದರೆ 1974ನೇ ಇಸವಿಯೊಳಗೆ ಕಟ್ಟಿ ಮುಗಿಸಬೇಕು ಎಂದು. ಆ ಒಂದು ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸದ ಹೊರತು ಏನೂಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂ ಮುಂದೂಡುತ್ತಾ ಇರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ತೀವ್ರಾಸಕ್ತಿ ಕಡೆಮೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಕಡೆ ಒಪ್ಪಂದವಾಗಿದ್ದರೂ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಕೃಷ್ಣಾ ಗೋದಾವರಿ ನದಿಯ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಂಥ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಮಗೆ ಎಷ್ಟೂ ನೀರು ಬೇಕೂ ಅಷ್ಟನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ನೀರು ಇದೆ. ಒಪ್ಪಂದವೂ ಇದೆ. ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವ ಅವಕಾಶವೂ ಇದೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಅದನ್ನು ಯೋಜನೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಫುನರ್ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ನೀರು ಬೇಕು ಅದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಂದ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೃಷ್ಣಾಗೋದಾವರಿ ಬೇಸಿನಿನಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಬರಬೇಕಾದ ನೀರನ್ನು ಕೇಳುವುದು ಹಾಗೂ ಅದನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು, ಕಾವೇರಿ ನದಿಯ ಪಾತ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ನಿಧಾನವಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸರ್ಕಾರ ತೀವ್ರಾಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊರಗಡೆ ತೋರಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಜನಗಳಿಗೆ ಪಕ್ಷಪಾತ ನೀತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ತಪ್ಪು. ದಯವಿಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ಒಂದು ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ ಗೊರೂರು ಅಣೆಕಟ್ಟನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದರಿಂದ ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಆಮೇಲೆ ಕಡ್ಡಾಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು 1961 ನೇ ಇಸವಿ ಆಗಸ್ಟ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರು. ಇದನ್ನು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ರೀತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಬಹಳ ಅವಸರ ಅವಸರವಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅದನ್ನು ಆಳವಾಗಿ ಯೋಜನೆ ಮಾಡದೆ, ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡದೆಯೇ

ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾದ ಕ್ರಮವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬಹುದೇ? ಎಂಥಾ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಬಡ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಡಬೇಕೆಂದು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಸ್ಕೂಲುಗಳು ಮತ್ತು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರನ್ನು ನೋಡುವುದಾದರೆ ಒಂದೊಂದು ಕಡೆಗೆ ಒಬ್ಬ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಒಬ್ಬ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು 4 ತರಗತಿಗಳಿಗೆ ಪಾಠ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ರೈತರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಎಂಥಾ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಹೇಳಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ? ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿನ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಒಬ್ಬ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಹೇಳಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಅನುಭವವಿದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಂಥಾ ಕ್ರಮವನ್ನು ಜಾರಿಗೆತರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಪ್ರತಿ ಮಗುವಿಗೂ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಹತ್ತಿರ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಇಲ್ಲ; ಶಾಲೆ ಇಲ್ಲ, ಕಟ್ಟಡಗಳಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಕ್ಕಳು ಎಲ್ಲೋ ಗಾಳಿ ಗೋಪುರಗಳಲ್ಲಿ ನಿಂತುಕೊಂಡು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗೂ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಂಥಾ ಸರ್ಕಾರ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಸ್ಕೂಲು ಕೇಳಿದರೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಒಂದೂವರೆ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು, ಹಾಗಾದರೆ ಸ್ಕೂಲು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಒಂದೂವರೆ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಹಾಗಿಲ್ಲ; ಸ್ಕೂಲ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಆಗುವಹಾಗಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೆ ಕಡ್ಡಾಯ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

Smt. GRACE TUCKER (Ulsor).—If the Hon'ble Member yields, I may say that it may be the case in one or two places in the Mysore State. Generally everywhere in the Mysore State, it has been given effect to.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—The Hon'ble Chief Minister gave a reply that we wanted about 18,000 trained teachers in the Third Five Year Plan. They have no teachers. But the Hon'ble Member, the Ex-Deputy Minister for Education accepted when she moved the Bill that we wanted 18,000 trained teachers.

Smt. GRACE TUCKER.—We want 19,000 teachers. But every year, we are going ahead and are having quite a large number of teachers trained and coming out of schools.

Sri C. J. MUCKANNAPPA.—Let us know at least the number of teachers trained every year.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಸದಸ್ಯರೂ ಹಾಗೂ ಮಾಜಿ ವಿದ್ಯಾ ಉಪನಿರ್ದೇಶಕರೂ ನಾನು ಟೀಕೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಎಂತಹ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರಕಾರದವರು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಯಾವ ರೀತಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ)

ಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾವು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಹಳ ಬೃಹತ್ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಕೇವಲ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಇಷ್ಟು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕೊಟ್ಟದೇವೆ; ವಿದ್ಯಾ ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ನಾವು ಒಪ್ಪತಕ್ಕ ಮಾತಲ್ಲ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರಕಾರದವರು ಎದೆ ಬಿಚ್ಚಿ ಹೇಳಲಿ, ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ದೊರಕುತ್ತಿದೆಯೆಂದು. ಚಾವಡಿ ಮುರುಕು ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಜಗುಲಿಯ ಮೇಲೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕೊಡುವುದನ್ನು ನಾನು ಅನೇಕ ಕಡೆ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಹಳ್ಳಿಯ ರೈತರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಎಂಥಾ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ಇದರಿಂದಲೇ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಟೌನಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅಂಥಾ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನೇ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಾ? ಅಂಥಾ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲೇ ಟೌನಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೀರಾ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ. ಟೌನಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಸ್ಕೂಲುಗಳು ಮತ್ತು ಒಳ್ಳೆಯ ಗುರುಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ರೈತರ ಮಕ್ಕಳು ಎಂತಹ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅಂತಹ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಟೌನಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂದು ನಾನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಹೇಳಿಯಲ್ಲಿರುವ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಬೇಕು, ಒಳ್ಳೆಯ ಅನುಕೂಲತೆ ಬೇಕು. ಒಳ್ಳೊಳ್ಳೆಯ ಕಾಲೇಜುಗಳು ಬೇಕು. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಹಳ್ಳಿಯ ರೈತರ ಮಕ್ಕಳು ಎಂತಹ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೋ ಅಂಥಾ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಒಂದು ತರಹ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ, ಹೇಳಿಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಒಂದು ತರಹ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಇವು ಯಾವ ತತ್ವ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

Smt. GRACE TUCKER.—The Leader of the Opposition is putting his case very eloquently. What we are speaking of is the compulsory primary education which the Government is giving to the whole State and it is extensively given. I understand there is no intensive form of education. Nevertheless, we are glad that we have made a start and made it on an extensive scale. So much so that 90 per cent of children are in schools today and we are indeed glad to have an extensive form of education and I think in course of time education will also become intensive.

ಸಭಾಪತಿಯವರು.—ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದು ಏನೆಂದರೆ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ಮತ್ತು ಸ್ಕೂಲುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನೇನೋಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ವಿದ್ಯಾ ಮಟ್ಟ ಜಾಸ್ತಿ ಯಾಗಿದ್ದು ಎಂದು.

Smt. GRACE TUCKER.—I understand that the standard has not increased. It has been extensively started. There is no doubt that it will become intensive in course of time.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಕಡ್ಡಾಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಎನ್ನುವ ವರಪ್ರಸಾದವನ್ನು ಜನಾವಣೆ ನಡೆಯುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಓಡಾಡಿದರು.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ನನ್ನ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ನಾನೂ ಅದನ್ನೇ ಹೇಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೆ. ಕಡ್ಡಾಯ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಆತುರಆತುರವಾಗಿ ೧೯೬೦ನೇ ಇಸವಿ ಆಗಸ್ಟ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲೇ ಅಗಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಏನಿತ್ತು? ಕಡ್ಡಾಯ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ, ಸಾಕಷ್ಟು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಗಳವೆಯೇ, ಸಾಕಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಠವನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಡತಕ್ಕ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಮನಗಂಡು ಅದು ತೃಪ್ತಿ ಕರವಾಗಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಇಂಥಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೇ ಹೊರತು ಅವಸರ ಅವಸರವಾಗಿ ತರುವುದು ಹೆಚ್ಚಿನ ತೊಂದರೆಯಾದೀತು ಎಂದು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮೂಲಕ ಸರಕಾರದವರಿಗೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಮುಂದೆ ರಸ್ತೆ ಸಾರಿಗೆ ಇಲಾಖೆಯ ವಿಚಾರವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಅನೇಕ ಸಹಸ್ರ ಮೈಲಿಗಳಷ್ಟು ಮಾರ್ಗವನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣಮಾಡಿ ಸರಕಾರಿ ಪಾಹನಗಳನ್ನು ಓಡಿಸುತ್ತಿರುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಬಹಳ ತೃಪ್ತಿ ಕರವಾಗಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಬಹಳ ಹೊಗಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣವೇ, ಅಥವಾ ಸರಕಾರೀಕರಣವೇ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ? ಇದಂತೂ ಖಂಡಿತ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣವಲ್ಲ. ಇವೆರಡಕ್ಕೂ ಬಹಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಸಿ.ಪಿ.ಸಿ. ಸರ್ವಿಸ್ ಮುಂತಾದುವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಎರಡು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಂಬಳ ಕೊಡುವ ಜನರಲ್ ಮ್ಯಾನೇಜರು, ೫೦೦-೬೦೦ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಂಬಳದ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟ್‌ರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದರೆ ಖಂಡಿತ ಇದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಲು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಿರಬೇಕು. ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ನೌಕರರ ಕಷ್ಟ ಸುಖ, ಪ್ರಯಾಣಿಕರ ಸೌಕರ್ಯ ಇವುಗಳ ಕಡೆ ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ಆಳತೆಗೋಲು. ಧಾಸೀಸ್ ವ್ಯಾಪಾರ, ಸಾಹುಕಾರ ಮಾಡುವ ವ್ಯಾಪಾರ, ಸರಕಾರ ಅದನ್ನು ಮಾಡಲು ಎರಡು ಮೂರು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಂಬಳ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಜನರಲ್ ಮ್ಯಾನೇಜರನ್ನಿಟ್ಟರೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣವಾಗುತ್ತದೆಯೇ? ದ್ರೈವರುಗಳಿಗೆ, ಕೂಲಿಗಳು ಮುಂತಾದವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಸಂಬಳ, ಅನುಕೂಲವೇನು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ದಿವಸ ದೊಡ್ಡ ಹೋರಾಟ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಮೋಟಾರು ಪಾಹನಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವವರು ಎರಡು ಮೂರು ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡಲು ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದರು. ಹೈದರಾಬಾದು ಮತ್ತು ಮುಂಬಯಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಮಾಡಿದಾಗ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ತಾರತಮ್ಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಳ್ಳಿ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿದ್ದವರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯಮಾಡಿ ಹೊರಗಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಅನ್ಯಾಯ ಮುಂದುವರಿಯಬಾರದು. ಈ ವಿಚಾರಣೆ ಹೈ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಕೂಡ ಹೋಗಿದೆ, ಇದು ಉತ್ತೇಜ್ಜೆಯಲ್ಲ. ಕೆಲಸ ಗಾರರಿಗೆ ಬಹಳ ಅನುಮಾನವಾಗಿದೆ. ಈ ಇಲಾಖೆ

ಯಲ್ಲಾಗಿದ್ದು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಯಾವುದನ್ನು ಸರಕಾರ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ನಮ್ಮ ದಿವ್ಯ ನ್ಯಾಯವಾದುದು ಸರಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯ. ಯಾವ ಪ್ರದೇಶದಿಂದಲೇ ಬಂದಿರಲಿ, ಒಂದೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬನಿಗೆ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಸಂಬಳ, ಅದೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಮೈಸೂರಿನವರಿಗೆ ಬೇರೆ ಸಂಬಳ ಕೊಡುವುದು ಯಾವ ನ್ಯಾಯ? ಧರ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ನ್ಯಾಯದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಒಂದೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಒಂದೇ ಸಮನಾದ ಗೌರವ, ಸಂಬಳ ಕೊಡುವುದು ಕರ್ತವ್ಯವಲ್ಲವೆಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ತಾರತಮ್ಯವಿರುವ ಪ್ರಸಂಗ ಅನೇಕವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿ ನೀತಿಯಿಂದ ಅವರನ್ನು ಕಾಣಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರನ್ನು ಗೌರವಯುತವಾಗಿ, ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಕಂಡರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೆಲಸ ಅವರಿಂದ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿಟ್ಟರೆ ಹಣ ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಒಂದು ಕೈಗಾರಿಕೆಯಂತೆ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಎಷ್ಟು ಆದಾಯವಿದೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡಬೇಕು. ಈ ದಿವಸ ಈ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಎಷ್ಟು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಯಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ, ಬಹಳ ಸಮಸ್ಯೆವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬ ದೂರಿದೆ. ಏಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ, ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆದಾಯ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಮೇಲೆ ಗುರುತರವಾದ ಆಪಾದನೆಯಿದೆ, ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಲಂಚದಾಟವತ್ತು ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ, ತಾಂಡವಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂಬ ಆಪಾದನೆಯಿದೆ. ಇದನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದು ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುವ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಇಲಾಖೆ ವರ್ಷಂಪ್ರತಿ ನೂರಾರು ವಾಹನಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ, ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿಟ್ಟರೆ ಚೈರು, ಸ್ಟೇರ್-ಪಾರ್ಕಿಂಗ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ವಾಹನಗಳು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ, ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ವಾಹನಗಳ ನಿದರ್ಶಕೋ ಅಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಸುಷ್ಪವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು? ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಒಂದು ಸಮಿತಿಯ ಮೂಲಕ ವಿಚಾರಮಾಡಿ ಒಳ್ಳೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ನಡೆಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಖಿತನೆಯ ಪ್ರಾರಾಧನೆಯ ಕಡಮೆ ಸಂಬಳ ಪಡೆಯುವ ನೌಕರರ ವಿಚಾರ ಹೇಳುತ್ತಾ ವಿಮರ್ಶೆಮಾಡಿ ಅವರ ಸಂಬಳ ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿರುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸಮ್ಯ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈಗ ಅಹಾರಧಾನ್ಯಗಳ ಬೆರೆ ಗೆಣಿಕೆಯಿದೆ, ಬಟ್ಟೆಗಳ ಬೆರೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ, ಖರ್ಚು ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ, ಹಿಗ್ಗಿರುವಾಗ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಐದು ಅಥವಾ ಹತ್ತು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದರೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಸಹಾಯವಾದಂತಾಯಿತು? ಈಗ ಮಾಡಿರುವ ಸಹಾಯ ಹೆಚ್ಚೆಯಿಂದ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವಂಥ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಂಬಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಟ್ಟುನಿಟ್ಟಾದ ನೀತಿಯನ್ನು ಸರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ಯಾವ ನೀತಿಯನ್ನು ಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರೆಯೆಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕನಿಷ್ಠ ಮಿತಿಯೇನಿರಬೇಕು, ಪರಮಾವಧಿ ಎಷ್ಟಿರಬೇಕು ಎಂದು ನಿಗದಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ? ಸಾಧಾರಣ ಮನುಷ್ಯ ತನ್ನ ಜೀವನ ನಡೆಸಲು ಎಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟರೆ ಸಾಕು ಎಂದು ಸರ್ವೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ?

ಐದು ಜನರಿರುವ ಸಂಸಾರಿಯು ಉಪಾಧ್ಯಾಯನಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಗುಮಾಸ್ತನಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಜವಾನನಾಗಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನಂತಹ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಗೌರವಯುತವಾಗಿ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸಲು ಕನಿಷ್ಠ ಮಿತಿ ಎಷ್ಟಿರಬೇಕೆಂದು ಶಾಸ್ತ್ರೀಯವಾಗಿ ವಿಮರ್ಶೆಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕೇ ಹೊರತು ಐದು ರೂಪಾಯಿ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಅವನ ಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಎಕನಾಮಿಕ್‌ಸರ್ವೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ಸಮಾಜವಾದಿ ಸಮಾಜ ರಚಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಹಾಗಿರುವಾಗ ಕನಿಷ್ಠ ಮಿತಿ ಎಷ್ಟಿರಬೇಕು, ಪರಮಾವಧಿ ಎಷ್ಟಿರಬೇಕು ಎಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಈಗ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ತಿಂಗಳಿಗೆ ೨೫ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಂಬಳವಿರುವ ಜಾಡಮಾಲಿ ಇದ್ದಾನೆ, ೫-೬ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟು ಅಂತರವೇಕೆ? ರಾಜ್ಯಪಾಲರಿಗೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ೨೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತಿಂಗಳಿಗೆ ಎರಡು ಲಕ್ಷ ಕೊಟ್ಟಂತಾಯಿತು. ಇಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಒಬ್ಬರಿಗೆ, ೨೫ ರೂಪಾಯಿ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಅಂದರೆ ಹೇಗೆ ಸರಿದೂಗಿಸುವುದು? ಹೀಗಿದ್ದರೆ ಸಮಾಜವಾದಿ ಸಮಾಜ ಹೇಗೆ ರಚಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ? ನನಗೆ ಸಮಾಜವಾದ ಬೇಡ, ನೀವು ಮಾಡುವುದು ಕೇವಲ ನಾಚಿಕೆಗೇಡಾಗಬಾರದು. ಬಾಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದು ಕೃತಿಗೆ ಇಳಿಯಬೇಕು, ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು. ಕೃತಕ ಸಮಾಜ ರಚಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನ್ಯಾಯ, ನೀತಿ ಬೆಳೆಯಬೇಕು.

ಈ ಕೃತಕ ಸಮಾಜವಾದವನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ನಿಜವಾದ ಸಮಾಜವಾದವನ್ನು ಮರೆಮಾಚುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ತಾವು ನನಗೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ನನ್ನ ಪಂದನಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri M. Y. GHORPADE (Sandur).—Mr. Speaker, Sir, I have listened with great interest to the speech made by the Hon'ble Leader of the Opposition. I must say that he spoke with great sincerity of feeling and socialist emotion. Of course I may say to him on behalf of this side of the House that members on this side are fully in sympathy with the socialist emotions expressed at great length by the Hon'ble Leader of the Opposition. But I hope, he will not misunderstand me if I say that we on this side of the House expected him to say something more specific than what he actually said.

Well, to give just a few instances of the wide sweep of his generalisation, he talked at length about bribery and corruption in this country. We all know that this problem exists. But we would have liked him to tell us how to meet this, what specific measures we should take. He merely said that there was a lot of bribery and corruption. We all know that it is inevitable

(SRI M. Y. GHORPADE)

to a large extent in any new democratic set up. But to go on harping on this point is not useful. As a matter of fact, it is to meet this challenge of bribery and corruption that the concept of Panchayat Raj has been introduced in this country at the village level so as to go to the fullest extent possible to fight this evil. It is true that so many schemes have been put forward by the Congress Government and it may be, at various levels, these schemes are not fully implemented and at some places, the cooperation expected was not forthcoming. That is where we want the co-operation of the Opposition and it is there that they should come to the help of the Government so that these schemes are implemented properly. That is precisely the whole idea of decentralisation and not to have a bureaucratic structure where all problems would be put on the Government. That criticism would be more all right in the days of the Dewans, because all power was concentrated in the bureaucracy and so there was corruption. Members could have put the entire blame on the Government. but today, when power is decentralised...

(Interruption)

Whether it was rajas or maharajas, it was a bureaucratic set-up. Today, Sir, that is why we have had a decentralisation for the people to fully co-operate with the Government and see that the Government schemes which are basically correct are better implemented.

There is another point made by the Hon'ble Leader of the Opposition. He said that this was an age of contractors. It was an eloquent remark. It is also true that there are many lapses in this system. Now that the Panchayats and Taluk Boards have been set up, there should be a constructive unit at the Taluk Board level and possibly in big municipalities and panchayats so that they can take up contract work. It is true that in various places, we cannot get contractors. Therefore, I would hope that in the near future constructive units possibly will be set up with Government assistance even at the

Panchayat level, who may take up this vast constructive programme more effectively.

The Hon'ble Leader of the Opposition and various Hon'ble Members of the Opposition spoke at length about the food problem. This is a problem that exists, we all know. But we want a constructive suggestion. Two hundred years ago, when there were two crores of people in this country, the production was sufficient to feed them. But population has increased twenty times. Yet food production has not increased twenty times. Therefore all this money spent on irrigation programmes, on manure, on fertilizers and so on and so forth is necessary. What we want is that people at the village level should fully utilise the money that is given by the Government. This is precisely the point where we envisage the fullest co-operation of everybody in the country irrespective of the party he belongs to.

The Hon'ble Leader of the Opposition made the remark that elections at the Panchayat level should not be fought on a party basis. That is something. There is a point in that. That precisely shows that we on this side of the House want Panchayat raj and have introduced the same and we want the fullest co-operation at this level, village and taluka board level, to implement Government programmes.

Having said so much I would like to make a few remarks directly bearing on the Governor's Address. It is very interesting to note that the Governor in his Address has said that for the year 1962-63, expenditure on planned programme amounts to 42 crores of which central assistance is 23 crores. It is very interesting to see that the Budget papers mention that the Plan for 1962-63 is not of the order of 42 crores but of the size of 53 crores, central assistance amounting to 36 crores. I have mentioned this so that the Hon'ble Finance Minister, at the appropriate time, will explain why and how this increased programme has been envisaged and to what extent Government is certain of receiving assistance from the Central Government

to the extent of 36 crores, consisting of seven crores of grant and as much as 29 crores of loan.

Then, Sir, it is very encouraging to see the mention of Central assistance to the tune of 6.5 crores for Sharavathy. I think the Hon'ble Members opposite have not been very fair in attacking Government on the Sharavathi project. Because, if there is any project in this State about which Government have been most anxious and have done all in their power to get the necessary foreign exchange and Central assistance to expedite the thing, it has been the Sharavathy project. We know that in a couple of years, this would be completed. I can say with great confidence that when this project is completed, it will be a revolutionary step in the history of rural electrification and industrialisation in Mysore. It will not be an exaggeration to say that with the completion of Sharavathy, Mysore will be next perhaps only to Madras in the matter of rural electrification. We all know that given power, agriculture and small scale industries will have a terrific boost. That is why Madras has gone ahead in this respect. I am sure that with the completion of Sharavathy we also will not lag behind.

There is mention of Taluk Boards and Panchayat Boards and it is very encouraging to see that more than thirty Plan Schemes have been transferred to them for implementation. The idea is that the entire administration at the taluka level should be in the hands of the taluk boards. Talking of Panchayat raj it is also encouraging to see that the Governor's Address contains a sentence which reads as follows: "Further steps will be taken to enable these local bodies to discharge their responsibilities fully." This, according to me, is a very important sentence because several development programmes have been placed in the hands of the Panchayat and Taluk Boards and we all know that they have been given adequate finances to fulfil these obligations.

4-30 P.M.

In the last House I was one of those members who spoke at some length

about financial allocations to taluk boards and panchayats. I am one of those who firmly believe that there is scope for considerable improvement in the manner in which finances are allocated to panchayats and taluk boards because I feel that whatever moneys are granted to taluk boards and panchayats from land revenue, at least 90 percent of that should be on the basis of population. Members opposite are aware that according to the present system of allocations, there is considerable disparity between the income of one panchayat and another depending on whether their land is irrigated or non-irrigated. As we know the income of most of the panchayats ranges between Rs.1000 and 2000 or 3000, but there are several panchayats which are fortunate in having irrigated land where the income may be anywhere between Rs. 30,000 and Rs. 40,000. I am surprised how our Socialist members opposite are still keeping quiet about a situation like this. When this question was discussed the Congress Minister on this side was good enough to say that this was a pertinent point and that it would be looked into in due course. He did not deny the validity of this argument and said: "Let us see how the Act works; if necessary, we shall amend it to remove the disparity." I request the members of this House on both sides to examine this question more carefully and see whether they agree with this and urge the Government to suitably amend the Act so that there is uniform development of villages as per the Panchayats Act.

There is another very important point, namely, utilisation of rural manpower. We all know that the taxable capacity of this country is rather limited. If we want accelerated development, then it should be possible for the village panchayats to utilize the manpower and if possible enable the people to pay local taxes in the shape of work. That is why I once again repeat the point which I have already made out that the taluk boards should be developed to take up governmental construction works of an ordinary nature which are today being delayed by the P. W. D. mainly because they

(SRI M. Y. GHORPADE)

do not get suitable contractors. If such works are taken up by the local bodies, they will be able not only to improve their finances but also utilize the unused manpower. They will then phase the utilization of manpower in such a manner that they can give work to people in the off-season when they do not have work. I am repeating this because it might bring newness to the point.

Then I may be permitted to dwell on certain financial matters. We all know that the last three Plans in this country have progressively increased in size. For instance, the plan outlay for all States in the country for the first plan was Rs. 898 crores; in the second plan it was Rs. 2003 crores and in the third plan it will be Rs. 4010 crores. The respective figures for Mysore are Rs. 46 crores, Rs. 146 crores and Rs. 250 crores. Surely we can congratulate ourselves on this outlay. But what is frankly worrying me is the question to what extent this outlay has been financed by normal finances. It is unfortunate that the Finance Minister is not here today, but I hope that the Home Minister will convey some of these points to him so that they may be replied at the appropriate time. The question is, to what extent has this outlay been financed by normal finances. To illustrate this point, it may be interesting to know that the negative cash balance for the years 1951 to 1962 for the whole country increased from Rs. 14 crores to Rs. 62 crores. There was a deficit of several crores of rupees and this was met by running down the cash balances and by sale of securities. We have now reached a stage when we can no longer do that because during the period 1951-62 the negative cash balance increased from Rs. 14 crores to Rs. 62 crores. Today eleven States in the country have negative cash balances and Mysore has reached that point. For the whole country the deficit for the period 1951-56 was Rs. 87 crores; for the second plan from 1956-62 the deficit for the States increased to Rs. 159 crores and for the year 1961-62 the deficit is Rs. 66 crores and out of

that twenty crores of rupees was met by sale of securities. The picture in Mysore is very similar. In the year 1961-62 the deficit amounted to Rs. thirteen crores of rupees and that was met by drawing three crores from cash balances and ten crores by sale of securities. This is the position which we have to take into account in time. Let it not happen that somewhere in the 3rd year of the Third Plan we have to tell the people that we are not able to finance the Third Plan. This requires planning from now onwards to anticipate what is going to happen next year and the year thereafter. Otherwise in the 3rd year of the Third Plan we might land ourselves in serious difficulties. If by some chance we are not able to keep up our promises and fulfil the planned targets, then public confidence will receive such a serious jolt that no amount of explanation subsequently, however clever and sincere it might be, will be able to restore the confidence of the people. I am not trying to appear to be very pessimistic, but I am only anxiously trying to appeal to both sides of the House to apply their minds to this question and fully co-operate with the Government in meeting what I consider to be a real challenge to the Third Plan.

So far as the loans position is concerned, as the Chief Minister pointed out, it will go up to something like Rs. 192 crores. He himself has stated in his speech that we may not be able to finance even the interest that is to be paid to the Government of India and so I feel the time has come when there should be a finance and planning cell at the State level and at the Planning Commission level. The Third Finance Commission has discussed this question and I feel that there should be a permanent finance and planning cell at the State level and also at the Planning Commission level to review these things. There must be a continuous scrutiny as to what is the rate of return that the State is getting by investing the loan amounts. We all know that there is a disparity in that. A certain amount of disparity between the rate of interest that we have to pay on the loans and the rate of return

that the State is enjoying as a result of investing the loan amount is normal because it is invested in several kinds of works. Some of the irrigation projects take time to yield results. We must be fully conscious of this gap between the rate of interest on the loan and the rate of return from the investment of the loan amount and we must provide for bridging the gap. This is an all-India problem which the States have to consider.

Then I come to another point, namely, dependence on Central assistance. I do not like to make general statements, but some figures might be revealing. I was just going through some Reserve Bank statistics and I find that the dependence on the Centre between 1951-62 has increased from 29 per cent to 50 per cent. In 1951-62 expenditure for all States was Rs.543 crores. Out of this total, central assistance was Rs.160 crores which is 29 per cent, but in 1961-62 the expenditure for all States was Rs.1580 crores and the total Central assistance was Rs.800 crores which is nearly 50 per cent.

I would dwell on the implication of increased dependence on the Centre a little later, but the point I want to make, apart from this, is the problem of committed expenditure. We all know that whenever Central assistance is given, each plan takes into account the committed expenditure of the previous plan. I am afraid that the Central assistance in the Third Plan for the State will include fifty or sixty or seventy five per cent of the committed expenditure. I think that about three-fourth of Central assistance in the Third Plan period may be committed expenditure for the recurring expenditure of the Second Plan schemes. The implication of this is that we will have to depend to a very large extent on ourselves for social services in this Third Plan unlike the First and Second Plans which we financed to a large extent with Central assistance. But due to the increased proportion of committed expenditure, I think we will be left to a very large extent to finance the social services ourselves. If this is not clearly understood and met from now onwards,

there will be misunderstanding between the State and the Centre.

Another significant fact which I hope the House has fully realised is the discontinuance with effect from 1961-62 of the Central assistance for raising the emoluments of the low-paid employees. It is all right to express eloquent words of sympathy for the low-paid officials. Nobody will say that they should not be looked after. At the same time we should be aware of the fact that the Central Government has just cut off the Central assistance on this account for the year 1961-62 and the Finance Minister has said that the bill is something like seven to eight crores. This is a point which I urge the State Government to take up with the Central Government. They should tell the Central Government "Look here, if you feel that the low-paid employees have to be paid a certain standard of salary according to the report of the Pay Commission and so on and so forth, you will have to take some responsibility for it. You cannot just suddenly tell us one fine morning (as they have done) that we are not going to pay anything towards that."

Therefore, an effort must be made by the State Government with the co-operation of the Planning Commission to evolve the concept of a standard unit for allowable expenditure for administrative charges taking into account the cost of living of each State and the quantum of work. What is the minimum establishment each State should have and what is the standard of salary that a particular State should pay should be determined. Once you determine this, you get the concept of standard unit and the concept of administrative charges, salaries of establishment, etc. How to finance that is certainly the responsibility of both the State and the Central Governments. This is a point I do not know, whether the State Government has taken up with the Central Government. It is high time the State Government told the Central Government, "If you expect us to pay salaries to our staff, what is the fun in suddenly stopping the assistance on this accounts?" Suddenly that throws

(SRI M. Y. GHORPADE)

aburden^d of rupees five to six crores on the State which upsets the whole apple cart.

Another thing which upsets the apple cart is the expenditure on famine relief. The budget papers show that rupees three to four crores are to be spent suddenly on famine. That upsets all our calculations. Therefore, it is urged repeatedly that there should be a famine relief fund so that the current revenue and expenditure of the State does not get upset. The establishment of a famine relief fund cannot be delayed further.

The Third Finance Commission has made certain very interesting points. The main thing it has said is that the Government of India should meet three-fourth of the gap between revenue and expenditure. But what is happening is that the Central Government has not been able to evolve certain uniform and allowable standards for assessing the capacity of each State to raise its resources. What is the allowable expenditure for each State and what is the minimum resources that each state must raise—these things must be evolved by a scientific process. For instance, our dependence on the Centre must not lead to greater arbitrariness on the part of the Centre. Otherwise, there will be a lot of misunderstanding. I would appeal to the State Government to strongly urge the Government of India and particularly the Planning Commission to tell us what is the scientific standard by which this gap is assessed because the gap has to be assessed by coming to some conclusions. We may like to give three hundred crores of rupees as loans and advances to all sorts of people. Surely, the Planning Commission is not going to countenance that. I have a feeling that a scientific assessment of the State's capacity to raise resources and a scientific assessment of allowance expenditure, both development and non-development, is not being done. Therefore, there is a tendency for State to go to the Planning Commission and grab as much as they can by way of grants and loans without

adequate thought as to how they are going to repay them. This is the attitude of the States because the Planning Commission is not clearly telling the States: 'this is the method by which we are going to expect you to raise resources and this is the way in which we are going to calculate allowable expenditure, development and non-development'. I feel that the Mysore Government should take a lead in telling the Planning Commission that to avoid all future misunderstanding this should be done, and this is very urgent in view of the greater dependence of the States on the Centre to the extent of 50 per cent and the State must not feel that there is an arbitrary demarcation of funds from the Centre to the States.

There is one more point which I would like to make before I conclude and that is regarding the revenue gap about which I have already said. Three-fourths of the gap, according to the Third Finance Commission, should be met by the Centre. What is happening to the remaining one-fourth? This three-fourths gap itself has been taken into account after calculating the State's resources and the State should spend on development and non-development schemes. These are all matters which I request the Finance Minister to take up with the Centre and explain fully to this House when he replies to the debate and more fully when he takes part in the budget discussion.

Some members opposite, especially my Communist friend, made certain remarks during the debate. He complained of very high indirect taxes. I only wish to point out that a high percentage of indirect taxation is there in Soviet Russia, because all the concerns are Government concerns and they tax the people by a margin of profit between the cost of production and the price for which those goods are sold. It is very surprising at least for me to hear communist Member saying that in practice tax is against the principle of Socialism.

SRI S. RAJAGOPAL.—May I know from the Hon'ble Member which communist Member has spoken like that?

Sri M. Y. GHORPADE.—Yesterday the Member sitting close to you referred to it. There is another point regarding these salaries of the low paid. There is a lot of discussion in various State Legislatures that the salaries should be increased. Nobody says that salaries must not be increased. There is necessity to arrive at some uniformity in the whole country. There must be a body which should say that this should be the scale in each State. Otherwise, the problem becomes very difficult. It is true that salaried people are suffering because prices are going up. The growers of agricultural commodities do not get the benefit of increased price. The poorer class bear the brunt of it. It is a question of determining relative suffering in the case of work of equal efficiency. The question is whether a man with equal efficiency in some other field is getting more salary. That is the basis on which we can proceed. All classes are suffering because the higher the prices, the more the lower income group people suffer. If you want to see whether a Government employee is really hard hit, we can only do so by comparing them with what a man of equal efficiency in some other firm is getting. It is on that basis we may say that a man is suffering. Therefore, Sir, there is much scope for determining the standard of living in various fields and we should make a beginning by having a Finance and Planning Cell at the State level. It should not be an autonomous body to give some sort of a report. It should be a body of experts in Planning and Finance who should be continuously in touch with the corresponding Cell at the Centre and keep a close watch with regard to the rate of interest, regarding various types of Government expenditure; for instance, loans and advances by States; they give loans and advances amounting to crores. In Mysore it is of the order of Rs. Thirty five lakhs. You will be surprised that Rs. thirty four crores a odd are outstanding. Surely a body like that must have some control and see how to recover them. This is not a special feature of Mysore. Let us face it completely. This is happening in all the States. There should be

Finance and Planning Cell of experts in each of the Departments of the State with close co-ordination and unless this is done, I am afraid our Third Five Year Plan will be in danger. I might have spoken a bit excessively in terms which are somewhat alarming, but my attempt is not to alarm anybody or cause excitement, but only to impress upon the House that we are entering into a very crucial period of planning and there is every danger of our not being able to finance the Third Five Year Plan properly. It is the duty of everybody in this House to uphold the Plan because that is our programme. This is a programme accepted by the entire country, whichever party it may be, Communist, Socialist or Sawthantra. Therefore, I am saying in all humility and in all sincerity that members of both sides should apply their minds to this problem and give every assistance within their power to see that the Mysore Government fulfils its commitments and take steps even if it causes hardship to all of us, and see that the Third Plan of the magnitude of Rs. two hundred fifty crores is fully honoured. Because on that, Mysore State or Karnatak—we are very fond of making emotional speeches, if you want you may say Karnatak—would really make a mark in our country. We can do so by fully fulfilling the Third Five Year Plan which is of the magnitude of Rs. Two hundred and fifty crores and in the fulfilments of which the Government should not leave any stone unturned. Having said this much, I will conclude my remarks and thank the Chair for its indulgence in allowing me to speak at length.

Sri S. RAJAGOPAL.—While addressing this House, he says that it is a plan which all the Parties should carry through. This is a Congress Plan and the Congress has only given this plan to the Nation. Are you in a position to tell whether it is correct or not?

Mr. SPEAKER.—The Member has expressed his views. If you want a clarification you may ask. But if the Member refuses to clarify I cannot help it.

Sri V. M. DEO (Gubbi).—Mr. Speaker, Sir, if the Irrigation Plan as

(SRI V. M. DEO)

envisaged is given effect to, it violates the principle of social justice, because it should reach all as far as possible according to social justice. But what is happening is this: the funds provided for lift irrigation serve only a particular strata of the peasantry. For example, the well to do middle class families could take the benefit of it because before they get loans they have to give Government some sort of security. Besides in our country, fragmentation of land is so much that there is no rich Government in the world which can really give this loan to all. What is more, wells are generally dug by these peasants in low lying area because of their limited means; what actually happens is even before the tanks dry up, most of the wells get dried up. In other words, the plan as conceived today has not fulfilled the main purpose of giving assured water supply in an year of very low rainfall. When the Government conceived the plan of granting subsidies and loans to irrigation wells, they have not taken into consideration the question of having social justice. If irrigation is conceived in a socialistic context, it should really mean the continuation of tank irrigation. The idea is this.

5-00 P.M.

The amount of water that we give the plant is not fully consumed by the plant itself. A large amount of water goes into the sub-soil. The main idea of irrigation wells is how to use the same water over and over again. You can extend irrigation on the one hand and at the same time give assured water supply even in a year of scanty rainfall or low rainfall. To do this, the obvious thing would be to use the tank. In days gone by, when we were ruled by foreigners, our forefathers conceived the construction of tanks. It was a very grand idea. When one tank overflows, the water is not wasted but just goes into another tank so that many a time a tank which is situated in a place where there is no rainfall gets filled up without rainfall. The point is how to use the water of the sub-

soil as against helping only a particular class, i.e., middle and the well to do farmers. It is clear that the very purpose for which it has been conceived, i.e., to give assured water supply, has been defeated. Instead of using the water directly from the tank through sluices, it will be better if a well is constructed just behind the tank bund and water is pumped out and then use the same canal so that we can stop wasting the tank water. There would be only some little wastage on account of percolation but at the same time we can have another well in the lowest possible area, i.e., waste weir canal. At the end, if another well is dug, a vast quantity of earth comes out and that can be used for putting up bunds and water can be taken to the upper reaches. On either side only the percolated water is used again and again. We have to think of the catchment area, i.e., area beyond the tank bed. We can have a maximum of three wells, each at a distance of about one mile, and see the level when the tank fills to its capacity. Then, about 50 yards further up with the same amount of earth a tank bund should be formed to take the water to the upper reaches of the catchment area. Then again the excess water percolates. This is not a new idea. This has happened in America in the Tennessee Valley. It is proved that about five times the area can be covered. If about a thousand acres of irrigation is planned by this method we can irrigate about 6,000 acres. The Hon'ble Member Sri Ganji Veerappa gave us figures and said that in old Mysore about 40 per cent of the area came under tank irrigation. If we take that and multiply it by five times, well can irrigate larger areas. After all it is not difficult to double the area irrigated. In other words, large sums of money have been spent and that is only a dead capital. If the Government stands for doing social justice, they must bestow serious thought and see that all the moneys spent do not remain as dead capital. If the Government wants to give loans and subsidies, it will not be possible because of the fragmentation of land.

Another point is, that the wells dug are not deep or big enough and they dry up even before the tanks dry up with the result that a large section of peasantry have gone into indebtedness. Therefore I have explained this proposal to many of the farmers. Just about 5 or 6 months ago I forwarded a plan and before I sent it to the Chief Minister, I showed it to the Chief Engineers and to the Agricultural Department. They also said that the scheme could be tried and most possibly it would give good result. The then Chief Minister told me that he would give a trial at the earliest possible moment. Mr. Speaker, I would like to commend this scheme because vast sums of money are being wasted today.

Apart from this, as per the 1924 agreement with the Government of Madras, we can build reservoirs to the maximum capacity for fifty years. After that it will not be possible to set right any shortcomings. The Sharavathy Project ought to have been taken up very much earlier and I do not think there is any difference of opinion when I say that the previous Ministry did fall short of the public expectations. Which is being set right belatedly by taking up Sharavathi Project. According to that agreement, 1970 would be the limit for the Government to build reservoirs to store the Cauvery Tributaries water. I think during 1935 there was some kind of a survey to know the storage capacity of Gorur project. It was a very much bigger project than what has been agreed to, today. When I made a study to know why a smaller project was thought of, I came to know that on account of some Local representations that there would be submersion, the original idea of having a bigger project was dropped. A case of short sighted Local approach coming in the way of Longer interest of the state. We cannot conceive of any big project without submersion. We have to consider whether the project would help a large section of the population in one way or the other.

Looking at it from this sense, I hope you will agree with me that the success of the State Plan will naturally depend

on the idealogies to which we are really committed. If this well irrigation scheme is continued on the basis it is now done, it will be a costly affair. We will have to spend a large sum of money. Just imagine that a person having one acre or two acres, or even half an acre being given a well, upon which is spent a sum of Rs. 2,000 or Rs. 3,000, and you will see how a large amount is wasted on such a piece of small land. On the face of it, you will see that this is an unpracticable scheme. But if we use modern technology for excavation and other purposes and the work is entrusted to the P.W.D., we can get tangible results in no time. Even the digging of a well can be completed within two months by using modern machinery, and then whatever capital you invest into this can be got back within a year. As with every thing in this world, things are inter-related and it is so in agriculture. For soil conservation, a separate department is constituted with separate establishment. The dry lands are generally in the upper regions of the catchment area. If you tap these lands, what happens. Tanks will not be filled up with silt and so much money allotted for this purpose separately will not go to waste.

Mr. SPEAKER.—May I know whether this is the scheme that has been given to the Government?

Sri V. M. DEO.—Yes.

Mr. SPEAKER.—If that is all contained there, can you kindly develop the next point?

Sri V. M. DEO.—Crores of rupees are in imminent danger of being not wisely spent.

Mr. SPEAKER.—Then the Hon'ble Member can carry on. The scheme is here and the Government is in possession of it.

Sri V. M. DEO.—The Gorur project is much bigger than what it is today in the Third Plan. That is not mentioned in this book. Another thing is, to carry out a plan conceived from the point of social justice, you need personnel who really are wedded to a particular idealogy. It is one thing to say and it is another thing to put into practice. I appeal to the Government to implement the above Plan and for this

(SRI V. M. DEO)

purpose, you need dedicated personnel, persons with socialistic spirit in your ranks, which is just to roll up one's sleeves and get down to do the job well.

Apportioning of the present portfolios to Hon'ble Sri M. V. Krishnappa and Hon'ble Sri Mallappa is a very serious matter. The former is unclaimed by the Centre and will be disowned by the State together with the present Ministry eventually, unless some thing is done about it. This back door entry is not normal and the result is non-recognition of merit from among the Hon'ble Members here. This has happened at the Union Government level and the Hon'ble Chief Minister is unwittingly a party. In this connection, I submit to our Government that it is better not to claim the former Deputy Minister of the Centre. As regards the latter, the Hon'ble Sri K. Mallappa, we all know that he is committed to the abolition of irrigation projects and proposes to transfer the public sector economy into the private sector. Such idealogies will not be good for our country.

Agriculture, industry, education—everything is inter-related in this world. For example, take basic education. Everybody must think about it. How are you going about it? The important thing is not the number of schools you sanction. But it is the children and their health. I see that the children in the villages are emancipated. They do not have proper food. And for such children, you cannot think of education.

Through you, Mr. Speaker, I want to convey to the Government that it is a sin to spend money on these schools, unless you do something about irrigation projects, so that there may be more food in the country and the villagers in particular have more money and more food. As regards industry, the foundation is really heavy industries. It is possible to develop the heavy industries only in the public sector in our country. Without these heavy industries, what is going to happen? It is just like building a house on the shifting sands. What is the use of spending money on any number of small industries without concentrating

first on heavy industries? It is just like having a number of oil mills without oil seeds to feed them. Well, there you are. Agriculture is very essential and it is the foundation. It should be strongly supported and it should stand on its legs.

I am referring to the Hon'ble Minister Sri Mallappa. It was reported in papers that he said that he is in the Ministry to work for small-scale industries in the private sector.

Sri K. MALLAPPA (Minister for Industries).—I said that we must encourage small scale industries.

Sri V. M. DEO.—We should also have the basic big industries without which for our spare parts we may have to depend on foreign countries. I do not want to dwell on that point now.

Then, Sir, I want a clarification from the Hon'ble member Sai Ghorpade because I feel he went off at a tangent. What he said has something to do with Communist Party members. In this connection I would like to point out that I am an independent member and what is more I saw to it that the candidate who opposed me in the elections lost his deposit.

Mr. SPEAKER.—We are not concerned with that.

Sri V. M. DEO.—I am saying this because in what he said I found a sort of Mac Artheism or pro-Americanism which is a very serious thing for this House to consider. In this connection I would very much like to have a talk with Sri Ghorpade and understand him better.

As regards the social approach, what is needed now is not an anti-corruption body, but what is needed now is a change in the structure of payment of salary which should depend on the actual amount of fruitful work turned out in each department. This principle can be easily applied in one way to the industrial establishments and in another way to the other establishments.

Finally, I come to panchayats. This is a grand conception of the Father of our Nation, Gandhiji. This conception of the Father of the Nation has been intelligently put into effect by our esteemed Prime Minister, Nehru. This book "Improvements in agricultural

production: Village Panchayat level planning" was the result of the deliberations at the Panchayat Seminar held at Gubbi. This has been presented to the Taluk Board at Gubbi. The work is in progress. They want to come here in the form of a delegation. They want some action to be taken on their plan. I request that immediate action may be taken on this because it represents integration of planning from below with national planning. It is not enough if planning is done only from above and it is not enough if planning is done only from below. There should be an integration of the two. From this point of view, it will be a good thing if panchayat institutions are associated with planning. I hope Government will do every thing possible to approach this question of panchayats and taluk boards in the right socialistic spirit which is sorely lacking now. I have a feeling that our Minister professes one thing and does another thing. That is my conviction and I have voiced it. I will be the happiest man on the earth if I find that I am wrong.

†ಶ್ರೀ ಎಂ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ನಾಯಕ್ (ಮಂಗಳೂರು). • ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಶರಾವತಿ ಯೋಜನೆಯು ತೀವ್ರಗತಿಯಿಂದ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾದರೆ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನವು ಎಮ್ಮಚ್ಚಿತ್ತಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪರಿಪೂರ್ಣತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿತ್ತದೆಯೇ ಎಂಬ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಬರುತ್ತಿವೆ. ಒಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯ, ಒಂದು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಅಥವಾ ಒಂದು ದೇಶದ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಆ ದೇಶದ್ವಾರತಕ್ಕ ಎಮ್ಮಚ್ಚಿತ್ತಿಯ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ. ಇಂದು ನಾವು ಅಮೆರಿಕಾದೇಶ, ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್‌ದೇಶ, ಜಪಾನ್‌ದೇಶ ಮುಂದುವರಿವೆಯನ್ನುವುದು ಅವು ಸ ಧಿಸಿರುವ ಎಮ್ಮಚ್ಚಿತ್ತಿಯ ಪ್ರಗತಿಯ ದೆಶೆಯಿಂದ. ಹೀಗಿರುವಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಮ್ಮಚ್ಚಿತ್ತಿಯ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬೃಹತ್ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರವೇ ಕೈಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ, ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಎದ್ಯತ್ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಅವಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ್ದು ಅಗತ್ಯವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಉತ್ತರ ಹಿಂದೂಸ್ತಾನದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ನಡೆದಿವೆ. 38 ಸಣ್ಣ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಂಡು ಹೆಚ್ಚು ಎಮ್ಮಚ್ಚಿತ್ತಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿ ಅವರು ತೀವ್ರಗತಿಯಿಂದ ತೊಡಗಿದ್ದಾರೆ ಅಂತೆಯೇ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಚಿಕ್ಕ ಪುಟ್ಟ ಎದ್ಯತ್ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುವುದು ಸೂಕ್ತ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೀವ್ರ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಆವಗಾಹನಗಳಿಗೆ ನಾನು ಸೂಚಿಸಬಹುದಾದ ಒಂದು ಚಿಕ್ಕ ಎದ್ಯತ್ ಯೋಜನೆಯೇ ಏನೆಂದರೆ ಕೊಡಗಿನ ಬಾರಾ ಪೋರಾ ಯೋಜನೆ. ಈಗ

ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳಿಗೆ ಹಿಂದೆಯೇ ಈ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಶೀಲನೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿ ಇದರಿಂದಾಗಿ ಕೊಡಗು ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಎದ್ಯತ್ ಚಿತ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡಬಹುದೆಂದು ಯೋಚಿಸಿದ್ದು, ಈಚೆಗೆ ಯಾವ ಕಾರಣದಿಂದಲೋ ಅದನ್ನು ಬಿಡುಗೊತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನಕೊಡುವುದು ಅಗತ್ಯವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದಲ್ಲದೆ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಪುರೋಭಿವೃದ್ಧಿಗೂ ಸಾಧಕವಾಗುತ್ತದೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಂದೇಹವೂ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯದ ಹತ್ತಿರವೂ ಸಹ ಒಂದು ಎದ್ಯತ್ ಚಿತ್ತಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನೂ ಈಗ ಸೇರಿಸಬಹುದು ಎಂಬುದಾಗಿ ಸಚಿವರು ಹೇಳಿದರು. ಆ ಕಾರ್ಯವನ್ನೂ ಸಹ ಸರ್ಕಾರದವರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು. ಅದರಿಂದ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಎದ್ಯತ್ ಚಿತ್ತಿ ಪೂರೈಕೆ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತೇನೆ. ಮಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನುಮಾರು 200 ಮೈಲಿ ಉದ್ದದವರೆಗೂ ಮಳೆಯನೀರಿನ ಬಂದು ಪ್ರವಾಹಗಳ ಹಾವಳಿಯಿಂದ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ನಷ್ಟ ಸಂಭವಿಸಿದ್ದಾಗಿದೆ. ಇದರಿಂದ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ನದಿಗಳಲ್ಲಿ ನೀರು ಉಕ್ಕಿ ಬಂದು ಮಂಗಳೂರು ಗುರುಪುರ ನೇತ್ರಾವತಿನದಿಯಲ್ಲಿ ಹರಿದು ಪಕ್ಕದ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಹದ ಹಾವಳಿ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ.

5-30 P.M.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ. ಈಗ ನಾನಾ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ದೆಶೆಯಿಂದ ನಾವು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಎದ್ಯತ್ ಚಿತ್ತಿಯನ್ನು ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆ. ಮದರಾಸ್ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಡಿರುವ ಅಚ್ಚೆಯ ಪ್ರಕಾರ ನಾವು ಇಲ್ಲಿಯೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆಗ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಹದ ಹಾವಳಿಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಸಚಿವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ತಾವು ಪರಿಶೀಲನೆ ನಡೆಸಬೇಕು. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗಲೇ ಪರಿಶೀಲನೆ ನಡೆಸಿದರೆ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ ಮತ್ತು ಕೊಡಗು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಎದ್ಯತ್ ಚಿತ್ತಿಯ ಕೊರತೆಯನ್ನು ನೀಗಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು ಅದು ಸೂಕ್ತವಾದುದು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕೊಡಗಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಬಾರಾಪೋರ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ನಮಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಎದ್ಯತ್ ಚಿತ್ತಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಎದ್ಯತ್ ಚಿತ್ತಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದಿದ್ದರೆ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗಲೇ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಗತ್ಯವಿದ್ದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಈ ಪ್ರಜಾರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯ ವಿಷಯದ ಕಡೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನ ಎರಬೇಕಾದುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಈ ವರ್ಷ ತಾಂಬಾ ಅಸ್ವತ್ಥಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಅಸ್ವತ್ಥಗಳ ವಿಸ್ತರಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಸನವನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಅಂತಹ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಜನಾಭ್ಯಾಸಿಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಸರ್ಕಾರ ಸೂಕ್ತಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಗತ್ಯವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

(ಶ್ರೀ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ನಾಯಕ)

ಈಚೆಗೆ ಅನೇಕ ಜನರು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಆ ಕಾಲರೋಗದಿಂದ ನರಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಶೇಕಡಾ 25 ರಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಈ ಕಾಯಿ ಬಂದಿದೆಯೆಂದು ಅನೇಕ ತಜ್ಞರು ಪರಿಸೀಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ರೋಗ ಹಬ್ಬುತ್ತಾ ಇದೆ. ಕೊನೆಗೆ ಈ ರೋಗ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಕಡೆಗೂ ಸಹ ಹಬ್ಬುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ರೋಗವನ್ನು ಜಾಗೃತಿಯಾಗಿ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ತಡೆಗಟ್ಟುವುದು ನೂಕುವಾಗಿದೆ. ಮೂರನೆಯ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಏಳು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಇಂತಹ ರೋಗಗಳ ನಿವಾರಣೆಗಾಗಿ ಒದಗಿಸಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಈ ರೋಗ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಹರಡದ ಹಾಗೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಹಣ ಸಹಾಯ ಕೂಡ ಬಂದಿದೆ ಯೆಂದೂ ಸಹ ನಾನು ತಿಳಿದಿದ್ದೇನೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳ ಕಡೆ ಕೊಳೆತನೀರು ಒಂದೇಕಡೆ ನಿಲ್ಲಿಸುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಸೊಳ್ಳೆ ಗಳ ಕಾಟ ಬಹಳವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಅಂಥಾದ್ದನ್ನೂ ಸಹ ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು. ಆದರೆ ಈ ಆನೆಕಾಲು ರೋಗ ನಗರ ಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡಲು ನೀರು ನಿಲ್ಲಿಸುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಂದ ಬಹಳ ಜಾಗೃತಿಯಾಗಿ ಹರಡುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ಭೂ ಚರಂಡಿ ಯೋಜನಾಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಜಾಗೃತಿಯಾಗಿ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಅಗತ್ಯವಿದ್ದ ನೆರವು ಪಡೆಯಬೇಕು. ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಭೂ ಚರಂಡಿಯ ಕೊಳೆತ ನೀರಿನಿಂದಲೇ ಸೊಳ್ಳೆ ಗಳು ಉದ್ಭವವಾಗಿ ಅನಂತರ ಈ ಆನೆಕಾಲು ರೋಗ ವೆಂಬುದು ಹರಡುತ್ತದೆ. ಈ ಆನೆಕಾಲು ರೋಗವನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತಿಯಾಗಿ ತಡೆಗಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ೭ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮೂರನೆಯ ಪಾಂಚ ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಬಾಬಿಗೆ ಮೀಸಲಾಗಿ ಟ್ಟಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ೩ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಈ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಈ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬರ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡರೆ ಅದರಿಂದ ಈ ಆನೆಕಾಲು ರೋಗವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೈಗೆಳೆದುಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯಮಾಡಿ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಮಹಾರೋಗ ವೆಂದರೆ ಕುಷ್ಠರೋಗ. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ರೇಪ್ರೆಸೆಂಟೇಷನ್ ಎಂಬ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆ ಇದೆ. ಆ ಸಂಸ್ಥೆ ಇಡೀ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನ ದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಈ ಕಾಯಿಲೆ ನಿವಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಸರು ಪಡೆದಿದೆ. ಆದರೆ ಆ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯಿಂದ ಇಡೀ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಹಬ್ಬಿರುವ ಈ ಕಾಯಿಲೆ ಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ತಿಳಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಈ ರೋಗ ಹಬ್ಬುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮಗಳೂರಿನಿಂದ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ತುರ್ತುರೋಗಿಗಳನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರುವುದು ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟ ಕೆಲಸವೆಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದುದೇ ಆಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಲಾಖೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾವುದೂ ಕೇಳಿಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂತಹ ಇಲಾಖೆ ಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ರೊಂದು ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ರೈಲಿನಲ್ಲಿ ಅಂತಹ ರೋಗಿ ಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ

ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿಯೇ ಈ ರೋಗವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ನೂಕುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳ ಬೇಕು. ಈ ರೋಗವನ್ನು ನಿವಾರಿಸುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಗತ್ಯವಿದ್ದ ಸಹಾಯವನ್ನು ನೀಡ ಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರದ ಸಹಾಯ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒದಗ ದಿದ್ದರೆ ಈ ರೋಗ ನಿವಾರಣೆಯ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಾರ್ಮಿಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಥಾ ರೋಗಗಳನ್ನು ತಡೆ ಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣ ಸಹಾಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿಬೇಕಾದ ಔಷಧವನ್ನು ಕೂಡ ಬೇಕು. ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡುವುದ ರಲ್ಲಿ ಯಾವ ನಂದೆಹಳು ಇಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈಗ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಹಿಂದೆ ಕುಷ್ಟ ನಿವಾರಣಾಸಂಘ ಮತ್ತು ಮುಲ್ಕಲ್ ರೇಪ್ರೆಸೆಂಟೇಷನ್ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಯೋಗ್ಯ ರೀತಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಬೆಂಬಲವಿದ್ದರೆ ಅವು ಮತ್ತಷ್ಟು ಉತ್ತಮ ದಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬಲ್ಲವು ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿ ದಿದ್ದೇನೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ದವರು ಈ ರೋಗವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ನೂಕು ತ್ತುಕೊಂಡು ಕೂಡಲೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೂ ಎರಡನೆಯ ಪಾಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಇಂದಿಯಾದೇ ದಲ್ಲಿ 80 ಸಾವಿರ ಅಸ್ವತ್ಥಗಳವೆಯೆಂದು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶ ಗಳಲ್ಲಿ ಅವು ಬಹಳ ಕಡಮೆ ಎಂದೂ ಸಹ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. 6 ಸಾವಿರ ಮಂದಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಡಾಕ್ಟರ್ ಇದ್ದಾರೆಯೆಂದು ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಇದ್ದುಂ ಬುದನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಅಸ್ವತ್ಥಗಳು ಜಾಸ್ತಿ ಇದ್ದರೂ ಡಾಕ್ಟರುಗಳ ಅಭಾವ ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಡಾಕ್ಟರುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಯನ್ನು ಏರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ನೂಕು ತ್ತುಕೊಂಡು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಗ್ರಾಮಾಂ ತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಪೈಮರಿ ಹೆಂಟಿಯೊಂಟಿ ಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿರುವುದಾಗಿದ್ದರೂ ಅಲ್ಲಿಯೂ ಡಾಕ್ಟರುಗಳ ಅಭಾವವೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಹೀಗಿರು ವಾಗ ಡಾಕ್ಟರುಗಳ ಅಭಾವವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಿಗ್ರಹಿಸಬಹುದೆಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಇದಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡತೆ ಈಡು ಬೇಕು. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಏನಾಗಿದೆಯೆಂದರೆ ಅನೇಕ ಡಾಕ್ಟರುಗಳು ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜಿನಿಂದ ಪಾಸಾಗಿ ಹೋದ ಮೇಲೆ ಐದು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಮೆಡಿಕಲ್ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಹೊಂದಿದಮೇಲೆ ಅವರು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಬೇಕೆಂಬ ಸರ್ಕಾರಿ ಆಜ್ಞೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪುನಃ ಪರಿಶೀಲಿಸ ಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ಮುಂದೆ ಎಷ್ಟು ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜು ಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಡಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳ ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೆಂದು ಎಂದೂದನ್ನೂ ಸಹ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಡಾಕ್ಟರುಗಳ ಅಭಾವ ಹೆಚ್ಚು. ಅಂತಹ ಕಡೆ ತುಂಬಾ ಗಮನವನ್ನು ಕೂಡ ಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಮೆಡಿಕಲ್ ಸ್ಕೂಲಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಡಾಕ್ಟರುಗಳ ಅಭಾವ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ

ಅಲ್ಲನ ಯುವಕರನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಡಾಕ್ಟರುಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ. ಸಾ-ಷ್ಟು ಹಣವಿಲ್ಲ, ಪದವೀಧರ ಡಾಕ್ಟರುಗಳು ಎಲ್ಲೋ ಕೇವಲ ಕೆಲವರಿದ್ದರೂ ಇಂತ ಕೆಲವು ರೋಗಗಳನ್ನು ಗುಣಪಡಿಸಲು ಅವರಿಗೆ ಅಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಕೇಸನ್ನು ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಗುಣಪಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದಮೇಲೆ ಪದವೀಧರ ಡಾಕ್ಟರುಗಳು ಈಗಿನ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಡಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ತರಬೇತನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಯಾವ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸಹಾಯ ನೀಡ ಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರಿಸೀಲಿಸಬೇಕು. ಈ ವಿಷಯವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪೂರ್ಣ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು.

ಆದ್ದರಿಂದ ಮೆಡಿಕಲ್ ಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ಆಪ್‌ಗ್ರೇಡ್ ಮಾಡಿ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಆದ ಹುಡುಗರನ್ನು ಆ ಕಾಲೇಜುಗಳಿಗೆ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಉತ್ತಮ. ಬಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮೆಡಿಕಲ್ ಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ರದ್ದು ಗೊಳಿಸಬೇಕು, ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಅದೇ ಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ಆಪ್‌ಗ್ರೇಡ್ ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತ ಎಂದು ನಲಹೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯನ್ನು ಟೀಚಿಂಗ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ ಆಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ಕನ್ಸೂರಿ ಬಾ ವೆ ದಿಕರ್ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಕ್ಲಿನಿಕಲ್ ಫೆಸಿಲಿಟೀಸ್ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಲು ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಟೀಚಿಂಗ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ ಆಗಿ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ಮಂಗಳೂರಿನ ಆಸ್ಪತ್ರೆದಿಂದ ಅನುಕೂಲಪಡೆದು ಪಾಸ್ ಆಗತಕ್ಕ ಹುಡುಗರು ಅಲ್ಲೇ ವರ್ಷ ಕಲಿಸಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಕಂಡೀಷನ್ ಇಟ್ಟರೆ ಬಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಡಾಕ್ಟರುಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಪೋಸ್ಟ್ ಗ್ರಾಜ್ಯುಯೇಟ್ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೋರ್ಸ್‌ನ್ನು ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ನಗರದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹಾಲಿನ ಅಭಾವ ತುಂಬಾ ಇದೆ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಹಾಲಿನ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರೂ 3ನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಲಿನ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲೇ ಅಲ್ಲದೇ ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲೂ ಜಾಲಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ನೂತನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ವಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಹಾಲಿನ ಅಭಾವ ತುಂಬಿದೆ. ಎಷ್ಟೇ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಜನತೆಗೆ ಶುದ್ಧ ಹಾಲನ್ನು ಕೊಡಿಸಲಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳು ಇದ್ದು ಅಲ್ಲಿಯ ರೋಗಿಗಳಿಗೆ, ಹೋಟೆಲುಗಳಿಗೆ ಅಲ್ಲದೇ ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗುವ ಬಾಲಕರಿಗೆ ಹಾಲಿನ ಅಭಾವ ವಿಪರೀತವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಹಾಲಿನ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ತೆರೆಯುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಡೈರಿಫಾರಂನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೂಡಲೇ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಜಾಗೃತ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಬಹುದು ಸುತ್ತೇನೆ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಕರ್ಣಾಟಕ ಜಿಲ್ಲೆ, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ ಮೈಸೂರಿನ ವಿಭಾಗವಾದ ನಂತರ

200 ಮೈಲಿಗಿಂತ ಮಿಕ್ಕಿ ಸಮುದ್ರ ಕರಾವಳಿಯಿದೆ. ಇದರ ಕಡೆಗೆ ತುಂಬಾಗಮನ ಕೊಡುವುದು ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿರುವ ಅಪಾರವಾದ ಮೀನು ಏನಿದೆ ಅದು ನಮ್ಮ ಸಂಪತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಅದರ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ಪಡೆಯಬಹುದು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಗ್ಯರೀತಿಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲಿಸುವ ಅಗತ್ಯತೆ ಇದೆ. ಅಲ್ಲದೆ Deep sea fishing ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ಹಿಡಿದುತಂದ ಮೀನುಗಳು ಕಡದಂತೆ ಶೇಖರ ಮಾಡಲು ರೆಫ್ರಿಜರೇಟರ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ ಪ್ರಖ್ಯಾತವಾದ ಅಹಾರವನ್ನು ಮೈಸೂರಿನ ಜನತೆಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಒದಗಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮೀನುಗಾರರಿಗೂ ಕೂಡ ತುಂಬಾ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತದೆ, ಒಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಂತಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಕರಾವಳಿ ರಸ್ತೆ ಮಾಡುವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಭರದಿಂದ ಸಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಲಾಖೆಯವರು ಗಮನಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಮೈಸೂರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ವಿಷಯ. ನಮ್ಮ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನದಿಗಳ ನೀರನ್ನು ಪಂಪ್ ಮುಖಾಂತರ ಹಾಯಿಸಿಕೊಂಡು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ವಿದ್ಯುತ್‌ಚಕ್ತಿಯ ಅಭಾವದಿಂದ ಪಂಪ್ ಸೆಟ್ಟುಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುತ್‌ಚಕ್ತಿಯ ಒದಗದೆ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ, ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಈಗ ಮುಂದೆ ಬರುವಂತಿಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್ಟುಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುತ್‌ಚಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯತೆ ಬಹಳವಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರಯಾರಿಟಿ ಬೇಸಸ್ ಮೇಲೆ ಅಂಥಾ ಪಂಪ್ ಸೆಟ್ಟುಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುತ್‌ಚಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡುವಂತೆ ಸರ್ಕಾರ ಇಲಾಖೆಯವರಿಗೆ ನೂತನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇಂಡಿಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಹೌಸಿಂಗ್ ವಿಷಯ. ನಮ್ಮ ನಗರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು, ಗೇರುಬೀಜದ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳು ಇವೆ. ೨೫ ಸಾವಿರಕ್ಕಿಂತ ಮಿಕ್ಕಿರ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಅಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಮನೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ತುಂಬಾ ಇದೆ. ಆ ಕೂಲಿಗಾರ ಮಾರ್ಗಿಕರು ಇಂಡಿಯನ್ ಯಲ್ ಹೌಸಿಂಗ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ನಿರ್ಮಿಸಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಆದೇಶ ಇದೆ. ಅವರಿಗೆ ಸುಲಭವಾದ ಕಂಪುಗಳಲ್ಲಿ ತೀರಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಹಣ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ನಲಹೆ ಮಾಡಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಆ ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಯಾವ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತವಾದ ಫ್ರೆಚ್‌ಕಿನ್ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪಾಪ್ ಅಂಡ್ ಎಸ್ಟೇಬ್ಲಿಷ್‌ಮೆಂಟ್ ಆಕ್ಟ್ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಸೂಕ್ತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಆ ವಿಭಾಗದ ನೌಕರರಿಗೆ ಯೋಗ್ಯ ರೀತಿಯಿಂದ ಸೌಲಭ್ಯ ಸಿಕ್ಕುವಂತೆ ಸರ್ಕಾರ ಸಹಾಯ ನೀಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಆ ನೌಕರರಿಗೆ ಮನೆಗಳ ನೌಕರರ್ಯ ನೀಡುವಂಥಾ ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡ್ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಬೇಕು. ವಂಗಳೂರು ನಗರಕ್ಕೆ ಈವರೆಗೆ ಹೌಸಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡ್ ಇರಲಿಲ್ಲ, ಇದು ಇಡೀ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಅನ್ವಯಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಿಭಾಗವನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯ ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತ, ಅಲ್ಲದೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಬದುಕಿ ಬಾಳಬೇಕಾದರೆ ವಿದ್ಯೆ ಅಗತ್ಯ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು

(ಶ್ರೀ ಸಿ. ಎಂ. ಶ್ರೀನಿವಾಸನಾಯಕ್)

ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರ ಧವರು ಕೂಡ ಮೂರನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ೫೦೦ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಜನೆಗೆ ಒಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸರ್ಕಾರ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಈಕಡೆಗೆ ತುಂಬಾ ಗಮನವಿಡುತ್ತಾ ಇದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ಜನತೆಯ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೂಡ ವಿದ್ಯೆಯಿಂದ ಪ್ರಥಮಿಕ ಹೇಳಿಕೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯಮಾಡಿದಾಗ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಉಣ್ಣೆಯನ್ನು ಧರ್ಮಾರ್ಥವಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ನಿರ್ಧರಿಸಿ, ಒಂದು ಮಗುವಿಗೆ ಅದು ನಯಪ್ರೆಸೆ ಗ್ರಾಂಟು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಒಂದು ಆದೇಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಒಂದು ಲಕ್ಷಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮಿಕ್ಕದ್ದು ಜನನಂಜೆಯಿರತಕ್ಕ ನಗರಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಆರು ನಯಪ್ರೆಸೆ ಯಿಂದ ಒಂದು ಮಗುವಿಗೆ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಉಣ್ಣೆ ಒದಗಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದಾಗಿ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉಣ್ಣೆ ಸಿಕ್ಕದೆ ತುಂಬಾ ಕಷ್ಟಪಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಕಡೆ ಗಮನಕೊಟ್ಟು ಒಂದು ಮಗುವಿಗೆ ಕಡೆಯಪಕ್ಷ ನಾಲ್ಕು ಅಣಿಯಾದರೂ ಗ್ರಾಂಟು ಕೊಡುವಂತೆ ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮಂಗಳೂರಿನ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮಿಕ್ಕ ಜನನಂಜೆಯಿರತಕ್ಕ ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೆ ಈ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗ್ರಾಂಟ್ ಕೊಡತಕ್ಕ ಕ್ರಮ ಅನ್ವಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸಿಪಾಯಿಯವರು ಈ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಉಣ್ಣೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಅವರ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲದೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಅದರಿಂದ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ—ನಮ್ಮ ನಗರದಲ್ಲಿ ೧೦೦ಕ್ಕೆ ೯೨ ಮಂದಿ ಶಾಲೆಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ—ಅವರ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲದೆ ತುಂಬಾ ದುಸ್ಥಿತಿಯಾಗಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಆ ಬಡಮಕ್ಕಳು ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಉಣ್ಣೆ ಇಲ್ಲದೇ ಬಿರೀ ನೀರು ಕುಡಿದು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಠಪ್ರವಚನ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಕಣ್ಣೀರು ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಒಂದು ಲಕ್ಷಕ್ಕಿಂತಲೂ ಮಿಕ್ಕ ಜನನಂಜೆಯಿರತಕ್ಕ ಪಟ್ಟಣಗಳಿಗೂ ಸಹ ಈ ಸರ್ಕಾರಿ ಅಜ್ಜಿ ಅನ್ವಯಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆರು ನಯಪ್ರೆಸೆ ಯಿಂದ ಒಂದು ಮಗುವಿನ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಉಣ್ಣೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ಉದಾರವಾಗಿ ಜನರು ಮುಂದೆ ಬಂದು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವ ಸ್ಥಿತಿಯೂ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ಹಾಗಿರಬಾರದು ಈ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಸೂಕ್ತವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ವೆಂಕಟೇ ಗೌಡ.—ಸರ್ಕಾರ ಆರು ನಯಪ್ರೆಸೆ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಜನ ಆರು ನಯಪ್ರೆಸೆ ಕೊಡುವರು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಶ್ರೀನಿವಾಸನಾಯಕ್.—ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ಕೊಡಬೇಕು. ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಾಗಲೀ ಪೇಟೆಯಲ್ಲಾಗಲೀ ಹೀಗೇ ಮಾಡಬೇಕು. ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಜನ ಹೆಚ್ಚು ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಅನೇಕ ಕಷ್ಟಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಅದರಿಂದ ಅವರು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅದಕಾರಣ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಉಣ್ಣೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರವೇ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಈಗ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಬಗ್ಗೆ ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಅರಿವು ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಬಡವರು ಕಾರ್ಮಿಕರಾಗಿರುವವರೂ ರಾತ್ರಿ ವಿದ್ಯಾಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕಲಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮ ದಕ್ಷಿಣದಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲೆ ವಿದ್ಯಾರಾಸಿಗೆ ಸೇರಿದ್ದು ಈ ರಾತ್ರಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಿದ್ದವರು ಎಸ್. ಎಸ್. ಸಿ. ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು ಕೊಂಡು ಪಾಸುಮಾಡಲು ಮದರಾಸು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದವರು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಈಗ ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಅಲ್ಲಿ ತಮಿಳನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಲು ನಮ್ಮ ದಕ್ಷಿಣ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲವಾಗಿದೆ.

ರಾತ್ರಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಪಡೆಯುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಎಸ್. ಎಸ್. ಸಿ. ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಕುಳಿತು ಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕು. ಇಂಥ ಅವಕಾಶ ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಮತ್ತು ಕರ್ಣಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಸೂಕ್ತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸಮಗ್ರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ರಾತ್ರಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಇಂಥ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನೊದಗಿಸಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಕಾರ್ಮಿಕರಾಗಿದ್ದವರು ರಾತ್ರಿ ಶಾಲೆಗೆ ಹೋಗಿ ಕಲಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ರಾತ್ರಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಬೆಳಗಿನ ಹೊತ್ತು ಇತರ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ರಾತ್ರಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಸಂಭಾವನೆಯೂ ಇಲ್ಲದೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದ ದಿವಸದ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೆ ರಾತ್ರಿ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೇನಾದರೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸಂಭಾವನೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಸೂಕ್ತ ಅಜ್ಜಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ನಮ್ಮ ಮನೆನಾಡು ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ಶಿವಮೊಗ್ಗ, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು, ಕೊಡಗು, ಇವುಗಳಿಗೆ ಒಂದು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯವನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗಾಗಲೇ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಎರಡು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳು ಸಾಲದು; ಮೂರಾಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮನೆನಾಡಿಗೆ ಒಂದು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಮಂಗಳೂರು ಬಂದರು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಬಹಳ ಪರ್ಷಗಳಿಂದ ಇಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿದುದರ ಫಲವಾಗಿ ಮೂರನೆಯ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಜನೆ ಸೇರಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಇದುವರೆಗೂ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಅದ ಕಾರಣ ನಮ್ಮ ಜನರಿಗೆ ಒಂದು ರೀತಿ ಭಯ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕೆಲಸ ಪೂರಂಭವಾದರೆ ಜನರಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಂಬಿಕೆಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ಒತ್ತಾಯಮಾಡಿ ಆ ಪ್ರೇರ್ಷನ ಕೆಲಸವನ್ನು ಜಾಗೃತ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ವಿಳಂಬವಾದರೆ ಜನತೆಯ ವ್ಯಸನವು ತುಂಬಾ ಕಳವಳ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಮೈಸೂರು:—ಹಾಸನ—ಮಂಗಳೂರು ರೈಲ್ವೆ ರೈಲ್ವೆ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಬಹುದಿನಗಳಿಂದಲೂ ಕೇಳಿಕೆಯಿದೆ. ಮಂಗಳೂರು ಪೋರ್ಟ್ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಮೇಲೆ ಈ ರೈಲ್ವೆ ರೈಲಿನ ಆಗತ್ಯ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಪೋರ್ಟ್ ಕೆಲಸ ಮತ್ತು ರೈಲ್ವೆ ರೈಲಿನ ಕೆಲಸ ಎರಡನ್ನೂ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ನೀರಾವರಿ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ರಾಜ್ಯ ಪಾಲರು ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ತುಂಟಾ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮದರಾಸು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಹಾಲಾದಿಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದಿತ್ತು. ನಮ್ಮ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಇದು ಬಹಳ ಅವಶ್ಯಕ, ಬಡ್ಡೆನ್ಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಹಣವನ್ನೊದಗಿಸಿ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಿ ನೀರಾವರಿ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ನಗರ ಸಭೆಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಕೊಟ್ಟ ಸಾಲದ ಹಣವನ್ನು ಅವರು ವಾಪಸುಕೊಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದೂ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ನಗರಸಭೆಗಳ ಆದಾಯ ಮತ್ತು ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನೂ ನೋಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಮಂಗಳೂರು ನಗರದಿಂದ ಎಷ್ಟೋ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮೋಟಾರ್ ವೆಹಿಕಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ನಿಂದ ಪಡೆಯುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವ ಬಾಬಿಗೆ ೧೮ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಮಾತ್ರ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಒಂದೂವರೆ ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಮಿಕ್ಕಿ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸಭೆ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟು ಬಡ್ಡನ್ನು ಹೇಗೆ ತಾನೆ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ? ಮೋಟಾರ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ನಿಂದ ಬರುವ ಹಣವೆಲ್ಲ ತೇಕದ ೫೦ ರಷ್ಟನ್ನು ನಮ್ಮ ಪುರಸಭೆಗೇಕೊಟ್ಟರೆ ಅದರ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮವಾಗುತ್ತದೆ; ಆಗ ನಗರ ಸಭೆಗೆ ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟದನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಕೊಡಲು ಅಡಿಯಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ನಡೆಸಿ ಆಗತ್ಯವಿದ್ದು ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿ, ಮೋಟಾರ್ ವೆಹಿಕಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ನಿಂದ ತೇಕದ 50 ರಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಗ್ರಾಂಟ್ ರೂಪವಾಗಿ ಕೊಡುವುದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕು. ರಾರಿಗಳು

ಕೂಡ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಪಯೋಗಿಸಿ ಹಾಳು ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲು ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಮುನಿಸಿಪಾಲಟಿಯವರು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದಕಾರಣ ರಾರಿಗಳಿಂದ ಬರುವ ತೆರಿಗೆಯಲ್ಲೂ ಅರ್ಧ ಭಾಗ ಕೊಡಬೇಕು.

ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಜಿಯರಾಜಿಕರ್ ಸರ್ವೆ ಆಗಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ಇದುವರೆಗೂ ಇಂಥ ಸರ್ವೆ ಆಗಿಲ್ಲ. ಪುತ್ತೂರಿನಲ್ಲಿ ಮೈಕಾ, ಕಬ್ಬಿಣ, ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯದ ಹತ್ತಿರ ನೀಮೆಯೆಣ್ಣೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡದ ಜಿಯರಾಜಿಕರ್ ಸರ್ವೆ ಆಗಬೇಕು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಆದೇಶ ನೀಡಬೇಕು.

ರೇಗ್ಯುಲೇಷನ್ ಮಾರ್ಕ್ಯೆಟ್ನು ಪ್ರತಿ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿಯೂ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದೆ. ಮಂಗಳೂರಿನಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸಿದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಸಾಮಾನುಗಳ ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕೆ ಸುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಜನರ ಮೇಲೆ ಹೇರಬಾರದು. ಇಂಥ ರೇಗ್ಯುಲೇಷನ್ ಮಾರ್ಕ್ಯೆಟ್ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿ ವಿನಾಯಿತಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣ ಪ್ರಗತಿಪರವಾಗಿದೆ, ನಾನು ನೂಟಿಸಿದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಈ ಐದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಪೂರೈಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—The House will now rise and meet tomorrow at 8-30 a.m.

The House adjourned at Six of the Clock to meet again at Thirty Minutes past Eight of the Clock on Saturday 31st March 1962.